

مَتَّق ما

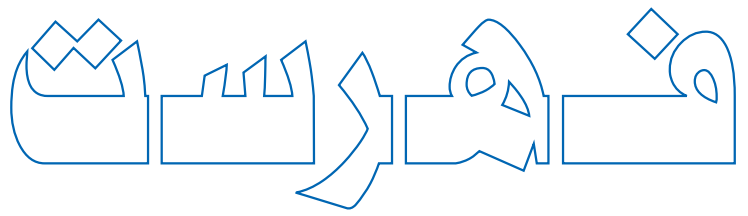
شماره ۲۵

خبرنامه فقر و نابرابری آموزشی

■ کار مشترک دبیرخانه همایش فقر و
نابرابری آموزشی و روزنامه پیام ما

فقر آموزشی چیست؟

سخن اول: فقر آموزشی چیست؟

۴

مرور اخبار حوزه فقر و نابرابری آموزشی

۶

گفت‌وگوی ویژه:
یک وزارتخانه خسته
گفتگوی احمد میدری و علی اصغر فانی در خصوص چالش‌های نظام آموزش و پرورش

۲۶

گزارش‌های تحلیلی

۳۱

پرونده ویژه

۵۷

مشق ما

روزنامه
سپاس ما

www.payamema.ir

خبرنامه فقر و نابرابری آموزشی ■ ضمیمه روزنامه پیام ما

پویش مقابله با فقر آموزشی

اینستاگرام

روزنامه سراسری پیام ما
رسانه توسعه پایدار ایران

خبرنامه | مرداد ۱۴۰۱

شناسنامه

موسسه مطبوعاتی پیام آوران
روح اله خدیشی
امین شول سیرجانی
تیوا صمدیان
ایسنا
مونا جورمند

صاحب امتیاز
مدیرمسئول
سرمدبیر
مدیرهنری
عکس جلد
دبیر خبرنامه

فقر آموزشی چیست؟

فقر آموزشی اصطلاح جدیدی در میان پژوهشگران و سیاست‌گذاران ایران است. در آمارنامه‌های رسمی مانند سالنامه آماری مرکز آمار ایران یا وزارت آموزش و پرورش هنوز این اصطلاح تعریف نشده است. جالب است وقتی در گوگل ترند عبارت فقر آموزشی را جستجو می‌کنیم نوشته می‌شود عبارتی جدید است و مقایسه این عبارت در روند زمانی وجود ندارد. از همین رو به نظر می‌رسد باید تعریف روشنی از این اصطلاح ارائه شود. براساسی منظور از فقر آموزشی چیست و چگونه می‌توان آن را اندازه‌گیری کرد؟ اولین مصداقی که به ذهن متبادر می‌شود عدم حضور دانش‌آموز در مدرسه است. کودکانی که از درس خواندن محروم و خارج از مدرسه هستند مصداق بارز فقر آموزشی هستند. اما آیا تنها این دسته از کودکان از نظر آموزشی فقیر محسوب می‌شوند؟

۲/ درصد از کودکان دوره ابتدایی در ایران خارج از مدرسه هستند اما ۳۵/۲ درصد از کودکان ابتدایی در ایران دچار ضعف تحصیلی یا فقر یادگیری می‌باشند. در جدول زیر فقر آموزشی و دو بخش آن در چند کشور آمده است همانطور که مشاهده می‌شود عامل اصلی فقر آموزشی عدم حضور در مدرسه نیست بلکه فقر یادگیری است.

اما یونیسف چگونه فقر یادگیری یا ضعف تحصیلی را در ایران برآورد کرده است؟ مبنای اطلاعات یونیسف گزارشی تحت عنوان پرلز (PIRLS) است. پرلز میزان سواد خواندن و درک مطلب است (The Progress in International Reading Literacy Study). این سنجش به کمک دولت‌ها هر چند سال یکبار برگزار می‌شود. در ایران نیز وزارت آموزش و پرورش با کمک آن سازمان بین‌المللی سواد خواندن و درک مطلب دانش‌آموزان در سال چهارم ابتدایی را اندازه‌گیری می‌کند. براساس این آزمون در ایران ۳۵ درصد کودکان فاقد این مهارت پایه در دوره ابتدایی هستند. نکته جالب توجه این است که در دوره کرونا علت اصلی فقر آموزشی در جهان نه عدم حضور در مدرسه بلکه افزایش فقریادگیری یا ضعف تحصیلی بوده است. این شاخص در سطح میانگین جهانی در سال ۲۰۱۹ افزایش یافته و از ۵۷ درصد به ۷۰ درصد رسیده است، در اروپا ضعف تحصیلی ۱۰٪ به ۱۴ درصد، شرق آسیا و اقیانوسیه از ۳۵ به ۴۵ درصد، خاورمیانه از ۶۳ درصد به ۷۰ درصد، جنوب آسیا از ۶۰ به ۷۸ درصد و آمریکای لاتین از ۵۲ به ۷۹ درصد افزایش یافته است.

اما برآستی برای سنجش ضعف تحصیلی ما در ایران باید منتظر سازمان‌های بین‌المللی باشیم؟ آزمون پرلز و آزمون‌های مشابه مانند تیمز دو ضعف اساسی دارند اول آن که هر چند ۴-۵ سال یکبار برگزار می‌شوند و دوم این که با اخذ یک نمونه حدود ۱۵ هزار تایی وضعیت را تحلیل می‌کنند. این نمونه‌گیری هر چند در سطح ملی اعتبار دارد اما در سطح شهرستان و منطقه فاقد اعتبار است چون تفکیک استانی نمی‌کند. سیاست‌گذاری و حتی پژوهش علمی نیازمند بررسی این وضعیت در سطح شهرستان‌ها و هر ساله است و با استفاده از آزمون‌های بین‌المللی موجود نمی‌توان این نیاز را برطرف ساخت.

بهترین سنجش مکمل آزمون‌های بین‌المللی آزمون‌های هماهنگ یا همان امتحانات نهایی است. امتحانات نهایی مانند آزمون‌های بین‌المللی سوالات یکسان هستند، به صورت متمرکز تصحیح می‌شوند، کل کتاب باید تدریس شود و هر گونه کم‌کاری معلم یا دانش‌آموز خود را نشان می‌دهد و همچنین امکان مقایسه دانش‌آموزان با هم وجود دارد به عبارت دیگر احتمال اعمال سلیقه بسیار اندک و نمرات به واقع نزدیکتر است از همین رو شاخص مناسبی برای شناسایی ضعف تحصیلی است. در حال حاضر امتحانات نهایی تنها در پایه نهم به صورت استانی و پایه دوازدهم به صورت کشوری برگزار می‌شود. با وجود اهمیت این آزمون اما متأسفانه نمرات آن منتشر نمی‌شود. برای نخستین بار در دی ماه ۱۳۹۴ عبدالرسول عمادی رئیس مرکز سنجش وزارت آموزش و پرورش پس از بیان اهمیت این آزمون اظهار داشت نتایجی که ما در سال‌های اخیر از امتحانات نهایی در کل کشور داشتیم، تقریباً روند ثابتی را نشان می‌دهد و میانگین نمرات دانش‌آموزان در سال آخر دبیرستان ۱۲ است (۱۶ دیماه ۱۳۹۴ خبرگزاری فارس). در سال ۱۳۹۸ متوسط نمرات در چند رشته و چند استان منتشر شد. وضعیت میانگین معدل نمرات نهایی در سال ۱۳۹۸ در رشته علوم انسانی ۱۰/۷۶، در رشته علوم تجربی ۱۳/۷۷ و رشته ریاضی و فنی ۱۳/۲۸ بود. در سال ۱۴۰۰ که نظام آموزشی تحت تأثیر شیوع بیماری کرونا قرار گرفت میانگین نمرات کشوری دانش‌آموزان رشته علوم انسانی ۱۰/۴۲، علوم تجربی ۱۳/۱۹ و رشته ریاضی ۱۲/۳۶ بود.

گزارش یونیسف تحت عنوان وضعیت فقر یادگیری در جهان (The State of Global Learning Poverty) که در سال ۲۰۲۲ منتشر شده است فقر آموزشی را به دو گروه تقسیم می‌کند. نخست همان محرومیت از مدرسه school Deprived و دوم محروم از یادگیری Learning Deprived. منظور از محروم از یادگیری دانش‌آموزانی هستند که در مدرسه حضور دارند اما سطح دانش و مهارت آنها مطابق با سطح پایه تحصیلی آنها نیست. فقر یادگیری یا همان فقر آموزشی Learning Poverty حاصل جمع کودکان بازمانده از تحصیل و کودکانی است که در مدرسه هستند اما دچار ضعف تحصیلی می‌باشند. در شکل زیر با ذکر یک مثال فرضی این مفاهیم روشن شده است.

به طور مثال اگر تعداد دانش‌آموزان ۱۰ نفر باشد و دو نفر بازمانده از تحصیل داشته باشیم و دانش‌آموزانی که دچار ضعف تحصیلی هستند ۲ نفر باشند. فقر یادگیری ۴ نفر یا ۴۰ درصد خواهد بود.

کودکان خارج از مدرسه یا محروم از مدرسه را براحتی می‌توان اندازه‌گیری کرد. کافی است کد ملی دانش‌آموزان را با کد ملی متولدین یک دوره انطباق داد. تفاوت این دو مشخص می‌سازد که چه تعداد کودک خارج از مدرسه هستند. اما محروم از یادگیری یا ضعف تحصیلی را چگونه می‌توان اندازه‌گیری کرد؟

محاسبه ضعف تحصیلی بسیار پیچیده‌تر از بازماندگی از تحصیل است. متأسفانه عامل اصلی فقر آموزشی همین ضعف تحصیلی است. در همه کشورها درصد کودکانی که خارج از مدرسه هستند بسیار کمتر از کودکانی است که دچار ضعف تحصیلی می‌باشند. به طور مثال براساس همان گزارش یونیسف در سال ۲۰۱۶ تنها ۲/ درصد از کودکان دوره ابتدایی در ایران خارج از مدرسه هستند اما ۳۵/۲ درصد از کودکان ابتدایی در ایران دچار ضعف تحصیلی یا فقر یادگیری می‌باشند. در جدول زیر فقر آموزشی و دو بخش آن در چند کشور آمده است همانطور که مشاهده می‌شود عامل اصلی فقر آموزشی عدم حضور در مدرسه نیست بلکه فقر یادگیری است.

اما یونیسف چگونه فقر یادگیری یا ضعف تحصیلی را در ایران برآورد کرده است؟ مبنای اطلاعات یونیسف گزارشی تحت عنوان پرلز (PIRLS) است. پرلز میزان سواد خواندن و درک مطلب است (The Progress in International Reading Literacy Study). این سنجش به کمک دولت‌ها هر چند سال یکبار برگزار می‌شود. در ایران نیز وزارت آموزش و پرورش با کمک آن سازمان بین‌المللی سواد خواندن و درک مطلب دانش‌آموزان در سال چهارم ابتدایی را اندازه‌گیری می‌کند. براساس این آزمون در ایران ۳۵ درصد کودکان فاقد این مهارت پایه در دوره ابتدایی هستند. نکته جالب توجه این است که در دوره کرونا علت اصلی فقر آموزشی در جهان نه عدم حضور در مدرسه بلکه افزایش فقریادگیری یا ضعف تحصیلی بوده است.

کودکان خارج از مدرسه یا محروم از مدرسه را براحتی می‌توان اندازه‌گیری کرد. کافی است کد ملی دانش‌آموزان را با کد ملی متولدین یک دوره انطباق داد. تفاوت این دو مشخص می‌سازد که چه تعداد کودک خارج از مدرسه هستند. اما محروم از یادگیری یا ضعف تحصیلی را چگونه می‌توان اندازه‌گیری کرد؟

محاسبه ضعف تحصیلی بسیار پیچیده‌تر از بازماندگی از تحصیل است. متأسفانه عامل اصلی فقر آموزشی همین ضعف تحصیلی است. در همه کشورها درصد کودکانی که خارج از مدرسه هستند بسیار کمتر از کودکانی است که دچار ضعف تحصیلی می‌باشند. به طور مثال براساس همان گزارش یونیسف در سال ۲۰۱۶ تنها

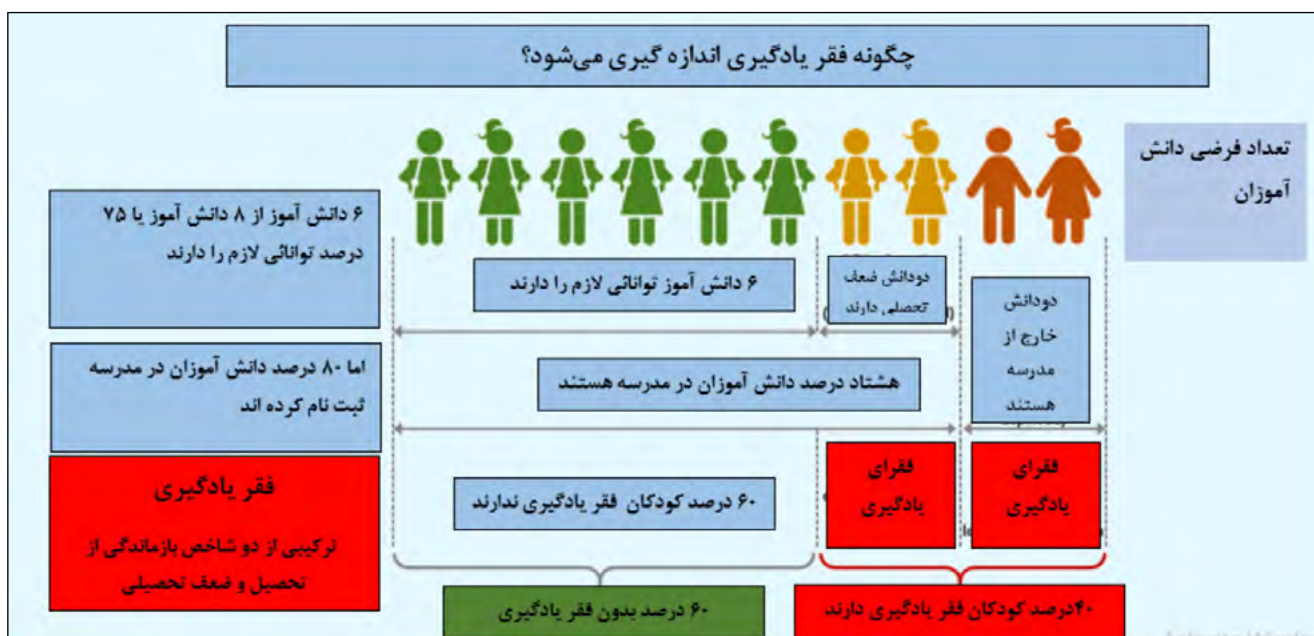
جمع بندی

فقر آموزشی از دو قسمت تشکیل شده است: کودکان خارج از مدرسه و دانش آموزان دچار ضعف تحصیلی. در همه کشورها از جمله ایران ضعف تحصیلی بزرگترین عامل فقر آموزشی است. سنجش فقر آموزشی بسیار پیچیده تر از کودکان بازمانده از تحصیل است. در ایران ضعف تحصیلی با همکاری سازمان های بین المللی هر چند سال یکبار انجام می شود. برای سنجش ضعف تحصیلی باید علاوه بر آزمون های بین المللی امتحانات هماهنگ برگزار گردد. در حال حاضر تنها در پایه نهم و دوازدهم امتحانات هماهنگ و آنهم برای پایان سال برگزار می شود. در وهله نخست باید نمرات این امتحانات به صورت منظم و مقایسه ای منتشر شود تا هر معلم، مدرسه، منطقه، شهرستان و استان وضعیت ضعف تحصیلی دانش

آموزان خود را دریابد و برای بهبود آن اقدام لازم را انجام دهد. در شرایط پس از کرونا این امتحانات باید به سایر پایه ها تعمیم داده شود. همانطور که وزارت آموزش و پرورش با همکاری سازمان بین المللی IEA برای پایه چهارم آزمون هماهنگ برگزار می کند می تواند برای هر پایه تحصیلی یک آزمون هماهنگ برگزار نماید. احتمالاً مانع اصلی این پیشنهاد کمبود بودجه است. برای حل این مشکل می توان آزمون ها را به صورت منطقه ای برگزار نمود و تنها سوالات به صورت متمرکز باشد. نکته مهم دیگر برگزاری این آزمون در میانه سال است تا وضعیت تحصیلی دانش آموزان مشخص شود و معلمان و کلاس های که دچار ضعف تحصیلی شدید هستند در یک برنامه مشخص تقویتی قرار گیرند.

مبنای اطلاعات یونیسف گزارشی تحت عنوان پرلز (PIRLS) است. پرلز میزان سواد خواندن و درک مطلب است. (The Progress in International Reading Literacy Study)

نام کشور	محروم از مدرسه	محروم از یادگیری	فقر آموزشی
کانادا	۰	۴/۳	۴/۳
چین	۰	۱۸/۲	۱۸/۲
ایران	۰/۲	۳۵/۱	۳۵/۳
فنلاند	۰/۹	۱/۷	۲/۶
نروژ	۰/۲	۵/۸	۶
ترکیه	۵/۱	۹/۸	۱۴/۹
قطر	۲/۸	۳۳/۸	۳۵/۷
عربستان سعودی	۲/۵	۳۶/۷	۳۸/۲
کویت	۳/۴	۴۹/۴	۵۱/۱
پاکستان	۳۴/۲	۶۵	۷۷
افغانستان	۴۹/۶	۸۷	۹۳/۴

علی قدمی، خبرنگار

۲ شهریور ۱۴۰۱

خبر

کمبود فضای آموزشی در حاشیه شهرها، مشکل مشترک تمامی استان‌های کشور

دبیر قرارگاه عدالت تربیتی در گفتگو با مهر گفت: با اعلام نظام مسائل از سوی هر یک از استان‌ها، برنامه اقدام و یک جدول برنامه زمانبندی برایش در نظر گرفته می‌شود تا در نهایت بودجه مورد نظر برای حل مشکلات استان اختصاص پیدا کند. در سی و ششمین اجلاس رؤسای آموزش و پرورش این گفتمان شکل گرفت که هر واحد و استانی سعی کند نظام مسائل خود را در موضوع محرومیت و مناطق کم برخوردار خود اعلام کند و ما به عنوان یک سامانه متمرکز بین آن‌ها ارتباط برقرار کرده و مسیر آنها را جلو ببریم. در حقیقت قرارگاه به عنوان معین هر استان باشد؛ نه اینکه بخواهد خودش اجرای طرح‌های عدالت محور را به عهده بگیرد. مجری طرح‌ها وزارت آموزش و پرورش و سازمان‌ها و ادارات کل هستند. وی در پاسخ به این سوال که عمده مشکلات مدیران کل آموزش و پرورش کشور چه بوده است؛ گفت: دو مشکل عمده توسط مدیران کل اعلام شده است؛ یکی از مشکلات که بین بیشتر استان‌ها مشترک است؛ بحث توازن نیروهاست. به دلیل اینکه نرخ مهاجرت و دو سال کرونا را پشت سر گذاشتیم نرخ مهاجرت جدی است؛ در اجلاس اخیر در مورد این موضوع به صورت جدی مطرح شد.

خان محمدی افزود: مشکل مشترک بعدی، کمبود فضای آموزشی در حاشیه شهرهاست. به واسطه خشکسالی‌ها و تغییرات اقلیمی عده قابل توجهی از روستاها به حاشیه شهرها مهاجرت کردند و این مسئله چالش کمبود فضای آموزشی را در حاشیه شهرها به وجود آورد.

لینک: خبرگزاری مهر

مرور اخبار حوزه فقر و نابرابری آموزشی

خبر

۱ شهریور ۱۴۰۱

سرپرست آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش تاکید کرد:

معاونت آموزش ابتدایی به دنبال انسداد مبادی بی‌سوادی و تحقق نصیب برابر آموزشی

نجفی یازوکی سرپرست آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش گفت: نتایج آزمون‌های بین‌المللی و پژوهش‌های ملی، استانی، منطقه‌ای و مدرسه‌ای حاکی از آن است که برخی از مهم‌ترین اهداف که در ایجاد و ثبات کارآمدی مدارس، صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان و شایستگی‌های پایه دانش آموزان مؤثر هستند به دلایل مختلف نیاز به توجه ویژه، آموزش و پایش و رصد پیامدهای اجرایی دارد. از طریق نیازسنجی و اولویت‌بندی، بنیادی‌ترین اهداف مذکور احصا و تحت عنوان طرح‌ها، برنامه‌ها و فعالیت‌های کیفیت‌بخشی در سطح کشور پیگیری می‌شود.

انسداد مبادی بی‌سوادی، تحقق نصیب برابر آموزشی، سنجش بدو ورود کودکان ۶ سال تمام با تمرکز بر کودکان مناطق محروم، عشایری، حاشیه شهرها و مرزی، با حمایت دولت، پیش‌دستانی رایگان در مناطق عشایری ... از جمله برنامه‌های معاونت آموزش ابتدایی است.

لینک: خبرگزاری پانا

| ۴ شهریور ۱۴۰۱ |

رئیس جمهور:

بسط عدالت آموزشی از اولویت‌های دولت مردمی است

رئیس جمهور با اشاره به نقش مسئولان در رفع مشکلات و دغدغه‌های نخبگان در کشور، گفت: «امیدآفرینی»، «ایجاد زمینه‌های شکوفا کردن استعدادها» و «فراهم کردن بستر رشد و تعالی استعدادهای نخبگان» از وظایف مسئولان در قبال شما است. هرگونه هزینه کردن برای علم و دانش سرمایه‌گذاری است و موجب تضمین آینده کشور می‌شود.

رئیس‌جمهور همچنین از همه دستگاه‌های دارای مسئولیت در حوزه نخبگان، از جمله باشگاه پژوهشگران جوان، جهاد دانشگاهی، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت و دانشگاه آزاد، خواست زمینه جذب، اشتغال، رشد و شکوفایی نخبگان را بیش از پیش فراهم کنند.

رئیس‌جمهور در پایان سخنان خود بسط عدالت آموزشی را از اولویت‌های دولت مردمی خواند و تصریح کرد: همه فرزندان ایران اسلامی باید فرصت شکوفا شدن استعدادهای‌شان را داشته باشند و دولت چنانکه پیش از این هم اعلام کرده، به مقوله عدالت آموزشی به عنوان زیرساخت اصلی توسعه متوازن در کشور باور جدی دارد.

لینک: خبرگزاری مهر

خبر

| ۳ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش از کرمان:

امام جماعت دهه هفتادی ۶۰ کودک کار را به تحصیل برگرداند

حجت‌الاسلام علیرضا فراشی‌نسب امام پایگاه فرهنگی اجتماعی مسجد روضه‌الرقیه شهرک فجر شهرستان جیرفت از توابع استان کرمان است. یک سالی می‌شود که در این محله مستقر شده و چند سالی هست که مناطق محروم جیرفت را برای خدمت‌رسانی انتخاب کرده است و الآن هم فعالیت‌هایش منحصراً در محله نیست. رسیدگی به آسیب‌های خانواده با تشکیل کارگروهی از بچه‌های مسجد توسط این امام محله صورت گرفت و با شناسایی معضلات، در موارد موردنیاز، مشاوره و حمایت مالی محقق شد. از این طریق تعدادی از بیرونده‌هایی که در آستانه طلاق قرار داشتند به صلح و آشتی رسید. او می‌گوید: «در این فرایند با کودکان کاری مواجه شدیم که ترک تحصیل کرده بودند؛ برای همین مدرسه «محمین» راه‌اندازی شد. در این مدرسه دانش‌آموزان ایرانی و دانش‌آموزان اتباع که به‌خاطر کار از درس محروم شده بودند، به هماهنگی با خانواده‌ها، تحصیل می‌کنند. آنان ساعاتی از وقت خود را در زمان عصرها و هم‌زمان با ایام تحصیلی سایر دانش‌آموزان در حسینیه می‌گذرانند و برنامه‌های درسی و تربیتی برای آن‌ها توسط نیروهای جهادی پیش می‌رود و از آن‌ها پذیرایی هم می‌شود. با این روش نزدیک ۶۰ دانش‌آموز در این مدرسه با پیگیری و حل مشکلات به تحصیل برگشته‌اند.»

لینک: خبرگزاری رسمی حوزه

خبر

خبر

| ۵ شهریور ۱۴۰۱ |

استاندار البرز مطرح کرد:

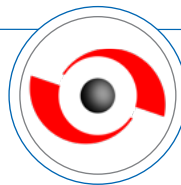
فقر و ضعف جدی البرز در سرانه‌های درمانی و آموزشی

عبداللهی استاندار البرز در دیدار رئیس کل دادگستری، دادستان کرج و معاونان دستگاه قضا در استان که به مناسبت هفته دولت صورت گرفت، گفت: رویکرد دولت سیزدهم در خصوص محرومیت‌زدایی در البرز نیز نمود بارزی داشته چراکه در سفر رئیس جمهور محترم به استان، ۱۷۸ توافق بزرگ با اعتباری بیش از ۱۱ هزار میلیارد تومان محقق شد.

وی افزود: در سرانه‌های بهداشتی و درمانی و آموزش و پرورش با فقر و ضعف جدی مواجه هستیم که در این سفر پریکرت تصمیمات ویژه‌ای اتخاذ شده و در حال اجرا است.

لینک: خبرگزاری مهر

خبر

| ۴ شهریور ۱۴۰۱ |

محمد مهدی کاظمی معاون آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش:

بیشترین آمار بازمانده از تحصیل برای پسران است

با توجه به افزایش تعداد دانش‌آموزان، در سال‌های آینده با مشکل مواجه خواهیم شد و باید برای اینکه با چالش روبرو نشویم برنامه‌ریزی دقیق داشته باشیم. وی با توجه به آمار موجود در مورد دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل گفت: بیشترین آمار دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل مربوط به پسران و آن‌هم به دلیل اشتغال است، لذا باید در آموزش‌های مهارتی، برنامه‌ریزی ویژه‌تری داشته باشیم.

لینک: خبرگزاری برنا

| ۵ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

حزب ندای ایرانیان تاکید کرد؛

مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی درباره "کنکور" ضد عدالت آموزشی است

در جلسه شورای سیاست‌گذاری حزب ندای ایرانیان مطرح شد. «عدالت آموزشی و مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی درباره تغییرات کنکور ۱۴۰۲» مورد بررسی قرار گرفت. اعضای شورای سیاست‌گذاری ضمن نقد و بررسی مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی درباره تغییرات کنکور ۱۴۰۲، تأکید کردند مصوبه کنکوری شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوبه‌ای ضد عدالت آموزشی و مطلوب دهک‌های برخوردارتر جامعه است و به شکاف‌های طبقاتی و بی‌عدالتی دامن خواهد زد. بدون ارتقاء کیفیت آموزشی در مدارس دولتی و حمایت از دانش‌آموزان مناطق محروم و کم برخوردار که در کوتاه‌مدت غیرممکن است، خروجی قطعی این طرح تنها افزایش تبعیض و بی‌عدالتی خواهد بود. هرگونه اصلاح شیوه سنجش و پذیرش دانش‌آموزان در ورود به دانشگاه باید با پیوست عدالت همراه باشد. در پایان اعضای شورای سیاست‌گذاری تأکید کردند مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی نیازمند اصلاح و بازنگری است و مقرر شد ضمن حمایت از دغدغه‌های «دانش‌آموزان منتقد» موضوع از طریق شورای عالی انقلاب فرهنگی، مجلس شورای اسلامی و وزارت آموزش و پرورش پیگیری شود.

لینک: دیدار نیوز

| ۴ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

یوسف نوری وزیر آموزش و پرورش

سه میلیون دانش آموز تغذیه رایگان دریافت می‌کنند

وزیر آموزش و پرورش گفت: با بیان اینکه ۱۶۴ هزار دانش آموز بازمانده از تحصیل طی سال گذشته به چرخه آموزش بازگشتند، ادامه داد: محرومیت زدایی و برقراری عدالت آموزشی به صورت جدی پیگیری می‌شود.

نوری با بیان اینکه آموزش و پرورش زیر ساخت اقتصاد است و این موضوع با همراهی و حضور موثر مسوولان و همه بخش‌ها میسر و محقق می‌شود، اظهار کرد: حضور با نشاط مردم در کنار مسوولان موجب پیشبرد و پیروزی در تحقق اهداف می‌شود.

وزیر آموزش و پرورش با اشاره به فرمایش رهبر معظم انقلاب اضافه کرد: مسوولان باید بین مردم و در صحنه باشند و در کنار این موارد عدالت را رعایت کنند.

این عضو کابینه دولت سیزدهم ادامه داد: حمایت رهبر معظم انقلاب از دولت مردمی جای قدرانی ویژه دارد و این یک نعمت بزرگ است که نائب امام زمان (عج) فعالیت‌های انجام شده را تأیید می‌کنند و این موضوع انگیزه مضاعفی برای پیگیری و ادامه کارها است.

نوری با تأکید بر تجهیز هنرستان‌های هدفمند و استفاده از ظرفیت آنها برای ایجاد اشتغال و مهارت آموزی اظهار کرد: مدارس و هنرستان‌ها باید ظرفیت تولید و بسته بندی داشته باشند و اگر از ظرفیت‌های بومی و محلی در این راستا استفاده شود استقبال خوبی از موضوع خواهد شد.

وی با بیان اینکه محدودیت‌های موجود فرصتی برای پیشرفت و فعال کردن هنرستانها هستند ادامه داد: برای رونق اشتغال در بخش کشاورزی این استان می‌توان از هنرستان‌ها بهره گرفت و این مراکز مکان ایجاد پنج هزار شغل است که در صورت ورود به بخش فراوری ۱۵ هزار شغل می‌شود از طریق این هنرستان‌ها ایجاد کرد.

وزیر آموزش و پرورش با تأکید بر افزایش مدارس نمونه دولتی گفت: لازم است که افزایش این مدارس مورد توجه باشد تا بچه های روستایی در این مدارس تحصیل کنند.

وی با بیان اینکه آذربایجان غربی دارای ظرفیت در مشارکت خیرین، دستگاه‌ها، نهادهای انقلابی و شرکتهای خصوصی در زمینه تامین فضای آموزشی است، افزود: ظرفیت سازی در این زمینه لازم است و باید از خیران در این زمینه بهره مند شد.

لینک: خبرگزاری ایرنا

حمیدرضا خان محمدی
 مشاور وزیر آموزش و پرورش

| ۵ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

تدبیر آموزش و پرورش برای دانش آموزان کار

جذب ۱۶۰ هزار کودکِ بازمانده از تحصیل

«حمیدرضا خان محمدی» مشاور وزیر آموزش و پرورش و رئیس قرارگاه عدالت تربیتی و نصیب برابر آموزشی گفت: برای دانش آموزانی که دچار چالش می‌شوند و مجبور هستند به واسطه شرایط اقتصادی به اصطلاح مرد عمل و مرد میدان شوند و کارکنند و کمک حال خانواده شوند، در متوسطه اول که قطعاً باید به مدرسه بیایند، اما ما به مدیران گفته‌ایم تا جایی که می‌شود به آن‌ها کمک کنند تا این دانش آموزان به درس‌شان برسند و بخشی از درآمدی که این دانش آموزان از کار به دست می‌آورند را از طریق خریدن به خانواده‌شان کمک کنند تا دانش آموز بتواند در کلاس درس حاضر شود.

او تصریح کرد: طبیعتاً وقتی دانش آموز از مدرسه فاصله بگیرد وارد موضوعات دیگری می‌شود و ما در کنار این فعالیت‌ها، طرح «ایران مهارت» را هم داریم.

خان محمدی افزود: در مورد کودکان بازمانده از تحصیل که واقعا نمی‌توانند به واسطه کار سر درس بیایند ما واقعا همه تلاش‌مان را می‌کنیم و از همه خیریه‌ها یاری می‌گیریم تا هیچ دانش آموزی از صندلی آموزش و پرورش پایین نرود، اما اگر هم این اتفاق افتاد حتماً آموزش و پرورش زمینه‌هایی برای ادامه تحصیل او فراهم خواهد کرد حالا یا به صورت آموزش از راه دور، آموزش از طریق مدرسه مجازی ایران و یا حمایت گروه‌های پشتیبان که بازنشستگان ما، بسیج فرهنگیان، افراد علاقه‌مند و... را شامل می‌شود. ما تلاش می‌کنیم تا هم مشکل اقتصادی دانش آموز حل شود هم حتماً درسش را بخواند.

رئیس قرارگاه عدالت تربیتی با بیان اینکه به ثمر رسیدن این برنامه‌ها هنر مدیر مدرسه و گروه‌های خیریه است، اظهار کرد: اگر دانش آموزی جزو بازمانده‌ها حساب شود و کد مخصوصی هم دریافت کرده باشد، در صورتی که همکاری کرده ایم و خیریه‌ها هرچه تلاش کرده‌اند نتوانسته‌اند برایشان کاری کنند، مدرسه ملی مجازی همچنان برای این دانش آموزان وجود دارد. البته تعداد این موارد خیلی زیاد نیست و براساس برآورد خودمان توانسته‌ایم تا به حال حدود ۱۶۰ هزار بازمانده از تحصیل را جذب کنیم.

لینک: [خبرگزاری ایلنا](#)

| ۵ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

معاون وزیر آموزش و پرورش خبر داد:

پرداخت ۴۹۳ میلیارد تومان سرانه به مدارس کشور

به گزارش خبرگزاری مهر، سعید عسکری افزود: از ابتدای سال جاری تاکنون ۳۹۴ میلیارد تومان سرانه به ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها جهت توزیع بین مدارس ابلاغ شده است که مبلغ ۲۵۰ میلیارد تومان آن هم‌زمان با سی و ششمین اجلاس مدیران و رؤسای، آموزش و پرورش کشور پرداخت شده است. وی ادامه داد: تاکنون ۱۴۰ میلیارد تومان از محل اعتبارات طرح جامع حمایت و ارتقا پوشش تحصیلی مناطق محروم (تغذیه مدارس شبانه‌روزی و ایاب و ذهاب مدارس روستا مرکزی) به ادارات کل پرداخت و مقرر شده در هفته جاری نیز ۵۰ میلیارد تومان دیگر ابلاغ اعتبار شود.

لینک: [خبرگزاری مهر](#)

| ۵ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

معاون آموزش ابتدایی آموزش و پرورش استان اردبیل:

۱۵۰۰ دانش آموز بازمانده از تحصیل در اردبیل شناسایی شد

معاون آموزش ابتدایی آموزش و پرورش استان اردبیل با اشاره به اینکه شناسایی و جذب دانش آموزان بازمانده از تحصیل ابتدای نیز اولویت اساسی است گفت: در این زمینه یک هزار و ۵۳۸ نفر در استان اعلام شده بود که ۷۴۷ نفر در طیف‌های شانزده گانه شناسایی شده‌اند.

وچید خدابنده در گفت‌وگو با خبرنگار تسنیم در اردبیل اظهار داشت: تاکنون ثبت نام نهایی ۱۲۲ هزار و ۶۴۵ دانش آموز ابتدایی در استان اردبیل انجام شده و ثبت نام ازدانش آموزان دوره ابتدایی هم چنان در مدارس ابتدایی استان ادامه دارد.

خدابنده از انجام سازماندهی معلمان و کلاس بندی مدارس در سامانه سیدا برای حضور پرشکوه و منظم دانش آموزان در مهر ماه خبر داد و گفت: در راستای توسعه عدالت آموزشی و افزایش پوشش تحصیلی حتی در برخی مناطق برای تک یا تعداد کم دانش آموزان هم کلاس درس دایر می‌شود و همه مناطق استان تحت پوشش آموزش ابتدایی قرار می‌گیرند.

لینک: [خبرگزاری تسنیم](#)

علی قدمی، خبرنگار

| ۸ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

کنکوری که طراحش وزرات علوم است، چالش زاست

به گزارش خبرنگار مهر، چهارمین دوره‌ی فعالان آموزشی با محوریت کانون دوره‌ی های ایران و قرارگاه عدالت تربیتی و نصیب آموزشی برابر عصر امروز در اردوگاه شهید باهنر برگزار شد. محمدعلی کبریایی معاون عملیاتی قرارگاه عدالت تربیتی و نصیب آموزشی برابر با بیان اینکه اگرگفتمان مناسبی برای عدالت آموزشی نداشته باشیم؛ به ضد عدالت آموزشی عمل کرده‌ایم؛ گفت: برخی نگاه‌ها به عدالت آموزشی به برابری اهمیت می‌دهد. اینکه به صورت برابر امکانات توزیع شود؛ نکته دیگر نگاه شایستگی محور است. وی نگاه سوم به عدالت آموزشی را شایسته محوری دانست و گفت: بحث روز در مورد عدالت آموزشی، نوع و کیفیت ورود به دانشگاه و کنکور است. کبریایی با بیان اینکه طراحان تغییرات کنکور به موضوع رسانه‌ای نگاه کردند؛ گفت: نگاه رقیب این است که وقتی ما موضوع عدالت آموزشی را تنها به کنکور محدود می‌کنیم؛ به این معنی است که موفقیت در کنکور به معنی بهره‌مندی از امکانات آموزشی است.

وی با بیان اینکه همه اعضای قرارگاه باید یک نگاه واحد نسبت به کنکور داشته باشند؛ گفت: نگاه‌های موافق و مخالف زیادی در مورد کنکور وجود دارد که باید به همه ابعاد این نظرات نگاه کرد.

حمیدرضا امیری مؤلف کتب درسی با بیان اینکه محدود کردن موضوع عدالت آموزشی به انتخاب دانش آموزان برتر کنکوری غلط است؛ گفت: اگر در کشور مدارس خوب بسازیم و مشکل فضای آموزشی نداشته باشیم اما معلم خوب نداشته باشیم؛ عدالت آموزشی محققان نمی‌شود. مهم‌ترین حلقه در تحقق عدالت آموزشی، تربیت معلمان ماهر و با کیفیت است.

لینک: خبرگزاری مهر

| ۷ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

سرپرست دانشگاه فنی و حرفه‌ای استان آذربایجان غربی؛

اشتغال بیش از ۹۰ درصد دانشجویان دانشگاه فنی و حرفه‌ای پس از فارغ التحصیلی

در حوزه‌ی آموزشی، ۷۰ درصد دروس ما به صورت کارگاهی و عملی و ۳۰ درصد به صورت نظری تدریس می‌شود و تمام دانشجویان در داخل کارگاه، سوله و آزمایشگاه‌ها اشتغال به تحصیل دارند. با توجه به جنس و ماهیت پژوهشی و آموزشی دانشگاه، قریب به ۹۰ درصد دانشجویان پس از فارغ التحصیلی وارد بازار کار و حوزه‌ی صنعت می‌شوند.

لینک: تابناک

فاطمه اسماعیلی، خبرنگار

| ۸ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

۵ وعده مدرسه‌ای رئیس جمهور

معاون سابق وزارت آموزش و پرورش وعده‌های مدرسه‌ای رئیس‌ی از زمان انتخابات تاکنون را در محورهای زیر دسته‌بندی کرد: «اجرای سند تحول با تصویب قوانین مرتبط با مسائل مندرج در سند»، «حل مشکل معیشتی معلمان یک‌بار برای همیشه و اینکه بهبود وضعیت معیشتی بازنشستگان تا مسئله اصلی آموزش و پرورش مالی و معیشتی نشود»، «عدالت آموزشی و اینکه هیچ‌کس نباید به علت فقر از آموزش بازماند»، «همه دستگاه‌ها باید در خدمت آموزش و پرورش باشند» و «شفاف‌سازی صندوق ذخیره فرهنگیان»، پنج وعده‌ای هستند که از سوی رئیس جمهور طی یک سال گذشته بیان شده‌اند و باید دید هرکدام تا چه اندازه محقق شده‌اند.

این کارشناس حوزه آموزش و پرورش ادامه داد: در بخش عدالت آموزشی، آموزش حضوری در چند ماه آخر سال فاصله شکاف نابرابری آموزش‌های غیر حضوری را کمتر کرد، ولی بازماندگی بیش از ۱۵۰ هزار دانش آموز در پایه اول و خروج بیش از ۵۰۰ هزار نفر از چرخه آموزش، کارنامه دولت را در حد قابل انتظار نشان نمی‌دهد و احتیاج به تلاش بیشتر دارد. علاوه بر این هرچند انتظار از رئیس جمهور برای حضور مستقیم در کلاس‌های درس بیشتر است اما فرهنگیان اختصاص ۲۰ هزار میلیارد تومان به آموزش و پرورش در این سفرها را قدر می‌شناسند.

لینک: ایسنا

خبر

| ۹ شهریور ۱۴۰۱ |

معاون فرهنگی دبیرخانه شورای عالی در آیین افتتاح پردیس بین‌المللی دانشگاه تهران در قشم؛

دغدغه اصلی ما تحقق عدالت آموزشی در مناطق آزاد کشور است

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دولت به نقل از وزارت آموزش و پرورش، احمد مهدی حسین زاده در ابتدای آیین افتتاح پردیس بین‌المللی دانشگاه تهران در منطقه آزاد قشم که همزمان با هفته دولت و با حضور مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم و معاون دانشگاه تهران برگزار شد، افزود: افتتاح پردیس بین‌المللی دانشگاه تهران در جزیره قشم، آغاز راهی روشن است و باید این همکاری‌ها هرچه بهتر و بیشتر افزایش و بهبود یابد تا بتوانیم به دستاوردهای بزرگ‌تری دست پیدا کنیم. این اقدام گام کوچکی در راستای تحقق عدالت آموزشی در کشور است که شخص رئیس‌جمهور دغدغه‌دار اصلی آن در کشور هستند و همه ما موظفیم متناسب با حوزه فعالیت خود با تمام توان برای تحقق آن گام برداریم.

لینک: پایگاه اطلاع رسانی دولت

خبر

| ۹ شهریور ۱۴۰۱ |

معصومه نجفی پازکی سرپرست معاونت آموزش ابتدایی؛

حل نشدن مشکل عدالت آموزشی با اقدامات سطحی

معصومه نجفی پازکی سرپرست معاونت آموزش ابتدایی ضمن حضور در همایش دستاوردهای نهضت نصیب برابر آموزشی و تربیتی گفت: امروز عدالت مسئله‌ای به قدمت تاریخ بشریت است که ابعاد وسیع و گوناگونی را در برمی‌گیرد لذا پرداخت سطحی به آن حاصلی در بر نخواهد داشت. نجفی ضمن تقدیر از تلاش‌های انجام شده در راستای تحقق عدالت آموزشی و تربیتی توسط همه‌ی دست‌اندرکاران و دغدغه‌مندان این حوزه در سطح کشور، ادامه داد: تنها راه برای کاهش فاصله میان وضعیت موجود و مطلوب، طراحی یک برنامه ریزی دقیق و حساب شده با گام‌های مشخص است.

لینک: باشگاه خبرنگاران جوان

خبر

| ۹ شهریور ۱۴۰۱ |

رئیس سازمان مدارس و مراکز غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی بیان کرد؛

ضرورت ورود مردم به حوزه اجرا و سیاست‌گذاری مدارس

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دولت به نقل از وزارت آموزش و پرورش، احمد محمودزاده در برنامه «بدون خط خوردگی» رادیو گفت‌وگو اظهار کرد: در دو سال گذشته درگیر کرونا بودیم که آسیب‌های جدی در آموزش و پرورش ایجاد کرد و موجب فقر آموزشی و نابرابری آموزشی، کاهش پوشش تحصیلی و افت تحصیلی شد.

وی افزود: در این ایام آسیب‌های روحی و روانی برای دانش‌آموزان ایجاد شد اما با برنامه ریزی در آستانه ماه مهر و سال تحصیلی جدید، استقبال خوبی از دانش‌آموزان و معلمان عزیز فراهم شده است. در این راستا و در حوزه‌های ستادی و اجرا برنامه ریزی‌های کلان برای ورود روان دانش‌آموزان صورت گرفته است.

محمودزاده، مردمی‌سازی را از راهبردهای جدی دولت سیزدهم و آموزش و پرورش بیان و تصریح کرد: بر اساس همین راهبرد در حال تدوین یک مدل هستیم و قرار است مدرسه‌ای را در استان آذربایجان غربی بر اساس همین مدل به بهره‌برداری برسانیم. این مدرسه با مشارکت آموزش و پرورش و خیرین ساخته شده است. قرار است این مدرسه توسط خود همان خیرین و مردم و براساس مدل جدید و همچنین با همکاری خود اولیا در قالب حکمرانی مردمی اداره شود.

وی مردمی‌سازی را کلانتر از موضوع اداره مدارس عنوان و اعلام کرد: در تالیف کتب درسی، مدرسه‌سازی، نظارت و مدرسه‌داری رویکرد مردم‌سازی وجود دارد.

لینک: پایگاه اطلاع رسانی دولت

| ۱۰ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

استاندار آذربایجان غربی؛

۲ هزار بازمانده و تارک تحصیل داریم

به گزارش روابط عمومی فرمانداری شهرستان سلماس؛ محمصدق معتمدیان شامگاه چهارشنبه در شورای آموزش و پرورش آذربایجان غربی که با حضور وزیر آموزش و پرورش برگزار شد، افزود: آموزش مطلوب و کیفی اساس توسعه هر منطقه است لذا آذربایجان غربی هم نیازمند افزایش سرانه فضای آموزشی برای کیفی شدن آموزش است.

وی با اشاره به اینکه برقراری عدالت منطقه‌ای و آموزشی در استان دارای اهمیت است، اظهار کرد: در شهر ارومیه مدارس سه شیفته داریم که برخی حتی به صورت کلاس‌های کانکسی اداره می‌شوند.

استاندار آذربایجان غربی ادامه داد: ۳۰۰ هزار نفر در مناطق حاشیه‌ای این استان زندگی می‌کنند که وضعیت سرانه آموزشی نامطلوبی دارند و این موضوع نیازمند مدیریت است تا بحث عدالت آموزشی را در توزیع امکانات محقق کنیم.

مدیرکل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی هم در این شورا گفت: کمبود ۶ هزار نیروی انسانی در مجموعه آموزش و پرورش استان، موضوعی است که باید این کمبود به طرق مختلف تا آغاز سال تحصیلی جبران شود. جواد جنگی با بیان اینکه از مهمترین مسایل آموزش و پرورش استان سرانه فضای ورزشی پایین است، افزود: سه سانتی‌متر اندازه فضای بسته ورزشی و ۱۲ سانتی‌متر فضای ورزشی باز در استان است که نسبت به میانگین کشوری بسیار ناچیز است. وی با بیان اینکه ۱۲ اردوگاه فرهنگی و تربیتی و یک اردوگاه سطح ملی در استان آذربایجان غربی فعال است که باید ترمیم و تجهیز شوند، ادامه داد: سرانه فضای آموزشی استان ۴/۱ مترمربع برای هر دانش آموز است که نسبت به میانگین کشوری ۵/۲ مترمربع، پایین تر است.

لینک: پایگاه اطلاع رسانی فرمانداری شهرستان سلماس

| ۱۰ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

یوسف نوری در جریان سفر به استان آذربایجان غربی اعلام کرد؛

مهر ماه امسال ۳ میلیون دانش آموز تغذیه رایگان دریافت می‌کنند

نوری چهارشنبه شب در جلسه شورای آموزش و پرورش و شورای پشتیبانی سوادآموزی آذربایجان غربی، با بیان اینکه از مهر ماه امسال سه میلیون دانش آموز تغذیه رایگان دریافت می‌کنند، گفت: تغذیه رایگان دانش آموزان مناطق محروم بعد از ۱۱ سال تعطیلی اجرایی می‌شود.

وی با بیان اینکه ۱۶۴ هزار دانش آموز بازمانده از تحصیل طی سال گذشته به چرخه آموزش بازگشتند ادامه داد: محرومیت زدایی و برقراری عدالت آموزشی به صورت جدی پیگیری می‌شود. نوری آموزش و پرورش را زیرساخت اقتصاد معرفی کرد و افزود: نرخ بازگشت سرمایه در حوزه آموزش و پرورش قابل توجه بوده و رفع بسیاری از مشکلات و اصلاح امور کشور با فرهنگ سازی در این حوزه میسر می‌شود.

لینک: خبرگزاری پانا

| ۱۰ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

مدیر آموزش و پرورش سبزوار مطرح کرد؛

شرایط بازگشت به تحصیل دانش آموزان بازمانده سبزوار فراهم شد

سیدولی‌الله حسینی مدیر آموزش و پرورش سبزوار اظهار داشت: شناسایی و جذب دانش آموزان بازمانده از تحصیل از اولویت های آموزش و پرورش این شهرستان در سال تحصیلی جدید است.

وی افزود: در دوران ۲ ساله شیوع کرونا، تعدادی از دانش آموزان این شهرستان به سبب محروم بودن از ابزار آموزشی نوین و یا بر اثر اشتغال از تحصیل بازماندند. وی اظهار داشت: بر مبنای پایش های صورت گرفته بیش از ۸۵۰ دانش آموز شهرستان سبزوار در ۲ مقطع ابتدایی و متوسطه تحصیل را رها کرده بودند که از این تعداد حدود ۳۰ درصد در سال تحصیلی گذشته جذب مدرسه ها شدند. مدیر آموزش و پرورش سبزوار گفت: بیشترین دانش آموزان بازمانده از تحصیل شهرستان مربوط به مناطق روستایی بخش های روداب و مرکزی و نیز نواحی حاشیه نشین شهر سبزوار بوده است.

حدود ۵۵ هزار دانش آموز در ۲۸۹ مدرسه شهرستان سبزوار تحصیل می‌کنند. برداریم.

لینک: ایرنا

| ۱۱ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

وزیر آموزش و پرورش؛

۲ برابر شدن آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان در کرونا

یوسف نوری در دومین روز از نخستین همایش ملی "آسیب‌شناسی روانی کرونا و مداخلات روانی-اجتماعی"، اظهار کرد: ما با همکاری وزارت کشور و قوه قضاییه سامانه‌ای برای رصد آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان در اختیار داریم که آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان توسط این سامانه شناسایی شده و سپس به مشاوران ارجاع داده می‌شوند. طراحی موتور جستجوی دانش‌آموزی ایمن "شادبین" وزیر آموزش و پرورش در ادامه با اشاره به اهمیت همکاری گروه‌های غیررسمی و دولتی و نقش روانشناسان و مشاوران در جهت شناسایی و درمان آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان، افزود: در حال طراحی سکوی برای سنجش "نیمرخ روانی" دانش‌آموزان هستیم. ۱۴۵ آزمون وجود دارد تا نیمرخ اولیه فرد به دست آید. همچنین برای اینکه از فضای مجازی ناایمن برگردیم، موتور جستجوی دانش‌آموزی ایمن "شادبین" را طراحی کردیم. وی در بخش دیگر سخنان خود با اشاره به تحقیقات انجام شده وزارت آموزش و پرورش در خصوص آموزش حضوری مدارس در دوران پاندمی کووید ۱۹، ادامه داد: نتایج این بررسی‌ها نشان می‌داد برخی کشورهای اسکاندیناوی در طول پاندمی کووید ۱۹ اصلاً تعطیلی نداشتند و بعضاً در برخی کشورها طولانی‌ترین مدت آموزش غیر حضوری شش ماه بود؛ اما ما این امر را ۲۶ ماه ادامه دادیم.

لینک: ایستا

| ۱۲ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

وحید تفریحی؛

بحران فضای آموزشی در حاشیه مشهد

بابایی سرپرست اداره کل نوسازی مدارس استان، ابتدا گریزی به آمار و ارقام متوسط سرانه فضاهای آموزشی در حاشیه شهر و مقایسه آن با مناطق مختلف زد و گفت: سرانه فضای آموزشی در استان ۴/۳ مترمربع است که این میزان در ۸ یهنه حاشیه شهر ۲/۵ مترمربع برآورد شده است. مقایسه این رقم با متوسط سرانه فضای آموزشی شهری و روستایی در کشور که ۵/۳ مترمربع است، نشان از کمبود حدود ۳ مترمربعی سرانه فضای آموزشی در حاشیه مشهد است و در مقایسه با سرانه مطلوب (۸/۲ مترمربع)، شاهد کمبود ۵/۷ مترمربعی سرانه فضای آموزشی در مناطق حاشیه شهر مشهد هستیم.

لینک: روزنامه خراسان

| ۱۰ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

مدیرکل دفتر توسعه عدالت آموزش و آموزش عشایر وزارت

آموزش و پرورش؛

بوی ماه مهر برای ۴۵ هزار دانش‌آموز بازمانده از تحصیل در مقطع ابتدایی

صرفعلی یازرلو انستاد مبادی بی‌سوادی و شناسایی دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل و جذب آن‌ها برای سال تحصیلی جدید از جمله مهم‌ترین برنامه‌های وزارت آموزش و پرورش بود که در تابستان امسال و قبل از آغاز سال تحصیلی جدید به صورت جدید در حال اجرا است.

وی با اشاره به جذب نوآموزان برای جلوگیری از خطر بازماندگی از تحصیل، گفت: جذب نوآموزان در مقطع پیش‌دبستانی از دیگر فعالیت‌های وزارت آموزش و پرورش است که برای جلوگیری از افزایش تعداد بازماندگان از تحصیل می‌تواند مثمر ثمر واقع شود. در این طرح بر اساس برنامه‌های موجود، خانه به خانه و حتی در بین عشایر عزیز کشور نیز چادر به چادر مراجعه خواهیم کرد تا اگر نوآموزی برای پیش‌دبستانی وجود دارد، جذب شود و تا قبل از اینکه تبدیل به بازمانده از تحصیل پایه اول ابتدایی شود با مدرسه و فضای قبل از آن آشنا شود و تحصیل خود را بدون دغدغه انجام دهد. خوشبختانه تابستان امسال شاهد اجرایی شدن این مبحث بودیم. موضوع جبران و تثبیت یادگیری به این شکل است که ما بتوانیم سطح یادگیری دانش‌آموزان را ارتقا دهیم تا خدای نکرده منجر به ترک تحصیل آن‌ها نشود. در حال حاضر حدود ۹۰ درصد از دانش‌آموزانی که سطح عملکردی آن‌ها «پایز به تلاش بیشتر» و یا «قابل قبول» بوده در فصل تابستان در پایگاه‌های ایجاد شده و یا مدرسی که مجری این طرح بوده‌اند جذب شده‌اند. بر این اساس، ارائه آموزش‌های لازم به آن‌ها باعث تقویت روحیه دانش‌آموز برای آغاز سال تحصیلی جدید و حضور در کلاس خواهد بود. چنین فعالیت‌هایی می‌تواند منجر به کاهش میزان بازماندگی از تحصیل و ترک تحصیل دانش‌آموزان شود. یازرلو با بیان اینکه در سال جاری نزدیک به ۱۸۵ هزار دانش‌آموز بازمانده از تحصیل در مقطع ابتدایی شناسایی شدند، تصریح کرد: این افراد از مهرماه ۱۴۰۰ تا شهریور ماه ۱۴۰۱ شناسایی شدند که خوشبختانه از این تعداد بیش از ۴۵ هزار دانش‌آموز جذب شدند و به فرآیند تحصیلی بازگشتند تا انشالله در مهرماه امسال شاهد حضور دوباره آنها در کلاس‌های درس باشیم.

وی افزود: تقریباً ۲۵ درصد از میزان باقی‌مانده‌ها را نیز هدف‌گذاری کرده‌ایم تا در مدت زمان شهریورماه و مهرماه امسال به فرآیند تحصیلی و کلاس‌های درسی بازگردند، همچنین برنامه‌های جذبی برای تمامی بازماندگان از تحصیل داریم تا به امید خدا به کلاس و مدرسه بروند. چنین کاری قطعاً همکاری و کمک گروه‌های جهادی و قرارگاه عدالت تربیتی و نصیب برابر آموزشی را می‌طلبد. مدیرکل دفتر توسعه عدالت آموزش و آموزش عشایر وزارت آموزش و پرورش در پایان یادآور شد: طی روزهای باقی‌مانده از فصل تابستان و پیش از آغاز سال تحصیلی جدید، برگزاری کلاس‌های آمادگی دو زبانه را در دستور کار داشتیم. یکی از اصلی‌ترین دلایل بازماندگی از تحصیل، همین موضوع است؛ یعنی دانش‌آموزانی که از اقوام مختلف ایرانی هستند به هر حال بجز زبان رسمی کشور، به زبان محلی در خانه و کاشانه خود تکلم می‌کنند و چنین کلاس‌هایی منجر به آسان شدن شرایط حضور دانش‌آموز در مدرسه و فراگرفتن دروس به زبان فارسی برای او خواهد شد. بود.

لینک: ایمننا

خبر

| ۱۲ شهریور ۱۴۰۱ |

محمد مهدی کاظمی معاون آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش؛
پرورش؛

ایجاد عدالت آموزشی

تلاش ما شروع سال تحصیلی با نشاط است و علاوه بر ۲ هزار میلیارد تومان ۵۰۰ میلیارد تومان نیز برای تجهیزات هنرستان‌ها، مدارس متوسطه و نظری مناطق محروم در نظر گرفته شده است که تلاش ما اختصاص بودجه‌ای از این محل برای هنرستان سازند است.

کاظمی در جریان بازدید از هنرستان و دبیرستان‌های شهرستان سازند با اشاره به اینکه یکی از اهداف توجه به مدارس مناطق مختلف ایجاد عدالت آموزشی است؛ ادامه داد: یکی دیگر از اولویت‌های این معاونت توسعه هنرستان‌ها در نقاط مختلف کشور است تا زمینه‌های توسعه اقتصادی و رونق اقتصادی مهیا شود.

در حاشیه این بازدید احمدی بیغش نماینده مردم سازند در مجلس شورای اسلامی با اشاره به کمبودهای آموزشی شهرستان سازند گفت: این سفر برای کاهش کمبودها صورت گرفته تا دانش آموزان این شهرستان سال تحصیلی با کیفیتی را شروع کنند.

نوازی مدیر کل آموزش و پرورش استان هم با اشاره به حضور معاون وزیر در شهرستان سازند از اختصاص ۲۰ دستگاه رایانه، کمک نقدی و تجهیزاتی به مدارس و هنرستان‌های سازند خبر داد و از خانواده‌ها و معتمدین خواست به یاری این سازمان مبادرت کنند. در سال تحصیلی جدید ۲۰ هزار محصل راهی مدارس مقاطع مختلف سازند میشوند.

لینک: خبرگزاری صداوسیما مرکز اراک

خبر

| ۱۲ شهریور ۱۴۰۱ |

رئیس اداره آموزش متوسطه دوره اول و دوم آموزش و پرورش
استان کرمانشاه؛

حرکت شتابان به سوی طبقاتی شدن مدارس

مدارس سمیاد استان کرمانشاه در احراز رتبه های برتر کنکور سراسری موفق تر از مدارس دولتی بودند

کیومرث پرنسین در گفتگو با خبرنگار مرصاد، اظهار داشت: امسال به تبعیت از وضعیت مدارس کشور، مدارس سمیاد استان کرمانشاه در احراز رتبه های برتر کنکور سراسری موفق تر از مدارس دولتی بودند البته مدارس سمیاد هم دولتی محسوب می شوند.

وی افزود: امسال برای نخستین بار شاهد کسب رتبه اول کنکور توسط دانش آموز کرمانشاهی به نام محمد بهرامی در یکی از دبیرستان های تیزهوشان بودیم البته در رتبه های ۱۲ و ۱۳ و تعداد فراوانی رتبه دو رقمی و سه رقمی توسط مدارس دولتی موفق عمل کردیم.

رئیس اداره آموزش متوسطه دوره اول و دوم آموزش و پرورش استان کرمانشاه گفت: امسال ۸۹ نفر در رشته تجربی به عنوان پرتراکم ترین رشته تحصیلی، ۵۶ نفر در رشته ریاضی، ۶۳ نفر در رشته انسانی، ۹ نفر در رشته هنر و ۳۱ نفر در رشته زبان حائز رتبه های زیر یک هزار شدند.

پرنسین خاطرنشان کرد: در کنکور امسال شاهد توزیع پراکندگی رتبه های زیر هزار در سطح شهرستان های استان کرمانشاه بودیم در حالی که طی سال های گذشته بالاترین رتبه ها به ناحیه یک کرمانشاه به عنوان محل استقرار مدارس تیزهوشان اختصاص داشت اما امسال در کسب رتبه های برتر رکوردهایی ثبت شد.

وی عنوان کرد: برنامه توسعه توازن بین رشته ای را در سطح استان کرمانشاه اجرا کردیم که حاصل اجرای آن کاهش ۱۳ درصدی آمار شرکت کنندگان تجربی در سطح استان و افزایش داوطلبان انسانی و ریاضی بود که کسب رتبه های برتر در رشته های غیر علوم تجربی حاکی از آن است هرچه دانش آموزان در رشته های غیر پرتراکم تحصیل کنند موفقیت بیشتری کسب خواهند کرد.

لینک: شبکه اطلاع رسانی مرصاد

| ۱۲ شهریور ۱۴۰۱ |

معاون اول رئیس جمهور؛

هیچ دانش آموزی نباید از نوشت افزار محروم بماند

محمد مخبر دزفولی در جمع فعالان صنعت نوشت افزار، با اشاره به اهمیت تولید نوشت افزار در داخل کشور تصریح کرد: لذت بخش ترین صحنه‌هایی که از تحصیل در ذهن هر کس بر جای می‌ماند، مربوط به نخستین روزهای است که تحصیل را آغاز می‌کند و با کتاب و مداد و کاغذ ارتباط می‌گیرد.

معاون اول رئیس جمهور با تأکید بر این که هیچ دانش آموزی نباید به دلیل مسائل مالی از نوشت افزار محروم بماند، عنوان کرد: اگر نوشت افزار در اختیار دانش آموزان قرار نگیرد در ذهن او می‌ماند و اثری مخرب بر جای می‌گذارد. مخبر با بیان اینکه پوششی جدی راه بیندازید تا نوشت افزار در اختیار همه دانش آموزان ایران قرار گیرد، ادامه داد: از همه امکانات کشور، اعم از خیریه‌ها، مجموعه‌های دولتی و صدا و سیما استفاده شود تا پیش از شروع سال تحصیلی نوشت افزار در اختیار دانش آموزان مناطق محروم قرار گیرد و هیچ کس به دلیل مسائل مالی از تحصیل باز نماند.

لینک: خبرگزاری فارس

| ۱۲ شهریور ۱۴۰۱ |

رئیس سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان؛

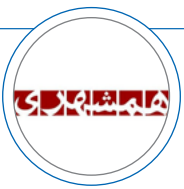
جداسازی دانش آموزان تیزهوش در مدارس؛ در دیا در مان؟!

رئیس سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان گفت: ما شروع سال تحصیلی با نشاط است و علاوه بر ۲ هزار میلیارد حتی در کشورهایی که امکان خدمات‌رسانی به دانش آموزان از طریق مدارس با امکانات تراز اول وجود دارد، این تفکیک دانش آموزان تیزهوش به صورت مدارس تفکیکی یا سیستم تفکیکی وجود دارد.

وی ادامه داد: در کشور ما هم که امکان آموزش با کیفیت برای تمام دانش آموزان وجود ندارد، این جداسازی برای برخی از دانش آموزان با ویژگی‌های برتر علمی ضرورت دارد. رئیس سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان در واکنش به این موضوع که «این دانش آموزان توانایی علمی کافی را داشته و در هر مدرسه‌ای نتیجه علمی خوبی می‌گیرند»، گفت: باید روی این ادعا که این دانش آموزان در هر موقعیت و مدرسه‌ای موفق می‌شوند، فکر کنیم.

یابوری اضافه کرد: امسال در میان رتبه‌های برتر دانش آموزانی از شهرهای کوچک مانند بروجن، شهرپایک، شهرهای استان مرکزی و ... داشتیم که ما این استعدادها را خلق نکردیم؛ اما حضور در مدارس سمیاد به آن‌ها کمک کرد تا در فضایی رقابتی با دانش آموزان همانند خود به‌بروز و ظهور استعدادهای خود بپردازند چراکه رسیدگی مدرسه هم در پیشرفت دانش آموزان اهمیت دارد. وی تصریح کرد: در المپیادها هم به این سمت می‌رویم که از سراسر کشور دانش آموز برای المپیاد داشته باشیم و فقط در انحصار منطقه خاصی نباشد.

لینک: خبرگزاری تسنیم

| ۱۳ شهریور ۱۴۰۱ |

مشاور وزیر آموزش و پرورش در قرارگاه عدالت تربیتی و نصیب آموزشی؛

افتتاح و آغاز به کار «مدرسه مجازی ایران» به زودی

مشاور وزیر آموزش و پرورش در قرارگاه عدالت تربیتی و نصیب آموزشی برابر اعلام کرد که «مدرسه مجازی ایران» نیز به زودی افتتاح خواهد شد تا آموزش مجازی و ترکیبی به دانش آموزانی که شرایط حضور در مدرسه را ندارند از این طریق انجام شود و این گروه نیز تحت آموزش قرار بگیرند. خان‌محمدی در پاسخ به پرسشی درباره بازماندگی از تحصیل نیز گفت: نرخ بازماندگی دوران کرونا با قبل کرونا تفاوت آنگنانی نداشت و یک علت آن استفاده از ابزار فناورانه برای ادامه آموزش بود اما آنچه اکنون با آن مواجهیم چالشی است که اگر درست برنامه ریزی نشود ممکن است در مهر و آبان اتفاق بیفتد. باید ببینیم از افرادی که ثبت نام کرده اند چه تعداد در کلاس درس حضور نمی‌یابند.

لینک: همشهری آنلاین

| ۱۴ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

رییس مجمع خیرین مدرسه‌ساز استان همدان؛

۳۵۰ پروژه آموزشی به همت خیرین در استان همدان اجرا شده است

استان همدان دارای ۲۴۶ خیر مدرسه‌ساز است که تاکنون در اجرای بیش از ۹۰۰ طرح آموزشی در سطح استان همکاری گسترده‌ای داشتند. رییس مجمع خیرین مدرسه‌ساز استان همدان با اشاره به پیشتازی خیرین ملایری در امر مدرسه‌سازی، ادامه داد: ملایر شهر واقفان خیراندیش است و یک چهارم خیرین مدرسه‌ساز استان را در خود جای داده است.

لینک: ایرنا

| ۱۴ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

روایتی از تحصیل دانش‌آموزان در مناطق محروم لرستان؛

مشق علم‌زیر «کپر» و «کانکس» / اینجا محرومیت ر مق از قلم می‌گیرد

به گزارش سفیرافلاک، طی سال‌های اخیر مقاوم‌سازی و مدرسه‌سازی در کشور روند رو به رشدی داشته است و بسیاری از دانش‌آموزان این مرز و بوم در این کلاس‌ها قد کشیده و راهی مقاطع بالاتر شده‌اند. در استان لرستان نیز اگرچه در این زمینه اقداماتی انجام گرفته اما وضعیت همچنان مطلوب نیست و بسیاری از دانش‌آموزان با آغاز سال تحصیلی جدید باید در مدارسی از جنس «سنگ»، «کپر»، «چادر» و «کانکس» مشق علم کنند. اینجا دانش‌آموزان مناطق روستایی «محرومیت» را با سرما و گرمای کانکس و کپر مشق می‌کنند و هر ساله ماه مهر، ماه کتاب و مدرسه را با دغدغه‌های فراوان آغاز می‌کنند و امید دارند روزی سقفشان لرزان نباشد و بتوانند با خیالی آسوده تحصیل کنند.

لینک: سفیرافلاک

| ۱۴ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

اجرای طرح تثبیت یادگیری برای ۶۴۳ هزار دانش‌آموز فارسی؛

اجرای طرح تثبیت یادگیری برای ۳۴۶ هزار دانش‌آموز فارسی

مسئول سازمان بسیج فرهنگیان استان فارس در گردهمایی معلمان عضو گروه‌های جهادی قرارگاه عدالت تربیتی گفت: طرح تعمیق و تثبیت یادگیری برای ۶۰ هزار دانش‌آموز دوره اول و دوم ابتدایی و ۲۸۶ هزار دانش‌آموز دوره اول و دوم متوسطه در ۹۳۷ پایگاه و مدرسه استان فارس برگزار شد. ناصر جوکار گفت: امسال بیش از یک هزار نفر از فرهنگیان تلاش کردند اکت تحصیلی دانش‌آموزان که ناشی از غیرحضور بودن آموزش‌ها در دوران کرونا بود را جبران کنند.

لینک: خبرگزاری صدا و سیما استان فارس

| ۱۴ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

معاون اجتماعی و مشارکت‌های سازمان اجتماعی و فرهنگی
شهرداری مشهد؛

حمایت از کودکان بازمانده از تحصیل در پویش برای ۲۶ هزار کودک بازمانده از تحصیل در مشهد

به گزارش ایمننا و به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی شهرداری مشهد، مهدی ابراهیمی با بیان اینکه دو پویش با عنوان مشهد مهربان در حال برگزاری است، اظهار کرد: پویش اول در پنج ماه اول سال در خصوص مشارکت در آزادسازی زندانیان جرایم غیرعمد برگزار شد که تمرکز عمده آن در ماه مبارک رمضان بود. وی ادامه داد: در این راستا و با توجه به استقبال خوب مردم و حمایت شورای اجتماعی محلات، فصل دوم پویش مشهد مهربان به کودکان بازمانده از تحصیل اختصاص یافت. معاون اجتماعی و مشارکت‌های سازمان اجتماعی و فرهنگی شهرداری مشهد در خصوص آمار مربوط به کودکان بازمانده از تحصیل، تصریح کرد: بر اساس آمار موجود ۲۶ هزار کودک بازمانده از تحصیل در استان خراسان رضوی هستند که سهم مشهد ۱۷ هزار کودک است؛ کودکان بازمانده از تحصیل در سال‌های ابتدایی تحصیل بنا به دلایل مختلفی همچون مشکلات معیشتی، خانوادگی و نداشتن لوازم التحریر ترک تحصیل می‌کنند.

لینک: ایمننا

| ۱۵ شهریور ۱۴۰۱ |

رئیس دانشگاه آزاد؛

تخصیص ۵ درصد از درآمد مدارس سمار راستای ایفای مسئولیت‌های اجتماعی در مناطق محروم

طهرانچی در حاشیه امضا تفاهنامه مشترک دانشگاه آزاد و کمیته امداد امام خمینی (ره) به منظور همکاری و مشارکت در زمینه‌های فرهنگی، پژوهشی، آموزشی گفت: دانشگاه آزاد اسلامی براساس مصوبه بودجه امسال، ۵ درصد از درآمدهای مدارس خود را در قالب مسئولیت‌های اجتماعی صرف توسعه مدارس در مناطق محروم می‌کند تا بتواند با الگوگیری از مدارس موفق کشور به آموزش و تربیت دانش‌آموزان در این مناطق بپردازد.

لینک: فارس

| ۱۴ شهریور ۱۴۰۱ |

محمد مهدی کاظمی معاون آموزش متوسطه وزارت آموزش
 پرورش؛

اختصاص ۱۵۰۰ میلیارد تومان برای اجرای طرح تعمیق و تثبیت یادگیری از سوی ستاد کرونا

محمد مهدی کاظمی در نشست شورای آموزش و پرورش شهرستان سازند گفت: در دولت سیزدهم علیرغم همه محدودیت‌ها اتفاقاتی رخ داد که اولین و مهمترین آنها علیرغم همه فشارها و همه‌ها بازگشایی و آموزش حضوری مدارس بعد از قریب به ۲۵ ماه آموزش غیرحضوری بود، از اقدام دولت و آموزش و پرورش در تأکید بر آموزش حضوری در فروردین ماه امسال تحت عنوان فاجعه انسانی یاد کردند در حالی که این اقدام کمک کرد تا مقوله آموزش به بهترین شکل رقم بخورد و استقبال خانواده‌ها و دانش‌آموزان همکاران ارجمند گواه این موضوع بود. کاظمی افزود: یکی دیگر از مواردی که در دولت سیزدهم شاهد تحقق آن بود، اجرایی شدن نظام رتبه بندی معلمان به عنوان خواسته و مطالبه ۱۲ ساله معلمان بود دولت سیزدهم و در رأس آن شخص رئیس جمهور پای کار ایستادند و اعتبار ویژه برای آن در نظر گرفتند، در دولت قبل اعلام شد برای ۳ سال ۱۵ هزار میلیارد تومان به منظور اجرایی شدن نظام رتبه بندی در نظر گرفته شده است اما در دولت سیزدهم، ۳۸ هزار میلیارد تومان برای ۱۸ ماه اختصاص یافت که حرکتی واقعاً بی‌نظیر بود اما در فضای مجازی چنان عمل کردند و موضوع را به گونه دیگری جلوه دادند. در مرحله اجرا قبول داریم مشکلاتی وجود دارد اما همکاران ما در سطح وزارت متبوع درصد رفع آن هستند. وی با اشاره به تحقق طرح تعمیق و تثبیت یادگیری در تابستان امسال گفت: در ایام کرونا در آموزش دانش‌آموزان دچار اختلال شدیم ۲۵ ماه آموزش غیرحضوری تأثیرات منفی فراوانی بر کیفیت آموزش داشت از همین روی با پیگیری‌های مقام عالی وزارت و حمایت‌های رئیس محترم، یک هزار ۵۰۰ میلیارد تومان از سوی ستاد ملی مقابله کرونا برای دوره طرح تعمیق و تثبیت یادگیری اختصاص یافت.

لینک: پانا

| ۱۵ شهریور ۱۴۰۱ |

مصطفی مطهری؛

مدارس دولتی با حضور فرزندان مسئولان با کیفیت‌تر خواهد شد

در کشور ما در سال‌های گذشته به دلیل وجود شکاف‌هایی که میان مردم و مسئولان ایجاد شده است، عمده مطالبات مردم با گسترش جریان تبادل اطلاعات و حضور پرنسپال رسانه‌ها، همسان سازی شاخص‌های زیستی از هر شکل و شمابلی میان مسئولان با مردم است. در واقع مردمی شدن مسئولان یا ورود مسئولانی از جنس مردم به عرصه مدیریت کشور شاخصیست که می‌تواند پایه گذار روند تازه‌ای در حوزه حکمرانی در ساختار سیاسی باشد. به گزارش بولتن نیوز، یکی از مواردی که علیرغم غفلت‌های گذشتگان، در این سال‌ها مورد توجه بوده شکاف‌های آموزشی و تبعیضاتیست که در حوزه آموزش عیان می‌باشد. در واقع تلاش عمومی و رسانه‌ای جهت محقق سازی عدالت آموزشی در کنار الزام به رعایت آن از سوی مسئولان و مدیران در تمام سطوح عالی و میانی از جمله مطالباتی است که انتظار می‌رود در اسرع وقت برآورده گردد. بطوریکه می‌توان اینگونه گفت که قرار گرفتن در مسیر مذکور، مصداق عینی شعار حضور مسئولین در کنار و در میان مردم می‌باشد. این بدان معناست که با رویه مذکور ما دیگر شاهد آموزش و پرورش طبقاتی و تحصیل با شاخص قشری - طبقاتی نخواهیم بود.

لینک: بولتن نیوز

خبر

| ۱۶ شهریور ۱۴۰۱ |

معاون سوادآموزی اداره کل آموزش و پرورش شهرستان‌های
استان تهران؛

تراکم تشکیل کارگروه اجرایی آموزش بی سوادان و کم سوادان بزرگسال

فرشته اکبریان معاون سوادآموزی اداره کل آموزش و پرورش شهرستان‌های استان تهران گفت: هدف از تشکیل این جلسه، برنامه ریزی و اجرای مطلوب تفاهم نامه آموزش بی سوادان و کم سوادان بزرگسال با نیازهای ویژه آموزشی بین معاونت سوادآموزی و سازمان آموزش و پرورش استثنایی می‌باشد. اکبریان در تشریح این کارگروه افزود: آموزش و پرورش و نهضت سوادآموزی برای تسریع و کمک به رشد با سوادی در جامعه نیازمند توجه، همکاری و تعامل دیگر نهادها و دستگاه‌های اجرایی در جهت پیشبرد اهداف نهضت سوادآموزی و دستیابی به عدالت آموزشی است.

لینک: [خبرگزاری صدا و سیما](#)

خبر

| ۱۶ شهریور ۱۴۰۱ |

محمد مهدی کاظمی معاون آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش؛

سهم دروس عمومی در کنکور سراسری تا دو سال آینده به ۳۰ درصد می‌رسد

کاظمی در خصوص مصوبه اخیر کنکور گفت: فضای کنکور نظام آموزشی تحت تأثیر قرارداد و مطابق با قانون این اختیار به آموزش و پرورش داده شده است که عناوین و ضرایب را آموزش و پرورش پیشنهاد دهد؛ البته این موضوع در پیش‌نویس اولیه چنین نبود. معاون آموزش متوسطه وزیر آموزش و پرورش تصریح کرد: در جلسه مجدد و فوق‌العاده شورای سنجش و پذیرش سهم آزمون عمومی در کل آزمون ۲۶ درصد شد و در کنکور سال آینده سهم دروس اختصاصی ۶۰ درصد است و صد درصد کنکور تخصصی است و تا دو ساله آینده سهم دروس عمومی به ۳۰ درصد خواهد رسید. وی افزود: در گذشته این عدد زیر ۲۰ درصد بوده است و به این ترتیب توجه به برنامه درسی بیشتر شده و باعث ارتقای کیفیت آموزشی و توجه بیشتر به کتاب درسی می‌شود و کمتر از تکنیک استفاده می‌شود و باعث می‌شود مفاهیم، عمق یادگیری و مرجعیت معلم بیشتر و وجه تعلیم و تربیت افزایش یابد و آموزش و پرورش باید از این فرصت استفاده کند و زمینه کیفیت‌بخشی به آموزش را فراهم آورد. کاظمی خاطر نشان کرد: در ۸ سال اخیر میانگین نمرات در دروس امتحان نهایی وضعیت مناسبی نداشتند و فرصت سواقی تحصیلی توجه دانش‌آموزان را به سمت ارتقا میانگین جلب می‌کند و امیدواریم شاهد ارتقا مطلوب‌تری در این عرصه داشته باشیم.

لینک: [خبرگزاری فارس](#)

خبر

| ۱۷ شهریور ۱۴۰۱ |

مشاور وزیر و رئیس قرارگاه عدالت تربیتی و نصیب برابر آموزشی؛

«مدرسه» کانون پیشرفت محله‌های شهری و روستایی می‌شود

مشاور وزیر آموزش و پرورش در پاسخ به این سوال که چه اقداماتی در راستای موضوع «مدرسه، محور توسعه و تحول» که در سند تحول بنیادین به آن اشاره شده است، انجام داده‌اید، اظهار داشت: «آیین‌نامه‌هایی که مبتنی بر استفاده از مدرسه فقط برای دانش‌آموز و آموزش است را مدنظر داریم؛ در واقع در حال ایجاد یک مسیر با بهره‌مندی از سند تحول بنیادین آموزش و پرورش هستیم. مجلس در این زمینه یک دستورالعمل دارد با عنوان "مدرسه کانون پیشرفت محله" که در مرحله تصویب است؛ در این زمینه دو تفاهمنامه خوب امضا شده است از جمله تفاهمنامه با وزارت کشور در راستای باز شدن درهای مدارس به روی مدیران پیشرفت محله تا اگر قرار است کلاسی برگزار شود درون مدرسه باشد. برای مثال شاهد تشکیل کلاس‌های مهارتی آموزش خانواده، کلاس‌های اندیشه‌ای، کلاس‌های ورزشی و... در مدرسه باشیم».

لینک: [خبرگزاری پانا](#)

خبر

| ۱۶ شهریور ۱۴۰۱ |

مدیرکل آموزش و پرورش استان گیلان؛

تراکم دانش‌آموزی در مدارس گیلان بالاست

مدیرکل آموزش و پرورش استان گیلان گفت: یک سوم از مجموع ۳۸۰ هزار دانش‌آموزان استان گیلان در مدارس رشت تحصیل می‌کنند، افزود: بعضی از مدارس استان به ناچار ۲ نوبته هستند و حساسیت‌ها را به شورای آموزش و پرورش منتقل کرده‌ایم تا روند ساخت و ساز مدارس در شهرستان رشت شتاب بیشتری گیرد. وی با اشاره به روند افزایشی دانش‌آموزان طی سال‌های اخیر همگام با کشور، گفت: آموزش و پرورش مسئولیت تعلیم و تربیت دانش‌آموزان را دارد و باید نسلی توانمند و دانا تحویل دهد.

لینک: [روزنامه اطلاعات](#)

| ۱۸ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر؛

بی عدالتی آموزشی در کشور منکر است

سید محمد صالح هاشمی گلیایگانی، دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر، در رابطه با نبود عدالت آموزشی در ساختار آموزش و پرورش کشور بیان کرد: ساختار ناکارآمد و بیمار آموزش و پرورش، بزرگ‌ترین عامل بی عدالتی آموزشی در کشور است؛ به طوری که با احتساب بودجه ۱۳۱ هزار میلیارد تومانی آموزش و پرورش به غیر از سرمایه ثابت چند ده هزار میلیارد تومانی، ارزش ساختمان مدارس و اداره‌های آموزش و پرورش با محاسبه حدود ۱۴ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر دانش آموز مدارس دولتی، سرانه هزینه برای هر دانش آموز در این مدارس، رقمی حدود ۹ میلیون تومان در سال می‌رسد که این مبلغ از بیت المال است.

دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر گفت: با محاسبه سرمایه ثابت، هزینه تحصیل یک دانش آموز در مدارس دولتی در یک سال تحصیلی به بیش از ۱۳ میلیون تومان می‌رسد. این در حالی است که میانگین شهریه مدارس غیر دولتی در سراسر کشور به مراتب از این رقم کمتر است.

هاشمی گلیایگانی ادامه داد: از جیب همه مردم پولی خرج می‌شود که خروجی آن با تربیت انسان چند بُعدی دارای مهارت‌های علمی و عملی و منش اخلاقی و ارزشی فاصله دارد و این را می‌توان از موفقیت مدارس غیردولتی در جهات مختلف در مقایسه با مدارس دولتی دریافت که این نشان دهنده عدالت نیست.

لینک: باشگاه خبرنگاران جوان

| ۱۷ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

استاندار آذربایجان شرقی؛

ما خود را مکلف به رعایت عدالت آموزشی می‌دانیم

خرم استاندار آذربایجان شرقی در دیدار مجازی با مدیران سراسر استان با اشاره به تلاش بی‌وقفه معلمان در ایام کرونا و آموزش مجازی، گفت: بعد از دو سال وقفه امسال شاهد بازگشایی حضوری مدارس هستیم و مدیران معلمان باید روح زندگی وزنده بودن را دوباره در مدارس جاری کنند. استاندار با بیان اینکه تعطیلی مدارس و آموزش غیرحضوری تا حدودی ارتباط بین معلم و شاگرد را گسسته بود، ادامه داد: بهبود این ارتباط و جبران عقب ماندگی درسی مدنظر جدی قرار گیرد. وی بر توجه جدی به پرورش دانش آموزان نیز تاکید کرد و افزود: زیست بوم جدید و تغییرات بوجود آمده با محتوای‌های به روز و هنرنمایی مدیران و معلمان تعلیم و تربیت ثمربخش را ایجاد خواهد کرد.

لینک: خبرگزاری پانا

| ۱۷ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

معاون سلامت وزارت آموزش و پرورش؛

کیفیت آموزش با افزایش تراکم کلاس‌ها کاهش یافته است

معاون سلامت و تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش یکی از مشکلات موجود را بیش‌بینی فضای آموزشی و تربیتی عنوان کرد و گفت: افزایش تراکم در کلاس‌ها و مدارس به ویژه در کلان شهرها هم عدالت آموزشی را خدشه‌دار کرده و هم کیفیت آموزش را پایین آورده است. ستاری فرد با یادآوری اینکه بسیاری از مراکز آموزشی در حال تخریب و بخش زیادی از آن نیازمند بازسازی و بهسازی است، ادامه داد: در روستاها مدرسی راه اندازی شد اما چون تحولات جمعیتی رصد نشد، اکنون این مدارس خالی هستند که البته باید در ایجاد فضای آموزشی ۵۰ سال آینده را دید که این مساله را باید مدیریت شهری پیش‌بینی کند و به آموزش و پرورش مشورت دهد. وی خاطر نشان کرد: در کلان شهرها باید منتظر سه شیفت شدن مدارس باشیم. مدرسه فقط مکان آموزش درس نیست، بلکه محل تربیت دانش آموزان است. مدرسه‌ای که چند ماه از سال تعطیل است، نمی‌تواند محل تربیت باشد.

لینک: ایرنا

| ۱۹ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

رئیس سازمان مدارس و مراکز غیردولتی؛

شوراهای آموزش و پرورش بستر مناسب برای مردمی سازی حکمرانی آموزش و پرورش

آخرین رئیس سازمان مدارس و مراکز غیردولتی و توسعه مشارکتهای مردمی اظهار کرد: درگام دوم انقلاب اسلامی، شوراهای آموزش و پرورش باید بیش از گذشته با دو رویکرد مردمی بودن و فرابخشی شدن زمینه بروز و ظهور اراده مردم در تحقق اهداف انقلاب اسلامی برای حل موضوعات مربوط به دستگاه تعلیم و تربیت را فراهم نماید. موضوعی که در سند تحولی دولت اشاره خوبی به آن شده است. محمودزاده با اشاره به اینکه ظرفیتهای قانونی موثری به منظور توسعه مشارکت آموزش و پرورش با شهرداریها و شوراهای شهر و روستا وجود دارد که سبقه تاریخی هم دارد، گفت: بیش از یک قرن پیش در سال ۱۲۸۶ قانون بلدییه تصویب مجلس شورای ملی وقت در وظایف شهرداریها چنین آورده است؛ معاونت در تکتیر معارف و مساعدت در دایر نمودن کتابخانهها، قرائتخانهها و حفظ و حرمت مساجد، مکتبخانهها و مدارس است. همچنین در ماده ۳۵ قانون تشکیل شهرداریها و انجمن شهرها و روستاها به مراقبت در توسعه امور تعلیمات عمومی و ابتدایی و حرفهای با تأسیس مدارس اشاره شده است. ولی متأسفانه علیرغم ظرفیتهای مذکور تاکنون در بسیاری از موارد اجرای قوانین مغفول مانده است و یا فاقد ضمانت اجرایی میباشد. محمودزاده افزود: بررسی تجارب کشورهای توسعه یافته یا در حال توسعه نشان میدهد که سازمانهای غیردولتی و خصوصی از جمله شهرداریها به عنوان بازوی یاربرسان، میتواند چشم انداز بسیار مناسبی را برای فرهنگ جامعه و آداب شهرنشینی و شهروندی رقم بزند. حتی در بسیاری از این کشورها اداره امور مدارس برعهده شهرداریهاست.

لینک: پایگاه خبری دانا

زهرا جعفری، خبرنگار

| ۱۸ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

حدود ۲۰۰ هزار کودک مهاجر از تحصیل باز ماندند

آخرین آمار منتشر شده، توسط مرکز امور بین الملل و مدارس خارج از کشور وزارت آموزش و پرورش نشان می‌دهد، در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰، حدود ۵۶۰ هزار دانش‌آموز مهاجر در مدارس ایران درس خوانده‌اند. اما بعد از به قدرت رسیدن طالبان تعداد خانواده‌هایی که از ترس جان‌شان به ایران مهاجرت کردند، افزایش یافت. این خانواده‌ها امید داشتند که بعد از مهاجرت، فرزندان‌شان می‌توانند به راحتی در مدارس ایران، درس بخوانند. رقم دقیقی از تعداد کودکان در سن تحصیل وجود ندارد اما طبق برآورد مرکز امور بین الملل وزارت آموزش و پرورش، امسال باید تعداد ثبت‌نام دانش‌آموزان افغانستان باید به حدود ۶۶۰ یا ۶۷۰ هزار نفر برسد. اما شنیده‌ها حاکی از این است که بسیاری از کودکان مهاجری که به تازگی وارد ایران شده‌اند، نتوانسته‌اند در مدارس دولتی ثبت‌نام کنند. حدود ۲۰۰ هزار کودک مهاجر از تحصیل بازماندند! پیمان حقیقت‌طلب، مدیر پژوهش انجمن دياران در این زمینه به خبرنگار شبکه شرق، گفت: «کسانی که در یک سال اخیر وارد ایران شده‌اند، نتوانسته‌اند در مدارس دولتی ثبت‌نام کنند. یعنی هرکسی که تا به حال از دانش‌آموزان اتباع و مهاجر توانسته در مدرسه‌ای ثبت‌نام کند جزء گروهی بوده که یا سال‌های گذشته در ایران مشغول به تحصیل بود یا مدرک قانونی اقامت و حضور در ایران دارد.» او همچنین درباره تعداد کودکان مهاجر در سن تحصیل افزود: «حدود ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر در سرشماری خرداد و تیرماه امسال وزارت کشور شرکت کرده‌اند اما از این تعداد مشخص نیست چه تعداد کودک و در سن مدرسه هستند. پیش‌بینی می‌شود جمعیت کودکان بازمانده از تحصیل حداقل ۱۰۰ هزار نفری و حداکثر ۲۰۰ هزار نفری باشند.»

لینک: روزنامه شرق

| ۱۹ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

مشاور عالی وزیر آموزش و پرورش؛

باید در نقاط مرزی بهترین مدارس و معلمان وجود داشته باشند

حمیدرضا خان محمدی با حضور در مشهد مقدس و اجلاس روسای آموزش و پرورش استان خراسان رضوی و رهیاریان تحول گفت: قرارگاه جهادی با هدف حل مسائل تشکیل شده و اصلی‌ترین و راهبردی‌ترین هدف تشکیل قرارگاه حل مسائل است. نگاه جهادی یعنی ساختارها را با نگاه انقلابی تغییر دهیم.

لینک: خبرگزاری پانا

انسجام درونی یعنی همه افراد منسجم عمل کنند و در برقراری عدالت آموزشی نیز از تمام ظرفیت‌ها استفاده شود. وی از مدیران و روسای آموزش و پرورش خواست ارتباط با تمام نهادها را برقرار کنند و تاکید کرد: قرارگاه در سطح شهرستان و منطقه فعالیت می‌کند و تصمیم‌گیری‌ها را انجام می‌دهد. در واقع، مدیر آموزش و پرورش مسئول قرارگاه جهادی است و باید تمام ارتباطات را برقرار کند. وی افزود: بین نهادها مختلف ارتباط ایجاد کنید که حلقه اتصال نهادها، قرارگاه جهادی است. همچنین از همراهی تمام علاقه‌مندان برای کمک به عدالت آموزشی بهره ببرید. خان محمدی با اشاره به تاکیدات رهبر معظم انقلاب گفت: باید در نقاط مرزی بهترین مدارس و بهترین معلمان وجود داشته باشند، در روستاها و مدارس عشایر از بهترین مدارس و بهترین معلمان استفاده کنید. وی ادامه داد: به نقاط حاشیه شهر که ۷۴ نقطه است بسیار توجه شود و تحت رسیدگی کامل قرار بگیرند و در مدارس به‌روزی همه علاقه‌مندان باز شود و همه برای تعلیم و تربیت فعال شوند. خان محمدی با اشاره به مدارس شبانه‌روزی گفت: این مدارس نماد عدالت هستند و تعداد بازماندگان از تحصیل را کاهش می‌دهند.

| ۱۹ شهریور ۱۴۰۱ |

مدیرکل کمیته امداد استان زنجان؛

اجرای طرح مدارس همدل با همکاری آموزش و پرورش

مدیرکل کمیته امداد استان زنجان گفت: طرح مدارس همدل با هدف گسترش و تأمین همه جانبه عدالت آموزشی و تربیتی با همکاری کمیته امداد و آموزش و پرورش طراحی و اجرا شده که به واسطه آن دانش آموزان مستعد تحت حمایت کمیته امداد از خدمات آموزشی در مدارس هیئت امنایی و غیردولتی به صورت رایگان بهره‌مند شوند. او با بیان اینکه طرح ملی مدارس همدل با رویکرد زمینه سازی برای ادامه تحصیل دانش آموزان مستعد و نیازمند تحت حمایت کمیته امداد که دارای انگیزه بالای علمی هستند با نگاه انسان دوستانه و خیرخواهانه و با همکاری آموزش و پرورش و کمیته امداد استان زنجان در حال اجرا است، افزود: تاکنون ۱۱۸ مدیر خیر و نیکوکار در قالب طرح مدارس همدل، خدمات تحصیلی و آموزشی به دانش آموزان مستعد تحت حمایت کمیته امداد استان زنجان را در این مدارس فراهم کرده اند.

لینک: باشگاه خبرنگاران جوان

خبر

| ۱۹ شهریور ۱۴۰۱ |

مشاور عالی وزیر آموزش و پرورش؛

مدرسه سازی راهبردی ترین اقدام جهادی در کشور است

مشاور وزیر آموزش و پرورش و فرمانده قرارگاه عدالت تربیتی و نصیب برابر آموزشی گفت فضای آموزشی راهبردی ترین اقدام جهادی است چرا که موجب ساختن آینده کشور می‌شود. حمیدرضا خان محمدی در حاشیه مراسم افتتاح مدرسه ۷ کلاسه ساخته شده توسط بنیاد علوی در حاشیه شهر چابهار در گفت‌وگو با پانا اظهار کرد: «بنیاد علوی یکی از یاران اصلی وزارت آموزش و پرورش و همراه با گروه‌های جهادی و مردمی است.»

وی با بیان اینکه ساخت فضای آموزشی راهبردی ترین اقدام این بنیاد است گفت: «مدرسه سازی در نقاط محروم، به معنای ساختن آینده این مناطق است.»

لینک: خبرگزاری پانا

خبر

| ۲۰ شهریور ۱۴۰۱ |

با حضور وزیر آموزش و پرورش انجام شد؛

انعقاد تفاهم نامه برای رفع محرومیت تحصیلی مناطق کم برخوردار

به گزارش خبرنگاری صدا و سیما و به نقل از روابط عمومی وزارت آموزش و پرورش، موضوع این تفاهم نامه «برنامه ریزی برای توسعه و گسترش عدالت آموزشی و تربیتی در سراسر کشور به ویژه مناطق مرزی عشایری روستایی و حاشیه شهرها» است و «هدف اصلی» از انعقاد این تفاهم نامه، «کمک به رفع محرومیت‌های تحصیلی و ارتقاء کیفیت آموزشی و پرورشی» می‌باشد.

لینک: خبرگزاری صدا و سیما

خبر

| ۱۹ شهریور ۱۴۰۱ |

وزیر آموزش و پرورش؛

دانش آموزان را باید بر اساس زمینه استعدادی شان فعال کنیم

وزیر آموزش و پرورش در سفر به استان سیستان و بلوچستان ۴۲۴ کلاس درس در قالب ۱۰۵ مدرسه با زیربنای ۲۴ هزار و ۵۱۰ متر مربع را افتتاح کرد.

یوسف نوری در آیین افتتاح این ۱۰۵ مدرسه که با حضور فرمانده نیروی زمینی سپاه پاسداران، استاندار و جمعی از مسئولان برگزار شد، ضمن قدردانی از خدمات ارزنده مجموعه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در عرصه‌های مختلف به ویژه ساخت و ساز فضاهای آموزشی، اظهار داشت: مأموریت‌های فرهنگی، کمک به دولت و کمک به مردم از مهمترین اقدامات شاخص و بارز این نهاد انقلابی است. دولت هم خود را مردمی و در خدمت به احاد جامعه می‌داند و به دنبال تحقق و پیاده کردن عدالت در همه زمینه هاست.

لینک: روزنامه اطلاعات

خبر

| ۲۰ شهریور ۱۴۰۱ |

معاون آموزش متوسطه آموزش و پرورش استان اصفهان مطرح کرد؛

لزوم برقراری عدالت آموزشی از نظر نیروی انسانی و بودجه در مدارس

معاون آموزش متوسطه آموزش و پرورش استان اصفهان مطرح کرد: نمی‌توانیم سطح کیفیت آموزشی را بیان کنیم، زیرا هم مدارس دخترانه و پسرانه با کیفیت بالا و مطرح در سطح استان وجود دارد و هم مدارس لازم توجه در مناطق و نواحی مختلف، اما عدالت آموزشی ایجاب می‌کند که از نظر نیروی انسانی و بودجه، مدارس را به صورت متعادل اداره کنیم.

وی با ابراز تأسف از اینکه در پی فقدان همکاری و همراهی اولیا و دیدگاه برخی از مسئولان به امر آموزش، هنوز عدالت آموزشی در مدارس دولتی تحقق پیدا نکرده است، افزود: براساس دستورالعمل «قرارگاه جهادی عدالت تربیتی و نسل آموزش برابری» باید ضمن شناسایی تمام مدارس لازم‌توجه در مناطق و محله‌های محروم با تلاش کارگاه‌های مختلف، عدالت آموزشی و تربیتی در این مدارس برقرار شود.

لینک: ایمننا

| ۲۰ شهریور ۱۴۰۱ |

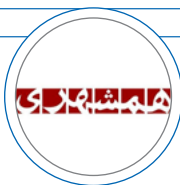
مدیرکل آموزش و پرورش استان خوزستان عنوان کرد؛

اجرای طرح جهش کیفیت آموزش در خوزستان

مدیرکل آموزش و پرورش خوزستان گفت: پس از دریافت علل افت تحصیلی مدارس و راهکارهای بومی ارائه شده توسط مدیران، با حضور سرگروه‌های آموزشی، صاحب‌نظران و فرهیختگان، چالش‌ها و راهکارها در یک کمیته تخصصی مورد نقد و بررسی قرار می‌گیرند. این کار با هدف افزایش کیفیت آموزشی انجام می‌شود. مرحله اول این طرح از شهریورماه با هدف آشنایی مدیران، سرگروه‌های آموزشی، صاحب‌نظران و فرهیختگان در تمامی مقاطع تحصیلی استان خوزستان آغاز شد.

حمیدی‌نژاد با اشاره به بومی بودن این طرح، ادامه داد: توانمندسازی نیروی انسانی، برقراری عدالت آموزشی، افزایش کیفیت آموزشی و مسائل تربیتی در مدارس از اهداف اجرای طرح جهش است. وی یادآور شد: مرحله دوم طرح نیز از اوایل مهرماه آغاز می‌شود و تا ۲۰ مهرماه ادامه خواهد داشت. در این طرح برنامه پیشنهادی مناطق برای پیشگیری از افت تحصیلی و ارتقای شاخص‌های آموزشی و تربیتی تدوین و در طول سال تحصیلی اجرا می‌شود.

لینک: ایسننا

| ۲۰ شهریور ۱۴۰۱ |

وزیر آموزش و پرورش؛

تعجب می‌کنم که می‌پرسند مدارس حضوری است؟

گزارش همشهری آنلاین، یوسف نوری وزیر آموزش و پرورش با بیان اینکه کلاس‌های درس آماده شده‌اند، گفت: به نظر می‌رسد کمبود فضای آموزشی نداشته باشیم، اما خب همچنان در بین همین مدارس موجود مدرسه کانکسی و فضای نیازمند مقاوم‌سازی و بازسازی هم داریم اما در مجموع تمهیدات به گونه‌ای فراهم شده است که ابتدای سال تحصیلی مشکل فضای دانش‌آموزی نداشته باشیم. نوری ادامه داد: اگر هم مشکل فضا وجود داشته باشد، از طریق دونوبتی کردن مدارس باید حل شود.

وی درباره تامین نیروی آموزشی نیز اظهار کرد: برای تامین نیروی انسانی تمهید مقدمات شده است تا مشکلی در این زمینه نداشته باشیم. امسال را با کلاس بدون معلم شروع نخواهیم کرد. چالش ۷۵۰ هزار دانش‌آموز بازمانده از تحصیل وزیر آموزش و پرورش افزود: از جمله مشکلاتی که داریم می‌توان به بازماندگان از تحصیل اشاره کرد. از ۹۰۸ هزار بازمانده، در سال گذشته ۱۶۴ هزار نفر به مدرسه برگشتند. اکنون هم دوستانم تلاش می‌کنند با همکاری معاونت محرومیت‌زدایی که در معاونت اول ریاست جمهوری مستقر است سایر دانش‌آموزان را به مدرسه برگردانند.

لینک: همشهری آنلاین

| ۲۰ شهریور ۱۴۰۱ |

استاندار خراسان شمالی مطرح کرد؛

کیفیت بخشی به پایه اول دبستان ضرورت دارد

محمد رضا حسین نژاد، استاندار خراسان شمالی پیش از ظهر امروز در پنجمین شورای آموزش و پرورش استان با اشاره به طرح استانی خشت اول، معماران تربیت، اظهار داشت: توجه ویژه به معلمان کلاس اول و دانش‌آموزان در راستای کیفیت بخشی به آموزش پایه اول دبستان امری ضروری است، زیرا وجود یک معلم حتی در روستا می‌تواند حرکت آفرین باشد. استاندار خراسان شمالی بیان داشت: تمام تلاش ما بر این است که هیچ بازمانده از تحصیلی در سطح استان وجود نداشته باشد که برای شناسایی افراد بی سواد در سطح استان می‌توان از ظرفیت تشکل‌های مردم نهاد در مناطق حاشیه ای شهرها همکاری گرفت. وی تصریح کرد: هرچند استان خراسان شمالی پیشرو در شناسایی افراد بازمانده از تحصیل است اما باید ساختار منظم تری برای نهضت سواد آموزی تعریف شود.

لینک: شبکه اطلاع رسانی راه دانا

| ۲۳ شهریور ۱۴۰۱ |

کازمی معاون وزیر آموزش و پرورش از طرح «احسان دانش» می‌گوید؛

گام جهادی در مسیر تحقق عدالت آموزشی

معاون آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش در گفت‌وگو با ما از اجرای طرح «احسان دانش» از ابتدای مهرماه امسال در پایه‌های مختلف تحصیلی (ابتدایی، متوسطه اول و دوم) خبر می‌دهد و می‌گوید: تفاهم‌نامه طرح «احسان دانش» بین وزارت آموزش و پرورش، ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)، دانشگاه صنعتی شیراز و کانون دانش‌آموختگان دانشگاه امام صادق(ع) بسته شده است.

محمد مهدی کاظمی اجرای این طرح را گامی در مسیر تحقق عدالت آموزشی عنوان می‌کند و می‌افزاید: با اجرای طرح احسان دانش، دانش‌آموزان مستعد مناطق محروم از نعمت یادگیری از معلمان زبده و منابع ارزنده برخوردار می‌شوند و این حرکت جهادی در کاهش شکاف و فاصله در حوزه تعلیم و تربیت مؤثر خواهد بود.

وی با اشاره به اینکه در ایام کرونا آموزش مجازی با جدیت بیشتری مورد توجه قرار گرفت و زیرساخت‌های خوبی در حوزه آموزش کشور فراهم شد، اضافه می‌کند: اکنون می‌توان با استفاده از ظرفیت آموزش مجازی با برطرف کردن نقاط ضعف، اقدامات خوبی در راستای تقویت و ارتقای آموزش دانش‌آموزان مناطق مختلف کشور انجام داد.

بعضی از مناطق در کشور از فرصت برابر آموزشی کمتر برخوردار می‌شوند و ما به عنوان سیاست‌گذاران در وزارت آموزش و پرورش باید برنامه‌ریزی و تلاش کنیم عدالت آموزشی و تربیتی به صورت متوازن برای همه دانش‌آموزان در سراسر کشور ایجاد شود. با وجود همه تلاش‌هایی که در سال‌های گذشته انجام شده، متأسفانه بعضی از مناطق از دسترسی به آموزش مطلوب بی‌بهره بوده‌اند و باید در راستای آموزش مطلوب‌تر و با کیفیت‌تر برنامه‌ریزی ویژه‌ای داشته باشیم، به‌خصوص که در ایام کرونا که آموزش حضوری تعطیل شد و در مناطق کم‌برخوردار در زمینه عدالت آموزشی و ارائه آموزش مطلوب‌تر با مشکل جدی مواجه شدیم و افت تحصیلی و فقر یادگیری در این مناطق محسوس‌تر بود. بنابراین با نهایت تلاش در ستاد و استان‌ها درصدد فراهم کردن آموزش مطلوب در همه مناطق کشور هستیم.

لینک: قدس آنلاین

| ۲۲ شهریور ۱۴۰۱ |

رئیس سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان؛

ما معتقدیم که حتما عدالت آموزشی بخش جدی از اهداف سمپاد و بخش جدی از کارکردهای سمپاد است

نخستین نشست رسانه ای «الهام یآوری» رئیس سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان پس از گذشت بیش از دو سال انتصاب به این سمت روز سه شنبه ۲۶ مرداد برگزار گردید. همان‌گونه که پیش‌تر نیز آمد: «در این نشست آن‌گونه که مورد انتظار بود پرسش‌های قابل توجه و چالش برانگیزی از سوی خبرنگاران مطرح نشد و این در حالی است که در نشست‌هایی که در دولت پیشین برگزار می‌شد خبرنگاران برخی خیرگزاری‌ها که با دولت مستقر زاویه داشتند با طرح پرسش‌های فراوان مسئولان را به چالش می‌کشیدند.» پرسش‌هایی هم از سوی این معدود خبرنگاران در نشست رسانه ای رئیس سمپاد مطرح گردید خیلی چالشی، پژوهش محور و مستند نبودند هر چند در این چند سال «صدای معلم» به سطح بسیار پایین و غیر حرفه ای این‌گونه نشست‌های رسانه ای که توسط وزارت آموزش و پرورش برگزار می‌کند در گزارش‌ها و یادداشت‌های متعدد تقدیسی وارد کرده است و یکی از دلایل بی‌اولیبتی و یا اهمیت نداشتن حوزه آموزش در سیاست‌گذاری‌ها، تصمیم‌سازی‌ها و تصمیم‌گیری‌ها را حال بیمار و بنیه ضعیف، محافظه‌کارانه و غیر حرفه ای خبرنگاران و رسانه‌های شاغل در آن ارزیابی کرده است.

لینک: صدای معلم

خبر

| ۲۳ شهریور ۱۴۰۱ |

دبیر پروژه مهر تحصیلی استان اصفهان؛

تعمیق یادگیری و عدالت آموزشی رویکرد آموزش و پرورش اصفهان در سال تحصیلی جدید است

دبیر پروژه مهر تحصیلی اداره کل آموزش و پرورش اصفهان گفت: تعمیق و تثبیت یادگیری، افزایش مهارت‌های تحصیلی و عدالت آموزشی در دانش‌آموزان، رویکرد مهم استان در سال تحصیلی جدید است.

سیداحمدرضا بنی لوحی روز چهارشنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: با توجه به بازگشایی مدارس به صورت حضوری پس از ۲ سال شرایط کرونایی، نیاز است تا فضای آموزشی در عین شادابی و نشاط با افزایش مهارت‌های تحصیلی و یادگیری همراه شود. وی با اشاره به آفت تحصیلی برخی دانش‌آموزان به دلیل غیرحضوری بودن مدارس و آموزش‌های مجازی گفت: تدبیری که برای بازگشایی مدارس اندیشیده شده است، جبران آفت تحصیلی و جلوگیری از این اتفاق را به دنبال دارد.

لینک: ایرنا

خبر

فاطمه طاری‌بخش، خبرنگار

| ۲۳ شهریور ۱۴۰۱ |

دغدغه مان رسیدن به عدالت آموزشی است

راه‌اندازی گروه جهادی توسط دانشجویان دانشگاه فرهنگیان ایلام یعنی از همان ابتدا قرار است محور فعالیت‌ها بر حوزه آموزش و عدالت آموزشی متمرکز باشد. تمرکزی که از دل ظرفیت این دانشگاه بیرون آمده و توانایی این دانشجویان را در حوزه آموزش نشان می‌دهد. اعضای این گروه جهادی با برگزاری دوره‌های استعدادیابی در مناطق محروم، به دنبال کشف استعدادها و پنهان دانش‌آموزان و هدفمند کردن آنها هستند.

لینک: روزنامه فرهیختگان

خبر

| ۲۳ شهریور ۱۴۰۱ |

هزینه‌های کمرشکن ۱۵۰۰ دانش‌آموز یزدی را از حشمان محروم کرد؛

فقر متهم ردیف اول

آمار ارائه شده از دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل در سال گذشته تنها متعلق به متولدین استان یزد هستند و طبق آمار موجود تنها ۴۴ درصد از این دانش‌آموزان شناسایی شدند ضمن اینکه اطلاعات مربوط به تعداد کودکان معلول بازمانده از تحصیل و کودکان فاقد هویت (بی‌شناسنامه) به صورت تفکیک شده در اختیار نیست.

با توجه به اینکه یزد استانی مهاجرپذیر است علاوه بر اینکه باید آمار بازماندگان از تحصیل غیر بومی و مهاجر به یزد نیز به این آمار در استان اضافه شوند، به نظر می‌رسد با توجه به شرایط فعلی و مشکلات اقتصادی و ضعف مالی خانواده‌های محروم، آمار بازماندگان از تحصیل بسیار بیشتر از آمار اعلامی از سوی مسئولان آموزش و پرورش استان باشد.

مدیران آموزش و پرورش نباید از طرح موضوع بازماندگان از تحصیل واهمه داشته باشند، زیرا علل بازماندن کودکان از تحصیل، مجموعه‌ای از عوامل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، جغرافیایی و آموزشی است که درصد بالایی از آن در اختیار آموزش و پرورش نیست و به همین دلیل رفع موانع حضور کلیه کودکان در نظام آموزشی مستلزم عزم ملی و مشارکت کلیه سازمان‌ها، نهادها و موسسات دولتی و غیردولتی است.

لینک: شبکه اطلاع رسانی راه دانا

خبر

| ۲۴ شهریور ۱۴۰۱ |

علی خضریان سخنگوی کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی؛

آیین‌نامه اجرایی خوب، برقراری عدالت آموزشی را تسهیل می‌کند

علی خضریان سخنگوی کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی در گفتگو با خبرنگار مهر، در رابطه با مصوبه اخیر شورای عالی انقلاب فرهنگی و تغییرات اساسی در برگزاری کنکور، گفت: درباره این مصوبه و اختلافات حقوقی که میان مجلس و شورای عالی انقلاب فرهنگی وجود دارد، جلسات متعددی برگزار شده است. در جلسه کمیسیون اصل نود این موضوع با رئیس‌جمهور نیز در میان گذاشته شد. وی تصریح کرد: یک اختلاف حقوقی وجود داشت مبنی بر اینکه اگر این مصوبه بعد از یازدهم تیرماه ابلاغ شود، برای سال ۱۴۰۲ اجرایی نمی‌شود. به همین جهت رئیس‌جمهور این همکاری را به عمل آورد و مصوبه مذکور را ۱۰ روز بعد از این تاریخ یعنی ۲۵ تیرماه ابلاغ کرد تا اگر امکان عدم اجرای آن برای سال ۱۴۰۲ وجود داشته باشد این اتفاق بیفتد و فاصله زمانی تا اجرای آن بیشتر شود. سخنگوی کمیسیون اصل ۹۰ مجلس عنوان کرد: بنابراین سازمان سنجش اطلاعیه اول را منتشر کرد، مبنی بر اینکه آزمون کنکور سال ۱۴۰۲ مطابق قوانین سال ۱۴۰۱ برگزار خواهد شد.

لینک: خبرگزاری مهر

| ۲۵ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

مدیر گروه آموزش‌های رسمی شبکه آموزش سیما:

برقراری عدالت آموزشی با مدرسه تلویزیونی

احسان سهرابی مدیر گروه آموزش‌های رسمی شبکه آموزش سیما گفت: با شنیدن نام مدرسه تلویزیونی اولین تصویری که در ذهن مخاطب شکل می‌گیرد تجربه مخاطب در طی این دو سال است. مدرسه‌ای جایگزین ایامی که دانش آموزان نمی‌توانستند به صورت حضوری به مدرسه بروند و طبیعتاً محتوای درسی را دست می‌دادند که این مسئله باید به گونه‌ای جبران می‌شد، قطعاً تلویزیون به عنوان یک رسانه با تمام ویژگی‌های شناخته شده قصد دارد سریع و جهادی در این موضوع ورود کرده و ظرف چند روز این خلا را پر کند. مدرسه تلویزیونی به عنوان ابزار کمکی یک هدف را دنبال می‌کند و آن هم این است که محتوای آموزشی علم آموزی در عین جذابیت برای دانش آموزان حفظ شود. قطعاً ما فرصت‌های تعاملی که معلم در کلاس دارد را در مدرسه تلویزیونی نداریم، اما به عنوان یک ابزار کمکی برای جذاب‌تر کردن موضوع علم و دانش و از همه‌ی این موارد مهم‌تر سطحی از علم را در جامعه با استفاده از ابزارهای جذاب رسانه تصویری همانند محصولات تولیدی، صدا، نور و رنگ عمومی کنیم

لینک: باشگاه خبرنگاران جوان

| ۲۴ شهریور ۱۴۰۱ |

خبر

مدیر دبیرستان سیزده آبان ناحیه یک کرج:

فقر مالی و انگیزشی از مهمترین عوامل موثر در ترک تحصیل دانش آموزان است اجرایی خوب، برقراری عدالت آموزشی را تسهیل می‌کند

مدیر دبیرستان سیزده آبان ناحیه یک کرج عنوان کرد فقر مالی و انگیزشی از مهمترین عوامل موثر در ترک تحصیل دانش آموزان است. فهیمه علی مدد سلطانی، مدیر دبیرستان سیزده آبان ناحیه یک کرج درباره عوامل موثر در ترک تحصیل دانش آموزان در گفت‌وگو با پانا عنوان کرد: «ترک تحصیل کرده به دانش آموزانی اطلاق می‌شود که زودتر از موعد مقرر، مدرسه را ترک می‌کنند یا به عبارتی قبل از اتمام یک دوره، قادر به ادامه تحصیل نیستند و به ناچار مدرسه را ترک می‌کنند و ترک تحصیل موجب افزایش بی‌سوادی در جامعه می‌شود.»

وی افزود: «ترک تحصیل یکی از معضلات آموزش در جهان است که نظام آموزشی ایران نیز مانند بسیاری از کشورهای در حال توسعه، از این مسئله رنج می‌برد.»

سلطانی در ادامه اضافه کرد: «بزرگترین عوامل مشترک در ترک تحصیل دانش آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی به‌ویژه در مقطع متوسطه، بیانگر این حقیقت است که فقر مالی و فقر انگیزشی بیشترین نقش را در ترک تحصیل داشته است. همچنین محیط نامناسب خانه و مدرسه، خشونت، تنبیه و سخت‌گیری‌های بیهوده باعث می‌شود انگیزه تحصیلی دانش آموزان ضعیف شود و زمینه‌های ترک تحصیل فراهم شود.»

وی بیان کرد: «ترک تحصیل دانش آموزان با وضعیت اقتصادی جامعه و خانواده در ارتباط است. عواملی مانند: پایین بودن درآمد، مسکن نامناسب، عدم سرپرستی و حضور پدر و مادر در خانواده، تعداد زیاد فرزندان و پایین بودن طبقه شغلی والدین، بر ترک تحصیل فرزندان تأثیر زیادی دارد.»

لینک: خبرگزاری پانا

یک وزارتخانه خسته

گفتگوی احمد میدری و علی اصغر فانی در خصوص چالش‌های نظام

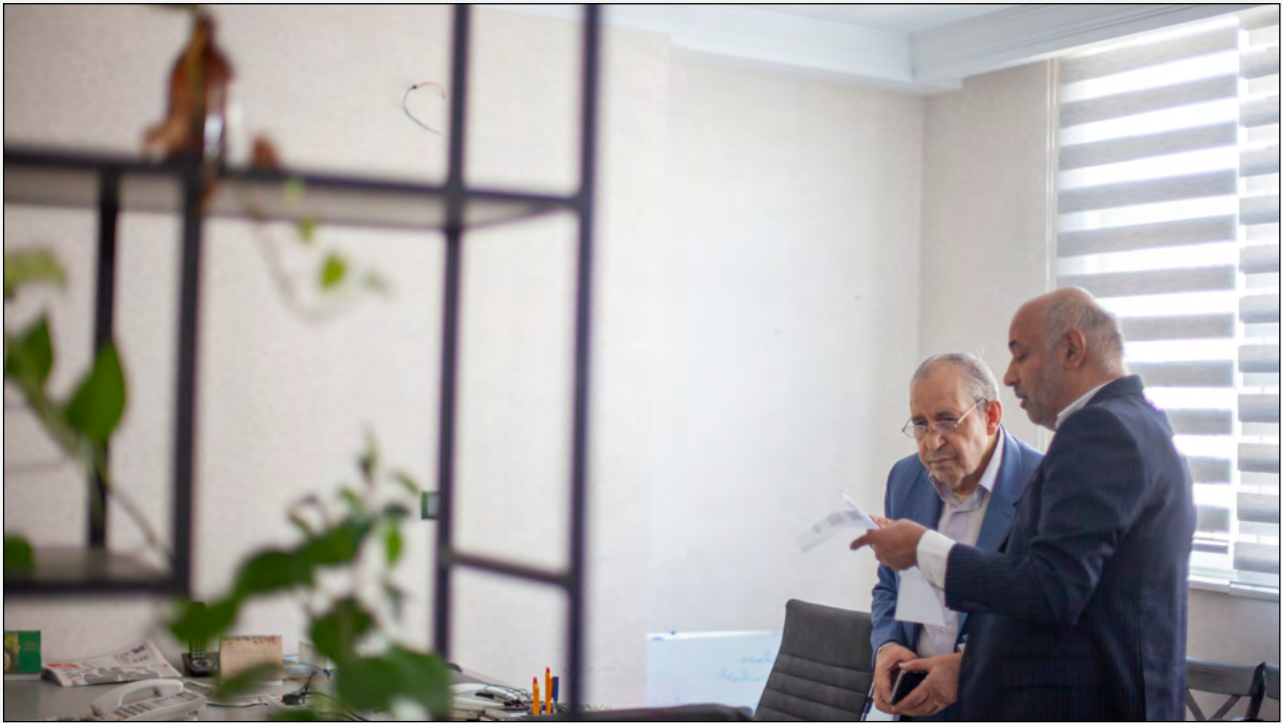
آموزش و پرورش

کسانی که دغدغه ایران را دارند نمی‌توانند نسبت به مسائل آموزش و پرورش بی تفاوت باشند. سرنوشت حال و آینده کشورمان در مدرسه‌ها رقم می‌خورد. گفتگوی اجتماعی پیرامون مسائل نظام آموزشی کشور یک ضرورت است. علی اصغر فانی از انسانهای انگشت شماری است که بر نظام آموزش و پرورش کشور اشراف کامل دارد. کتاب فراتجربه (ناشر عابد ۱۳۹۰ چاپ پنجم) خاطرات علی اصغر فانی است. خواندن این کتاب و نشست پای سخنان فانی را به همه توصیه می‌کنم. باید کتاب او را خواند تا نه تنها به مسائل آموزش و پرورش ایران در نیم قرن اخیر واقف شویم بلکه با نسلی از مدیران کشور که از پائین ترین سطح کار خود را آغاز کردند و سال‌ها برای اصلاح آن بخش تلاش نمودند آشنا شویم. فانی از ۱۵ سالگی با معلمی در مدارس شبانه کار را آغاز کرد و تا به امروز مشارکت فعال در آموزش و پرورش ایران دارد. پس از انقلاب در اداره آموزش و پرورش منطقه ۱۶ مشغول به کار می‌شود و در سال ۶۰ نزدیک به ۴ سال در سمت مدیرکل استان کردستان خدمت می‌کند. در کردستان با اختیارات مدیرکلی چند طرح اصلاحی را به اجرا در می‌آورد که بعدها به کل کشور تعمیم داده میشود. از جمله این طرحها می‌توان به امتحانات هماهنگ نام برد. امتحانات هماهنگ میان مدارس مختلف به صورت سراسری برگزار می‌شد تا کتب درسی به طور کامل تدریس شود.

از سال ۶۴ تا سال ۶۷ معاون آموزشی وزارت می‌شود و طرحهای مهمی چون ساماندهی نیروی انسانی یا مدارس شبانه روزی برای دانش آموزان مناطق محروم - آموزش از طریق تلویزیون در ایام جنگ - کلاسهای جبرانی تابستانی... را اجرا میکند. در پایان سال ۶۸ مجبور به ترک وزارت آموزش و پرورش می‌شود و در رشته دکترای مدیریت منابع انسانی دانشگاه تربیت مدرس شروع به تحصیل می‌کند همزمان در بنیاد شهید و سازمان تدوین کتب علوم انسانی (سمت) ادامه کار می‌دهد. سال ۷۲ در دولت خاتمی مجدد معاون وزارت آموزش و پرورش می‌شود و در دولت احمدی نژاد مجدد مجبور به رفتن از این وزارتخانه می‌شود. در دولت روحانی سه سال وزیر می‌شود و پس از آن سبک تازه ای از خیریه آموزشی بنام مردم (موسسه رشد دانش آموزان محروم) را در آپارتمان ملکی خود راه اندازی می‌کند. خیرین آموزش و پرورش بیشتر خیرین مدرسه ساز هستند. اما فانی ضمن قبول اهمیت خیرین مدرسه ساز امروز شبکه ای از مدرسه یاری را ایجاد کرده است. وی ۷۵۰ مناطق آموزشی کشور را از نظر فقر و کیفیت آموزشی رتبه بندی کرده و ۱۱۰ منطقه با ضعف آموزشی شدید را شناسایی کرد. اکنون موسسه مردم در ۴۰ منطقه که در اولویت دریافت کمک بوده و در سراسر کشور پراکنده هستند را شناسایی و به تقویت معلمان و دانش آموزان آن مناطق پرداخته است. او در سال های متمادی خدمتش شبکه ای از همکاران را که اکثر قریب به اتفاق آنها امروز بازنشست شده اند دور یکدیگر جمع کرده است تا به کمک همدیگر یاوران مدرسه باشند.

در این مصاحبه مسائل آموزش و پرورش و شیوه های اصلاح آن براساس تجارب فانی مورد بحث قرار می‌گیرد اما باید کتاب فراتجربه (خاطرات فانی) را خواند. تصویر زندگی مسئولین در اذهان مردم غیرواقع بینانه است و این مسئله خطای دیروز و امروز ما ایرانیان است. مصاحبه های مرحوم حبیب لاجوردی و همکارانش در دانشگاه هاروارد با مسئولین رژیم قبل درک نسل انقلاب را از مدیران پهلوی تغییر داد. مدیران پهلوی همه امیر هوشنگ دولو نبودند صفی اصفیا، رئیس سازمان برنامه هم مدیر رژیم پهلوی بود که مهندس بازرگان می‌گفت پشت سر او نماز می‌خوانم. امروز نیز در افکار عمومی حقوق‌های نجومی، رانت خوری و آقازاده‌ها تصویر رایج از مسئولین شده است. خاطرات صادقانه مسئولین شاید گامی در جهت شناخت واقع بینانه مسئولین کشور باشد. فانی مسئولی است که در زمان بازنشستگی همچنان برای اصلاح نظام آموزش و پرورش تلاش می‌کند مدیری که چهار سال در کردستان کار می‌کند و بورس تحصیلی آلمان را رد می‌کند و زندگی معلمی را به زندگی در جای دیگر ترجیح می‌دهد.

و اشرافی که به مسائل و چالش‌های نظام آموزشی داشتیم، همزمان با شروع مسئولیت‌م در وزارت به تمام ۶۰ مدیر ستادی اعلام کردم که هر کدام از آنها چالش‌های اصلی در حوزه آموزش و پرورش را فهرست کنند، که حاصل این داده‌ها و بررسی نهایی آنها بود، ۷۵۰ چالشی شد که در ابتدای صحبت‌ها به آنها اشاره کردم. در ادامه با رایزنی‌هایی که با خبرگان و نخبگان آموزشی داشتیم برای پرداختن به موارد احصا شده به یک استراتژی و ۵ سیاست رسیدیم. استراتژی تبیین شده عبارت بود از ارتقاء کیفیت آموزشی و استقرار عدالت آموزشی و پنج سیاستی که حول این استراتژی پیش‌بینی شده هم سامان‌دهی و بهسازی نیروی انسانی، توسعه مشارکت، تمرکززدایی، ارتقاء مدیریت آموزشی و بودجه‌ریزی عملیاتی بودند. در خصوص سیاست سامان‌دهی و بهسازی نیروی انسانی باید توضیح داد که در آن زمان یک میلیون و ۵۰ هزار نفر در وزارت آموزش و پرورش مشغول به کار بودند، یعنی بزرگ‌ترین وزارتخانه کشور با بیشترین میزان کارمند، پس ورود به این حوزه یکی از اصلی‌ترین اولویت‌های وزارتخانه محسوب می‌شد.

من بارها و بارها بر این نکته تاکید کردم که یک وزارتخانه قادر نیست به‌تنهایی ۱۵ میلیون دانش‌آموز وقت را اداره کند، بنابراین همه بخش‌های دولتی خصوصی و حتی مردم باید به کمک آن بیایند، بنابراین توسعه مشارکت و جلب همراهی گروه‌ها و نهادهای مختلف گریزناپذیر بود. سومین سیاست یعنی تمرکززدایی به ساختار متمرکز وزارت آموزش و پرورش برمی‌گشت، این وزارتخانه یک نهاد به‌شدت متمرکز است که امروزه حتی توزیع کتاب درسی را نیز خود انجام می‌دهد. چهارمین سیاست ارتقاء مدیریت آموزشی بود؛ من باور دارم که اگر مدیر مدرسه تدبیر لازم را داشته باشد می‌تواند به‌تنهایی بسیاری از مسائل داخل مدرسه را حل کند و پنجم تلاش برای بودجه‌ریزی عملیاتی بود که متأسفانه ما در این‌مورد هیچ کاری نتوانستیم انجام دهیم چرا که سازمان برنامه و بودجه آمادگی لازم را نداشت.

مدیری: با توجه به توضیح مفصلی که در خصوص مسائل و چالش‌های نظام آموزشی دادید، موثرترین و مناسب‌ترین نقطه

مدیری: در ابتدای ورود به بحث در خصوص موضوع نابرابری آموزشی در کشور، که اخیراً هم با موضوع بررسی داده‌های مربوط به کنکور سراسری در جامعه شدت گرفته لازم هست این پرسش مطرح شود که اگر با رویکردی کلان‌تر به مسائل نظام آموزشی نگاهی بیندازیم، چالش‌های اصلی وزارت آموزش و پرورش به عنوان متولی نظام آموزشی کشور چیست که نابرابری آموزشی به عنوان یکی از مملوس‌ترین خروجی‌های آن قابل تامل است؟

فانی: در ابتدای ورود به وزارت آموزش و پرورش به عنوان وزیر مسئله اول احصا مسائل و چالش‌ها بود در آن زمان طی یک بررسی عمیق کارشناسی با حضور مدیران ستادی، نخبگان و خبرگان، ما به ۷۵۰ چالش و مسئله در حوزه آموزش و پرورش برخورد کردیم، در بررسی دیگری که با حضور معلمان صورت گرفت این تعداد به ۱۰۰۰ چالش رسید. نکته قابل تامل این است که این چالش‌ها اغلب آنها هم وزن نیستند، به این معنا که اگر یک چالش را حل شود، به دنبال آن ممکن است پنج چالش دیگر نیز حل شود.

معتقدم که در هر دوره هر وزیر آموزش و پرورش در بهترین شرایط میتواند دو تا سه چالش اصلی را حل کند، بنابراین این دو تا سه چالش باید اصلی و اساسی باشند که بتوانند به دنبال خود چند چالش دیگر را که هم وزن آنها است حل کنند. اما متأسفانه اغلب به مشکلاتی پرداخته شده که برای مثال در چند بازدید برجسته شده و مسائل و چالش‌های اولویت دار نبودند، نه اینکه نباید به این مسائل پرداخت اما باید فرصت محدود وزارت را نیز در نظر گرفت و توجه داشت که در فرصت محدود باید تلاش کنیم تا به مسائلی پرداخته شود که اولویت اصلی باشند. به تعبیری آموزش و پرورش اقیانوس و چالش‌های آن مانند ماهیان هستند، پس مدارس مانند حوضچه‌هایی با چند ماهی هستند. بنابراین باید توجه داشت که چالش‌هایی که در مدارس بعضاً برجسته می‌شوند و در اولویت قرار می‌گیرند، در زمره چالش‌های اصلی هستند یا خیر؟ علی‌رغم سابقه ۵۲ ساله فعالیت‌م در حوزه آموزش و پرورش که از ۱۵ سالگی آغاز شد و تاکنون ادامه دارد و تحقیق و مطالعه درباره مسائل آموزش و پرورش

ورود برای رفع این چالش‌ها کجا است و اساساً مداخله برای رفع آنها باید چه سمت و سویی داشته باشد؟

فانی: بعد از انقلاب در عدالت کمی کارنامه موفق داشتیم، هیچ دانش آموزی در زمان وزارت من نمی توانست ادعا کند که چون مدرسه وجود نداشت، از تحصیل محروم مانده است. برای حل مشکلات آموزش و پرورش دو مسیر را پیش روی ما قرار می دهد. در طول تاریخ آموزش و پرورش کشور من اولین وزیری بودم که می دانستم مشکل چیست و چگونه باید آن را حل کرد، از نظر من کار کردن در آموزش و پرورش از چند مسیر میسر است که یکی از آنها مسیر چالش‌ها و مسیر دیگری مسیر ایده آل هاست. آن چیزی که امروز زایددهی ایده آل است عدالت آموزشی است که باید از مسیر آن وارد شویم. متأسفانه با اعلام نتایج کنکور سراسری متوجه شدیم که در میان رتبه‌های ۱ تا ۴۰ (رتبه‌های برتر) فقط یک نفر از پذیرفته‌گان کنکور سراسری در مدارس دولتی تحصیل کرده است و این بسیار تأسف بار است به اعتقاد من عدالت آموزشی مادر چنین چالش‌هایی است که پیش روی نظام آموزشی کشور قرار دارد. معتقدم که پس از انقلاب در ارتقاء کمی مدارس موفق عمل کردیم به این معنا که در تحت پوشش قراردادن کودکان در سنین مدرسه کارنامه موفق داشتیم یعنی توانستیم شرایط تحصیل برای ۷ میلیون ۹۰۰ هزار دانش‌آموزی را که در سال‌های اولیه انقلاب داشتیم، در مقطعی برای ۱۹ میلیون دانش‌آموز مهیا کنیم. که این از نظر من این «عدالت کمی» است، یعنی بتوان برای هر ایرانی که به سن مدرسه می‌رسد کلاس درس و شرایط تحصیل فراهم کنیم. در مصاحبه‌ای که اخیراً با شبکه تلویزیونی دانشگاه تهران داشتیم یادآور شدم که در زمان وزارت من هیچ دانش‌آموزی نمی‌توانست ادعا کند که چون مدرسه وجود نداشت نتوانسته درس بخواند و یا ترک تحصیل کرده است. در مناطق روستایی «طرح روستا مرکزی» را برای دوران متوسطه ایجاد کردیم، چرا که این مقطع نیازمند طیف متفاوتی از معلمان هست که تا پیش از این طرح یک معلم همه دروس را تدریس می‌کرد، {با اجرای این طرح امکان دسترسی دانش آموزان مقطع متوسطه به معلم تخصصی دروس فراهم شد}. برای مدارس دور و کوهستانی نیز طرح مدارس شبانه‌روزی را اجرا کردیم.

عدالت کمی هم یعنی همین امروز بر اساس آمار، ۹۸/۰۷ درصد کودکان شش تا یازده ساله در مدارس ابتدایی مشغول به تحصیل هستند و ۱۰۳ باقی مانده هم شامل کودکان استثنائی و برخی هم دارای مشکلات اقتصادی و فرهنگی خانواده بودند. در دوره متوسطه اول یا همان راهنمایی این پوشش به ۹۴ درصد می‌رسد که دلیل این کاهش می‌تواند ازدواج اغلب دختران روستایی باشد. این آمار در متوسطه دوم به ۸۷ درصد می‌رسد. بنابراین این میزان عدالت کمی بسیار قابل قبول است و همه مصادیق عدالت کمی است.

● در تحقق عدالت کیفی موفق نبودیم

اما در برقراری عدالت کیفی با مشکلات اساسی مواجه هستیم {بنابراین یکی از مهم‌ترین و اصلی‌ترین رویکردها برای ورود به چالش‌های نظام آموزشی از منظر عدالت کیفی است.} عدالت کیفی یعنی از بین بردن فاصله طبقاتی مدارس. در حال حاضر در مرکز استانها مدارس غیر دولتی بسیار با کیفیت با تجهیزات، امکانات و معلمان بسیار قوی وجود دارد در صورتی که در مدارس دولتی این امکانات را مشاهده نمی‌کنیم. در کنار تقسیم بندی عدالت کمی و کیفی که اشاره شد، دو اصطلاح Equity و Equality اخیراً در ادبیات تعلیم و تربیت مطرح است، Equality یعنی برابری به معنای دیگر ما به دانش‌آموز سیستان و بلوچستانی همان امکاناتی می‌دهیم که به دانش‌آموزان تهرانی. اما Equity (انصاف) نقطه اوج عدالت است یعنی به هر دانش‌آموز به اندازه‌ی نیازش آموزش دهیم یعنی به دانش‌آموز سیستان و بلوچستان باید امکاناتی را بدهیم که عقب ماندگی‌های قبلی او را جبران کند. نه تنها در امکانات بلکه در درس نیز باید هدف جبران عقب ماندگی‌ها باشد. بر اساس این

مفهوم ممکن است به یک دانش‌آموز در استان سیستان و بلوچستان درسی مانند تاریخ یا جغرافیا ارائه شود اما دانش آموز تهرانی در همان مقطع و سطح این دو درس را نخوانند. اگر این سیستم برقرار شود نظام آموزش عالی و کنکور کاملاً متحول خواهد شد، چرا که باید به اندازه‌ی تمام تعداد دانش‌آموزان موجود محتوا تولید کنیم.

در عدالت کمی کارنامه موفق داشتیم، هر چند در عدالت کیفی راه بسیار طولانی در پیش هست و خوب در مورد Equity هم باید اذعان کرد که ما هنوز به این مرحله وارد نشده‌ایم.

بنابراین اگر ما نخواهیم از مسیر چالش‌ها به مسایل آموزش و پرورش ورود کنیم، باید از عدالت آموزشی شروع کنیم و این چشم انداز حرکت نظام آموزشی ما باید باشد. حالا باید ببینیم که عدالت آموزشی مستلزم چه ادوات و ابزاری است. عدالت آموزشی محتوا، معلم، بودجه آموزشی و فضای آموزشی، ارزشیابی دقیق و مدیریت توانا می‌خواهد.

میدری: به نظر شما فرایند سیاست‌های اصلاحی نظام آموزش و پرورش برای رفع چالش‌های موجود به چه صورت خواهد بود و اینکه سیاست‌هایی که بر شمردید، همچنان ادامه دارند و یا متوقف شدند؟

فانی: در آموزش و پرورش به عنوان نظام آموزشی، شش زیر نظام وجود دارد که در سند تحول نیز به آنها اشاره شده است: زیر نظام نیروی انسانی،

دانش آموز اضافه شدند و ساعات اضافه کاری از یک میلیون و ۳۵۰ هزار ساعت به ۹۰۰ هزار ساعت کاهش یافت، این در حالی بود که نه تنها معلمین جدید استخدام نکرده بودیم بلکه حدود ۱۰۰ هزار معلم نیز بازنشست شدند. این موارد به برکت سامان‌دهی نیروی انسانی و استفاده بهینه از نیروی انسانی موجود اتفاق افتاد.

درحالی‌که چه قبل و از من و چه بعد از من هر زمان که کمبودی در نیروی معلمی احساس کردیم به استخدام نیروی جدید روی آوردیم. بنابراین با توجه به این‌که بودجه‌ی مشخصی در وزارت آموزش و پرورش وجود دارد در نتیجه این استخدام‌های بی رویه، میانگین دریافتی معلمان از کل بودجه و در نتیجه حقوق و دریافتی معلمان کاهش می‌یابد. موضوع دوم اینکه در وزارت آموزش و پرورش ۹۸ تا ۹۹ درصد بودجه، پرسنلی است، یعنی پول مستقیم به حساب معلم واریز می‌شود و وزیر نقشی در مدیریت این بودجه ندارد، بنابراین این دو دلیل نشان می‌دهد که وزیر آموزش و پرورش باید فهم نیروی انسانی داشته باشد.

● ضرورت تغییر گفتمان در اداره وزارت آموزش و پرورش و لزوم ارائه تعریف موسع از مفهوم مشارکت

اشاره کردم که مدیریت ۱۵ میلیون دانش‌آموز توسط یک اداره غیرقابل‌انعطاف و کم‌انگیزه مانند وزارت آموزش و پرورش غیرممکن است و باید از همه مانند والدین، بخش خصوصی، سازمان‌های مردم‌نهاد و... باید کمک گرفته شود تا اقدامات مؤثری در این راستا انجام گیرد.

اغلب اقدامات صورت گرفته بر افزایش کیفیت کمی مدارس مانند ساخت مدارس و غیره بوده و کمتر کسی بر روی تربیت نیروی انسانی و یا نرم‌افزاری مدارس وقت و هزینه صرف کرده است. برای این امر باید رسانه‌ها و صداوسیما و ... کمک کنند، اگر رسانه و صداوسیما به‌عنوان رسانه مردمی تمرکز خود را بر روی ارتقاء بخش نرم‌افزاری قرار دهد شاهد اتفاقات مثبت در امر آموزش و پرورش خواهیم بود.

بسیاری از مدیران اعتقادی به توسعه مشارکت نداشته و خود را بی‌نیاز از آن می‌دانند و گویی برای شنیدن نظر مردم ندارند که شاید یکی از دلایل آن وابستگی وزارتخانه به بودجه نفت باشد. اما من به شدت خود را نیازمند به شنیدن حرف مردم می‌دانستم و حتی اگر جلسه‌ای با حضور خیرین مدرسه ساز بود اگر ساعت یازده شب هم برگزار می‌شد در آن شرکت می‌کردم و همین مسئله به‌شدت بر افزایش کیفیت کار وزارتخانه تاثیر می‌گذاشت.

معتقدم که مسئله مشارکت در حوزه آموزش و پرورش بسیار وسیع و گسترده است اما متأسفانه برخی موانع فکری و فرهنگی در این راه وجود دارد. زیرا برخی از مدیران معتقدند که اولیای دانش‌آموزان نباید در کارهای مدرسه دخالت کند که من معتقدم اتفاقاً به آن‌ها مربوط است چون مدرسه برای آن‌ها ساخته شده است و ما فقط خدمتگذار آنها هستیم. همچنان که برخی از مدیران، انجمن اولیا و مربیان را باری بر دوش خود می‌دانند و برخی از آن استفاده می‌کنند. بنابراین لازمه توسعه مشارکت اعتقاد و پیگیری مدیر است. همچنین می‌توان از مشارکت خود دانش‌آموزان نیز استفاده کرد مثلاً دانش‌آموزان در یک استانی با مشارکت هم کاغذهای خود را جمع کرده و توانستند در استان دیگر کلاس درس بسازد که مدرسه کاغذی نام گرفت یا پول ترفه‌های خود را در شب چهارشنبه‌سوری جمع کردند. باید مشارکت را به صورت موسع تعریف کنیم که در آن از دانش‌آموزان و اولیا و مربیان مدرسه تا اهالی یک محل برای مثال شورای محل به عنوان مشارکت کننده و اثرگذار در آن گنجانده شوند.

● یک سوم از بودجه آموزش و پرورش از طریق کمک‌های مردمی تامین شد

حدود ۲۵ تفاهنامه با نهادهای مختلف در حوزه تامین زمین برای مسکن معلمان و یا ارتقای کیفیت ۴ هزار کلاس‌های درس با تغییر

زیرنظام مدیریت و رهبری آموزش، زیر نظام برنامه درسی، زیرنظام فضا و تجهیزات، زیرنظام ارزشیابی و پژوهش و زیر نظام بودجه اجزای آموزشی.

● وزیر آموزش و پرورش باید فهم نیروی انسانی داشته باشد.

معلم نقش ممتازی در فرایند تعلیم و تربیت دارد، چرا که اگر هر یک از شش زیر نظام سند تحول در آموزش و پرورش وجود نداشته باشد اما معلم باشد آموزش شاید لطمه ببیند اما تعطیل نخواهد شد و ادامه خواهد داشت، درصورتی‌که اگر معلم نباشد حتی اگر شش عنصر قبلی با وجود کیفیت خوب وجود داشته باشند آموزش تعطیل خواهد شد. در سال ۹۲ و در زمان وزارت یک میلیون و ۵۰ هزار کارمند داشتیم، در حالیکه در مجموع هفته‌ای یک میلیون و ۳۵۰ هزار ساعت اضافه کاری پرداخت می‌شد و با همان پرداخت حق تدریسی. دلیل این امر این بود که نیروی انسانی ما خوب توزیع نشده بود به‌معنای دیگر ما در منطقه‌ای معلم فیزیکی اضافی داشتیم و در منطقه‌ای دیگر با کمبود مواجه بودیم این در حالی بود که یکی حجم کاری بیشتری داشت و دیگری بیکار بود.

بنابراین توزیع نامناسب معلمان یکی از مشکلات اساسی آموزش و پرورش بود بر همین اساس در یک ابلاغیه اعلام کردیم که هر معلم باید بیست و چهار ساعت در هفته آموزش داشته باشد و به دلیل اینکه این ابلاغیه با اجرای طرح رتبه بندی معلمان همزمان بود اعلام نمودیم که اگر معلمی بیست و چهار ساعت تدریس در هفته نداشته باشد رتبه بندی نخواهد شد. نتیجه این شد که در آن زمان بیش از ۵۰۰ هزار

گفتگوی ویژه

● باید نیروهای قوی را تشویق کنیم مدیر مدرسه شوند

اگر دو مدرسه را در نظر بگیریم که فضا، نیروی انسانی، تعداد دانش‌آموزان و بودجه مشابهی داشته باشند اما در یکی مدیر خوب و در دیگری مدیر بدی قرار داشته باشد نتیجه یکسان نخواهد بود. معتقدم که اگر بتوانیم نیروهایی قوی را تشویق کنیم که مدیر مدرسه شوند مشکل آموزش و پرورش حل خواهد شد. چراکه آن‌ها با تدابیر خود می‌توانند برخی مشکلات مدرسه را حل کنند. در برنامه ای به‌دنبال آن بودیم که هر مدیر مدرسه‌ای در سال یک هفته به اردوی آموزشی شبانه روزی و مرکزی بنام "مرکز آموزش مدیریت آموزشی" برود تا هم اساتید توانا به آن‌ها درس دهند و هم بتوانند از تجارب خود در این دوره آموزشی استفاده کنند. مشابه این طرح را در سفری که به مالزی داشتم مشاهده کردم که آموزش و پرورش آن‌ها این دوره‌ها را برای آن‌ها برگزار می‌کرد. طرح آماده بود اما عمر وزارتت اجازه عملیاتی نمودن آن را نیافتیم.

از نظر من وزارت در خصوص آخرین و پنجمین سیاست یعنی بودجه ریزی عملیاتی که متأسفانه هیچ توفیقی در خصوص آن حاصل نشد، منطقی حرکت اصلاحی این بود که هزینه سالانه دولت برای هر دانش‌آموز در هر منطقه که حدوداً بین ۸ تا ۹ میلیون هست را بتوانیم به صورت اعتبار در اختیار مدیران مدارس قرار دهیم تا برای تمامی هزینه‌ها حتی هزینه پرسنلی صرف شود، با افزایش اختیارات مدیران مدارس و اعتماد به آنها در نحوه اداره و هزینه کرد بودجه آموزشی می‌توانیم شاهد تسهیل در فرایند اجرای سیاستهای دیگر نظیر ساماندهی نیروی انسانی، توسعه مشارکت مردمی در اداره مدارس، تمرکز زدایی هم باشیم. به نظر من این پنج سیاست همچنان به عنوان اولویتهای اصلی وزارت آموزش و پرورش و نظام آموزشی کشور پابرجاست و در صورت حرکت به سمت اصلاح نظام آموزشی ناگزیریم از همین پنج سیاست حرکت کنیم.

سیستم تهویه، ساخت کلاس‌های جدید و مثال‌های فراوان حاصل همین تغییر نگرش در وزارت آموزش و پرورش بود باید اشاره کنم که ۱۱ هزار میلیارد تومان از طریق همین رویکرد در آن زمان جذب شد که حدود یک سوم بودجه ۳۰ هزار میلیاردی وزارت بود.

● اداره وزارت آموزش و پرورش با ۸۰۰ بخشنامه در سال که از تهران صادر می‌شد، باید به مدیران و مردم اعتماد کنیم.

تاکید دارد که آموزش و پرورش متمرکز است و می‌گوید: از نظر من وزارت آموزش و پرورش یک سازمان به‌شدت متمرکز است یعنی همه اتفاقات آن از تهران اداره می‌شود درحالی‌که می‌توان با افزایش اختیارات مدرسه از این اتفاق جلوگیری کرد. در زمان وزارت سالی حدود ۸۰۰ بخشنامه مختلف به استانها ارسال می‌شد بنابراین اعلام کردیم باید در سال ۲۰ درصد از میزان کل ابلاغیه‌های ارسالی کاسته شود در نتیجه ظرف سه سالی که در وزارتخانه بودم این میزان به ۲۰۰ ابلاغیه در سال رسید که متأسفانه پس از دوران وزارت من دوباره افزایش یافت. تمرکز در اداره آموزش و پرورش، قدرت می‌آورد و مدیران دوست دارند که قدرت داشته باشند.

حتی اگر مدیری بخواهد از این اعتماد سو استفاده کند خروجی و فواید این اعتماد بسیار بیشتر از مضرات آن خواهد بود.

فرض کنیم که درآمد نفتی ما به پایان رسیده است بنابراین باید به مردم اتکا کنیم و لازمه این اتکا این است که توان مردم را باور کنیم و مردم به ما اعتماد داشته باشند. صداقت، شایستگی، ثبات در گفتار، وفاداری و شفافیت و روراستی ۵ شرط اصلی برای جلب اعتماد مردم است که مسئولان کشور باید آن را داشته باشند در زمان جنگ به دلیل اینکه اعتماد مردم به مسئولان بالا بود موفق شدیم و اگر نبود شکست می‌خوردیم.

گزارش های تحلیلی

محمد مهدی حاتمی

| ۳ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

محرومیت مهم نیست؛

بن تحصیلی ۵۰ میلیون تومانی برای همه دانش‌آموزان ایرانی

سه‌میه مناطق مختلف تحصیلی در کنکور ایران متفاوت است و در واقع اگر کسی از منطقه محروم تر در آزمون شرکت کند، مشمول «تبعیض مثبت» می‌شود و شانس بیشتری برای ورود به دانشگاه خواهد داشت. با این همه، صرف اینکه دانش‌آموزان مناطق ثروتمندتر همچنان سهم بیشتری از رتبه‌های برتر در اختیار دارند، نشان دهنده این است که این «تبعیض مثبت» کافی نیست.

اما شاید راه‌حل‌های معطوف به «بازار» در اینجا بتوانند کمک‌حال باشند. «میلتون فریدمن» (Milton Friedman) اقتصاددان برنده جایزه نوبل در سال ۱۹۷۶ میلادی، که اقتصاددانی به شدت راست‌گرا هم هست، زمانی پیشنهادی داشت که اینجا می‌توان در موردش فکر کرد. فریدمن پیشنهاد داده بود که دولت اساساً صرف هزینه‌های آموزش را رها کند و به اصطلاح، در این حوزه «خصوصی‌سازی» انجام دهد. (پیشنهاد ما البته این نیست!) این نوبلیست اقتصادی اما پیشنهاد کرده بود که دولت یک «بن» (Voucher) به هر آمریکایی متولد شده اختصاص بدهد تا او بتواند در سرتاسر دوران حیاتش، مثلاً ۱۰ هزار دلار هزینه تحصیل کند. اینکه فرد می‌خواهد ۱۰ هزار دلار را در دانشگاه خرج کند یا در پیش دبستان، به انتخاب شخصی خود او (یا مثلاً پدر و مادرش) بستگی خواهد داشت. دولت ایران هم سالهاست که عملاً حوزه آموزش (در همه سطوح) را خصوصی کرده و شما برای درس خواندن در هر مقطعی باید از جیب هزینه کنید. (حدود ۸۵ درصد از تمام ظرفیت دانشگاهی کشور پولی است!) حالا که این‌طور است و آموزش و پرورش کشور هم نمی‌تواند فرصت آموزشی با کیفیت یکسان را برای همه ایرانی‌ها فراهم کند، می‌توان به کالابریک یا بن تحصیلی هم فکر کرد.

ایده می‌تواند این باشد: دولت برای هر ایرانی که در سن تحصیل قرار دارد یا برای هر ایرانی که مثلاً از ابتدای سال ۱۴۰۲ به دنیا می‌آید، مبلغی را (با توجه به نرخ تورم) در قالب یک بن خرید خدمات تحصیلی اختصاص خواهد داد. فرض کنیم این عدد برای سال آینده ۵۰ میلیون تومان باشد.

به این ترتیب، دانش‌آموزی که سال آینده می‌خواهد وارد دانشگاه شود، می‌تواند به خرج دولت ۵۰ میلیون تومان برای تحصیلش هزینه کند.

این هزینه، می‌تواند مثلاً شهریه دانشگاه را پوشش بدهد و یا برای خرید لوازم تحصیل کنار گذاشته شود.

اما این پول از کجا قرار است تامین شود؟

مثل هر مورد دیگری از «خصوصی‌سازی»، خدمات دولتی باید در جایی دیگر قطع شود و پیشنهاد این است که دانشگاه‌ها دیگر رایگان نباشند.

لینک: تجارت نیوز

حسین علیزاده

| ۱ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

محرومیت مهم نیست؛

در عوض به مدرسه غیرانتفاعی بروید!

به گفته رئیس سازمان مدارس و مراکز غیردولتی وزارت آموزش و پرورش قرار است «امکان ایجاد مدارس غیردولتی در مناطق محروم با کمک خیرین و شهریه پایین» هم فراهم شود. (ایسنا)

اگر با خواندن این خبر دچار شگفتی شدید حق دارید! اما خوب که نگاه کنیم می‌بینیم این رویکرد با توجه به ریل‌گذاری چند دهه گذشته در آموزش و پرورش دیگر چندان هم عجیب نیست و اگر غیر از این بود شاید جای تعجب می‌داشت.

به نظر می‌رسد تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان ما در حوزه آموزش و پرورش چنان از برخی واقعیات دور شده‌اند که بعضاً حتی معنای لفظی برخی واژه‌ها را هم فراموش کرده‌اند. کسانی که چهار محرومیت‌اند یعنی درگذران زندگی مادی و رفع نیازهای اولیه مربوط به حیات دچار مشکل‌اند به طوری که ممکن است حتی از فرستادن فرزندانشان به مدرسه دولتی هم بعضاً ناتوان باشند، چنین کسانی چگونه خواهند توانست برای مدرسه فرزندانشان شهریه بپردازند؟!

رئیس سازمان مدارس و مراکز غیردولتی وزارت آموزش و پرورش در توجیه این کار گفته است: «عادی‌سازی مدارس غیردولتی را دنبال می‌کنیم تا تقابل بین مدارس دولتی و غیردولتی اتفاق نیفتد.» و «مردمی‌سازی و نقش مردم در آموزش و پرورش از جمله مسائلی است که در حوزه مشارکت‌ها به آن توجه داریم. به دنبال آن هستیم که همکاری خیرین، واقفین و گروه‌های جهادی حداکثری شود و مدارس غیرانتفاعی عام‌المنفعه با مشارکت گروه‌های ذکر شده داشته باشیم که در شورای نظارت تصویب شده و آیین‌نامه‌های مربوطه در دست تدوین است که به مهرماه می‌رسد.» (ایسنا)

لینک: الف

امجد عبدی

| ۵ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

دریچه‌های امید برای بازماندگان از تحصیل

محمدرضا ذوالفقاری، جامعه‌شناس و عضو انجمن جامعه‌شناسی ایران در رابطه با آسیب‌های ناشی از بازماندن از تحصیل به خبرنگار پانا گفت: «در این باره دو نگاه وجود دارد؛ نگاه اول در رابطه با گذشته و موضوع سوادآموزی است که اقدامات مناسبی صورت گرفت و آمارهای بی‌سواد در کشور کاهش یافت اما در طول زمان و باگذشت عمر دولت‌های مختلف، متأسفانه این موضوع به دست فراموشی سپرده شد. در واقع یعنی موضوع محرومیت‌زدایی از تحصیل و جلوگیری از بیشتر شدن افراد بی‌سواد در جامعه که سال‌ها برای آن زحمت کشیده شده بود، بر اثر بی‌توجهی تخریب شد.»

وی افزود: «دومین نگاه در این رابطه نگاه به آینده است که باید مقابل تولید آسیب در جامعه گرفته شود. از جمله عواملی که منجر به بازماندن دانش‌آموز از تحصیل می‌شود مشکلات اقتصادی و مالی است. کودک پس از ترک تحصیل وارد بازار کار می‌شود، مشاغل سیاه را در اختیار می‌گیرد که در بسیاری از مواقع مورد پسند جامعه نیست؛ بنابراین او نمی‌تواند آینده‌ای صحیح را برای خود ترسیم کند و در نهایت در دام بزه خواهد افتاد و خود تبدیل به یک بزهکار در آینده خواهد شد. البته این نکته را نباید فراموش کرد همه کودکانی که تصمیم می‌گیرند دیگر به تحصیل ادامه ندهند دست به اقدامات بزهکارانه نخواهند زد.»

این جامعه‌شناس با اشاره به اینکه پدیده «زورگیری» می‌تواند از ثمرات ترک تحصیل باشد ادامه داد: وقتی کودک پس از چندسال می‌بیند هیچ آینده روشنی در انتظارش نبوده و نتوانسته به خواسته‌های خود برسد و در مقابل هزینه‌های بزرگ مانند ترک تحصیل هیچ چیزی عایدش نشده است، دست به انجام اعمالی می‌زند که در جامعه ناپسند محسوب می‌شود. یکی از این اعمال «زورگیری» یا اصطلاحاً «خفت‌گیری» است. اگر نگاهی به زورگیری که بازداشت شده‌اند ببینیم، عموماً در رده سنی نوجوان قرار دارند که اتفاقاً از سنین پایین اقدام به ترک تحصیل کرده‌اند و از سواد درست و حسابی برخوردار نیستند. اینها کسانی هستند که در پی تحقق بخشیدن به آرزوهای خود دست به کارهای خلاف و ناصحیح زده‌اند و امروز به دست قانون افتاده‌اند.»

ذوالفقاری تأکید کرد: «در شرایط حاضر برای جلوگیری از بروز هرچه بیشتر آسیب‌های ناشی از موضوع بازماندگان از تحصیل، باید آرمان‌ها و فعالیت‌های جریان‌ساز مانند نهضت سوادآموزی احیا شود و دیگر شاهد بی‌توجهی‌هایی که در گذشته به این نهاد شده بود نباشیم.»

لینک: خبرگزاری پانا

شادی خوشکار، خبرنگار

| ۵ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

فاکتور جدید در تعریف فقر:

محرومیت از اینترنت و ابزارهای ارتباطی

براساس آماری که یونیسف اعلام کرد، دو سوم کودکان ۳ تا ۱۷ سال و ۶۳ درصد افراد ۱۵ تا ۲۴ ساله در خانه‌هایشان به اینترنت دسترسی نداشتند. اگرچه پاندمی کرونا توجه مسئولان را به رابطه‌ی دسترسی به فضای دیجیتال و آموزش جلب کرد، حتی پیش از آن هم مشخص بود که رقابت در اقتصاد قرن بیست و یک نیاز به مهارت‌های اساسی دیجیتال دارد. چیزی که اغلب کودکان و نوجوانان خانوارهای فقیر، روستایی و کم‌درآمد به آن دسترسی ندارند و به همین خاطر روز به روز بیشتر از همسالانشان عقب می‌افتند و شانس‌های اندکی برای رسیدن به بقیه دارند. این اتفاق در میان کشورها هم شکاف ایجاد می‌کند. طبق داده‌هایی که یونیسف از ۸۵ کشور جهان تهیه کرده، در کشورهای پردرآمد از هر ۱۰ دانش‌آموز ۹ نفر به اینترنت در خانه دسترسی دارند در حالی که در کشورهای کم‌درآمد این رقم یک نفر از هر ۲۰ دانش‌آموز است. این کشورها اغلب به دلایلی چون ضعف زیرساخت‌های اینترنت پرسرعت، عدم دسترسی افراد به ابزارهای استفاده و گران بودن و در مواردی دیدگاه‌های محدودکننده‌ی طبقه‌ی حاکم، امکان‌های پیشرفت را از دست می‌دهند.

شکاف دیجیتال بین کشورها از زمان اجلاس جامعه‌ی اطلاعاتی ژنو در سال ۲۰۰۵ پیش‌بینی شده بود و حسین ایمانی جاجرمی، جامعه‌شناس و استاد دانشگاه که آن زمان در این اجلاس حضور داشت این زنگ خطر را به یاد دارد: «گفته می‌شد کشورهای فقیر از امکانات مبتنی بر اینترنت مثل دولت الکترونیک، آموزش و بانک‌داری الکترونیک و کسب‌وکارهای الکترونیک محرومند. اینترنت می‌تواند مشاغل بسیاری ایجاد کند، هزینه‌ها را کاهش دهد، کمک کند به دنیا وصل شوید و از دستاوردهای دیگران بهره‌برداری کنید. این امکانات برای خیلی از کشورها فراهم نشده و باعث شکاف دیجیتال می‌شود.»

لینک: زومیت

| ۶ شهریور ۱۴۰۱ |

گفت‌وگو

کرونا فقر آموزشی را تشدید کرد

آقای فانی ما بعد از کرونا با مسئله ترک تحصیل دانش‌آموزان هم روبه‌رو شدیم.

بله! مشکل جدی‌تری که کرونا برای ما به‌وجود آورده معضل ترک تحصیل است. در رسانه‌ها اعلام شد سه میلیون دانش‌آموز ترک تحصیل کرده‌اند. بار دیگر گفتند ۴ میلیون، آخرین بار سرپرست آموزش و پرورش در همین دولت سیزدهم اعلام کرد ۹۶۰ هزار نفر ترک تحصیل کرده‌اند. اگر کمترین آمار را در نظر بگیریم معنایش این است که ۹۶۰ هزار دانش‌آموز مدرسه نمی‌روند و شناسایی کردن این دانش‌آموزان کار بسیار سختی است. بنابراین بحث ترک تحصیل و بازماندگان از تحصیل مشکل دیگر کرونا بوده است. موضوع بعدی تربیت اجتماعی بچه‌هاست یعنی دانش‌آموز به دلیل تنها بودنش در خانه با تبلت و... کار می‌کند. تربیت اجتماعی این دانش‌آموز افول کرده و فردگرا و درونگرا شده است. باید برای تعامل دانش‌آموزان هم فکری کرد. هر کدام از موارد یک پروژه است.

آقای میدری شما از آسیب‌های کرونا به نظام آموزشی چه تحلیلی دارید؟

میدری: تاثیر کرونا بر هیچ بخشی از زندگی اقتصادی، اجتماعی و... به اندازه آموزش نبوده است زیرا بقیه بخش‌ها می‌توانند برگردند. مثلا بخش گردشگری در کرونا خیلی آسیب دید ولی به محض اینکه شاید نسبتا بهبود پیدا کرد. در سیستم آموزشی تاثیرات ماندگاری داریم که اگر آن‌ها را خوب درک نکنیم می‌تواند نسل‌های آینده را اسیر شرایط کرونا کند. گزارشی را سازمان یونسف به همراه یونسکو و بنیاد بیل گیتس تهیه کردند که تاثیر کرونا را بر جهان مورد بررسی قرار گرفت.

بر اساس اطلاعاتی که در این گزارش آمده است در طول یک دهه آینده اگر ما اقدامات موثر برای جبران آثار کرونا نداشته باشیم چیزی حدود ۲۱ هزار میلیارد دلار از درآمد کل بشر یعنی سالانه دوهزار میلیارد دلار درآمد بشر کاهش پیدا می‌کند. زیرا انسانهایی که در این دوره از آموزش حضوری محروم ماندند نمی‌توانند کارآفرینی‌ها توانایی‌ها و حتی انعطاف‌پذیری - که یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های زندگی اجتماعی است - را داشته باشند. زندگی با همسالان می‌تواند انسان را منعطف کند. دانش‌آموزی که دو سال مدرسه نرفته است عادت‌های غلط رفتاری یادگیری در او شکل گرفته است. بر اساس این گزارش حدود ۱۶ درصد تولید ناخالصی داخلی در این یک دهه کاهش پیدا می‌کند و باید دولت‌ها به کمک ملت‌ها اقداماتی انجام دهند. بر اساس اطلاعاتی که در این گزارش آمده است همه کشورها با پدیده‌ای به نام ضعف تحصیلی روبه‌رو شده‌اند. دو پدیده فقر یادگیری را تشکیل می‌دهد ۱. دانش‌آموزانی که مدرسه نمی‌روند ۲. بچه‌هایی که در مدرسه هستند اما آموزش لازم را نمی‌بینند.

بر اساس این تخمین در دنیا ۵۷ درصد دانش‌آموزان در دوره ابتدایی یادگیری لازم را ندارند که این آمار در دوران کرونا به ۷۰ درصد رسیده است. این آمار در کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا از ۶۳ درصد به ۷۰ درصد افزایش پیدا کرده است. بر اساس تخمین‌هایی که سازمان‌های بین‌المللی در مورد ایران در دوره ابتدایی دارند خوشبختانه کودکان بازمانده تحصیلی خارج از مدرسه زیادی نداریم.

لینک: پیام ما

مهدی جابری

| ۵ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

رتبه‌های کنکور؛ از کاف تا گاف!

اعلام نتایج اولیه کنکور سراسری موجب شد که یک نتیجه و روال ثابت هرساله، تبدیل به سوز جنجالی علیه دولت مردمی و وزارت آموزش و پرورش شود. چراکه عده‌ای مدعی شدند «امسال اتفاق بسیار عجیب و غریبی در آمار برگزیدگان کنکور سراسری رخ داده است و فقط ۲ و نیم درصد از رتبه‌های برتر کنکور، در مدارس دولتی درس می‌خوانده‌اند!» بلافاصله بعد از این ادعای پرماجرا و هدفدار، خبرگزاری پانا در تاریخ ۱۵ مردادماه مروری بر روال و آمار کنکور در سال‌های گذشته داشت و این واقعیت را بازگو کرد که اتفاق عجیبی در کنکور امسال رخ نداده است و درصد قبولی‌های مدارس دولتی (اعم از سمپاد و غیرسمپاد) و مدارس غیردولتی تقریبا مشابه میانگین سال‌های گذشته است. علاوه بر این، مشخص شد که تحلیل‌کنندگان آمار رتبه‌های امسال، دست به یک ترفند خاص زده‌اند و استثنا (ا) مدارس سمپاد را به وضوح از زیرمجموعه مدارس دولتی خارج کرده‌اند! امروز اما نمی‌خواهیم درباره این موضوع بحث کنیم که آیا مدارس سمپاد جزو مدارس دولتی محسوب می‌شوند یا خیر؟ و آیا این سمپاد فقط مختص افراد برخوردار است یا اینکه بسیاری از دانش‌آموزان خانواده‌های کم‌برخوردار نیز در این مدارس تحصیل می‌کنند؟

لینک: خبرگزاری پانا

محمد رضا نیک‌نژاد

| ۶ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

حتی پس از اجرای رتبه‌بندی فرهنگیان همچنان زیر خط فقر

لایحه رتبه‌بندی فرهنگیان پس از ۱۳ سال، با کشمکش‌های فراوان میان معلمان، مجلس و دولت‌های گوناگون و نه‌چندان هماهنگ با متن و هدف‌های لایحه نخستین، در دولت سیزدهم در آستانه اجرا قرار گرفته است. لایحه رتبه‌بندی قرار است با طراحی ساختاری استوار بر تشویق و تنبیه معلمان و پدیدآوری رقابت میان آنان، کیفیت آموزشی را افزایش دهد! جدای از این که رویکرد مبتنی بر پاداش و تنبیه برآمده از انگاره‌های رفتارگرایی است و این انگاره‌ها دهه‌هاست در مسیر نقدها و تجربه‌ها، ناکارآمدی خود در آموزش را نشان داده‌اند، از این که دستمزدهای ناکافی فرهنگیان را اندکی ترمیم می‌کند، مورد اقبال آنان و تشکلهای‌شان قرار گرفته و در یک دهه گذشته یکی از خواسته‌های صنفی معلمان بوده است. به هر روی قرار بر آن شد که قانون رتبه‌بندی از مهر ۱۴۰۰ اجرا شود و پی‌آورد آن افزایش حقوقی است که به‌طور میانگین نزدیک ۳ میلیون تومان خواهد بود؛ گرچه حتی با این افزایش نیز نزدیک ۹۰ درصد فرهنگیان همچنان زیر خط فقر رسمی خواهند ماند!

لینک: روزنامه آرمان ملی

گزارش‌های تحلیلی

۳ شهریور ۱۴۰۱

کلوی دانش آموزان بی‌بضاعت کشور زیر پای "آموزش طبقاتی"!

۸۳ درصد رتبه‌های زیر ۳ هزار کنکور برای ۳۳ درصد دانش آموزان مدارس خاص!

میزگردی در تسنیم با حضور سید علی جعفری دکترای سنجش و اندازه‌گیری و کارشناس مرکز سنجش وزارت آموزش و پرورش، سعید صالح مدیرکل سابق مدارس غیردولتی، مجید ترابی یکی از فرهنگیان که سابقه سال‌ها حضور به‌عنوان مدیر در مدارس دولتی عادی دارد و محمدرضا دهرویه مدیر مدرسه استعداد درخشان علامه حلی؛

تسنیم: آقای جعفری! به‌عنوان نخستین پرسش با توجه به اینکه نتایج کنکور ۱۴۰۰ را تحلیل کرده‌اید از منظر سهم انواع مدارس در رتبه‌های زیر سه هزار کنکور، این آمار را چطور تحلیل می‌کنید؟

جعفری: اکنون مسئله ما کیفیت نیست بلکه مسئله اصلی عدالت است؛ موضوع مهم این است که آیا منابع موجود عادلانه توزیع شده است یا خیر؟ عدالت، کیفیت را ایجاد می‌کند و اگر منابع به صورت عادلانه توزیع شود، همه دانش آموزان رشد کرده و به دنبال عدالت ایجاد شده به کیفیت هم می‌رسیم. در موضوع سنجش عدالت، رویکردهای مختلفی داریم؛ عدالت می‌تواند اینگونه باشد که آموزش به خصوصیات زمینه‌ای مانند خانواده، ثروت و ... بستگی نداشته باشد. اکنون به دنبال بررسی عدالت در مدارس هستیم اما باید توجه داشت براساس مدل شایسته‌سالاری اگر دانش آموزان مدارس استعدادها درخشان رتبه‌های برتر کنکور را کسب می‌کنند و پذیرش آنها در دانشگاه‌های برتر بیشتر است منافی عدالت نیست. نتایج کنکور ۱۴۰۰ را تحلیل کردیم، وضعیت مطلوب این بود که استان‌های مختلف به تناسب سهم خود از رتبه‌های برتر کنکور سهم داشته باشند؛ استان‌های مختلف سهمی از جمعیت دانش آموزان دارند به عنوان مثال استان تهران، ۵ درصد جمعیت دانش آموزان را دارد و عدالت آن است که به اندازه سهم خود از رتبه‌های برتر کنکور سهم داشته باشد.

استان‌های مرزی، سهم اندکی در رتبه‌های برتر کنکور دارند به عنوان مثال سهم استان سیستان و بلوچستان ۰/۱۶ است در حالیکه این تناسب باید یک باشد. سهم استان یزد از رتبه‌های برتر کنکور ۲/۲۲ است و این نشان‌دهنده آن است که این استان دو برابر سهم خود رتبه‌های برتر کنکو را کسب کرده است البته منظور از رتبه‌های برتر، رتبه زیر سه هزار است.

شهر تهران بیشترین سهم را از رتبه‌های برتر کنکور کسب کرده و ۲/۴۴ برابر سهم خود از رتبه‌های برتر سهم داشته است پس از آن استان یزد با ۲/۲۲ درصد و خراسان جنوبی با ۱/۴۸ برابر سهم خود از رتبه‌های برتر قرار دارند.

استان سیستان و بلوچستان ۰/۱۶، هرمزگان ۰/۳۱، خوزستان ۰/۳۵ از رتبه‌های برتر سهم دارند که متناسب با جمعیت دانش آموزی این استان‌ها نیست.

در گروه آزمایشی علوم تجربی، توزیع متناسب‌تر است یعنی استانها متناسب‌تر نسبت به سهم خود رتبه برتر داشته‌اند اما در گروه علوم انسانی این توزیع خیلی نامتناسب بود به عنوان مثال استان یزد تقریباً سه برابر سهم خود رتبه برتر به دست آورده است. در معدل کتبی پایه دوازدهم نیز این اشکال وجود دارد و استانی مانند سیستان و بلوچستان که باید سهم متناسب و یک باشد، ۰/۸۸ است با این وجود وضعیت از کنکور بهتر است.

لینک: خبرگزاری تسنیم

گزارش‌های تحلیلی

دکتر رضا زنگنه، استاد ادبیات دانشگاه تهران و کارشناس حوزه تعلیم و تربیت؛

۶ شهریور ۱۴۰۱

مسئله‌ی آموزش و پرورش کمبود منابع مالی نیست

عدالت آموزشی و مشکلات نظام آموزش کشور یکی از مباحثی است که همیشه، در بازه برگزاری کنکور سراسری تا بازگشایی دانشگاه‌ها مطرح می‌شود. برای درک درست از نظام آموزش و چگونگی امکان تحقق عدالت در این نظام باید نگاهی دقیق به میدان اجتماعی داشت. در این مصاحبه با دکتر رضا زنگنه، استاد ادبیات دانشگاه تهران و کارشناس حوزه تعلیم و تربیت که تجربه‌ی تدریس در مدارس و مشاوره‌ی تحصیلی را نیز دارد در مورد معضلات عدالت آموزشی در کشور گفت‌وگو کردیم.

وقتی می‌آییم مسئله آموزش را تقلیل می‌دهیم به دعوی فقیر و غنی، تقلیل می‌دهیم که نه، در واقع داریم منحرف می‌کنیم به این سمت، حواسمان نیست که داریم چه آسیبی می‌زنیم.

۱. وقتی این پیش‌فرض را می‌پذیرید که آموزش خصوصی کارآمدتر از بخش دولتی است، ناگزیر دارید برای بخش خصوصی تبلیغ می‌کنید. ناگزیر دارید بیشتر به مردم می‌گویید که حالا شما مجبورید، عدالت نیست و باید تا می‌توانید به این‌ها پول بدهید. یعنی تبلیغ‌کننده‌ی بی‌حیره و مواجب بخش خصوصی می‌شوید.

۲. باعث می‌شوید صورت‌بندی درستی از ماجرا شکل نگیرد و راهکارهای غلط داده شود. راهکار غلط و عجیب و غریبی که شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب کرده‌است (که هنوز تکلیفش بین سیاست‌گذار یا قانون‌گذار مشخص نیست)، بر پایه تحلیل‌های غلط از ماجرای کنکور شکل گرفته‌است. به بهانه عدالت آموزشی دارد کاری می‌کند که قطعاً بی‌عدالتی آموزشی ایجاد خواهد کرد. یعنی قطعاً تضعیف کنکور و افزایش سهم آموزش پرورش در کنکور یا از آن سمت افزایش سهم خود دانشگاه‌ها در کنکور قطعاً بی‌عدالتی می‌آورد. قطعاً رانت می‌آورد، قطعاً فساد می‌آورد و قطعاً ضرر طیف وسیعی از داوطلبان در اشکال مختلف خواهد بود. یک نکته مهم این است آموزش و پرورش هنوز نمی‌تواند هرسال امتحان‌های کشوری را بدون لو رفتن سوال و فروش سوالات در سطح گسترده برگزار بکند. همیشه هم انکار می‌کنند ولی داریم می‌بینیم سوال‌ها روز قبل روی کانال‌هاست.

۳. ایجاد نفرت طبقاتی، ایجاد نفرت بین تهرانی و شهرستانی، ایجاد نفرت از هر کسی که در فلان مدرسه خاص درس می‌خوانده، که به مدارس غیرانتفاعی هم متوقف نیست. دارند یک موجی ایجاد می‌کنند که کسی دانش‌آموزان مدرسه سمیاد هم انگار باید متهم باشند به اینکه مثلاً تافته جدا بافته بوده و باید فحش بخورد.

۴. تحلیل درست و صورت‌بندی درست گم می‌شود و به سلب مسئولیت از آموزش و پرورش کمک می‌کند. دقیقاً بحث مافیای کنکور که عرض کردم از جانب دو عده گفته می‌شود. یک عده مسئولان دولتی و یک عده کسانی که خودشان را منتقد و تحلیل‌گر می‌دانند. از جانب مسئولان دولتی کارکرد مهم این مافیا سلب مسئولیت است. یک غول عجیب و غریب بی‌شاخ و دمی که معلوم نیست کجاست بساز، اسمش را هم بگذار مافیا، هر جا عرضه حل مسئله نداشتی، هر جا نخواستی، هر جا نتوانستی بینداز گردن مافیا.

لینک: نسیم آنلاین

مریم سرخوش

| ۳ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

«نه» به بی‌عدالتی آموزشی

بیشتر از ۴۰۰،۵۰۰ کیلومتر راه از مناطق مرزی و محروم آمده‌اند تا بگویند مصوبات جدید درباره کنکور، تیر خلاصی است به عدالت آموزشی که همیشه فقط شعارش را شنیده‌اند. به گفته خودشان تمام این سال‌های کمبود و نبود امکانات آموزشی را تحمل کرده‌اند اما حالا قرار است با همین کمبودها برای ورودشان به دانشگاه ارزیابی شوند؛ اتفاقی که بوی بی‌عدالتی و تبعیض می‌دهد. آنها روز گذشته همزمان با دیدار با اعضای دیده‌بان شفافیت و عدالت و تعدادی از نمایندگان مجلس، تجمع کرده و صدای اعتراض‌شان به مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی درباره تأثیر قطعی معدل در کنکور، را بلند کردند. تجمع‌شان در مسجد الرحمان خیابان سپهدقربی و با صحبت‌های احمد توکلی، رئیس هیأت مدیره دیده‌بان شفافیت و عدالت، رسمی می‌شود. کنار هم نشسته و پلاکاردهایی هم در دست‌شان است. روی پلاکاردها نوشته شده: «ما دیگه پول نداریم برای معدل بذاریم» «نه به بی‌عدالتی آموزشی»، «آی مافیا دیگه بسه، رات نمی‌دیم به مدرسه»، «مردیم از زور استرس، مجلس به داد ما برس» رئیس هیأت مدیره دیده‌بان شفافیت و عدالت هم با اعلام حمایت از اعتراض این دانش‌آموزان و خانواده‌هایشان درباره تأثیر قطعی معدل در کنکور گفت: «رهبر انقلاب بارها مخالفتش را با بی‌عدالتی آموزشی مطرح کرده است. باید فرصت قبول شدن در کنکور برای همه وجود داشته باشد و اجازه نداریم فرصت‌های نامناسب را بیشتر کنیم. دانشگاه دولتی برای عموم جامعه است و توزیع امتیازات باید عادلانه صورت بگیرد. باید به مسئولان کمک کنیم که جلوی چنین مصوباتی گرفته شود چرا که ما طرفدار جوانانی هستیم که به دنبال حق خودشان هستند. ما طرفدار کسانی هستیم که با این مصوبه به آنها ظلم می‌شود. با این وضعیت دانش‌آموزانی که بضاعت کمتری دارند نمی‌توانند از امکانات موجود استفاده کنند.»

ادامه مراسم، به‌دست نمایندگان دانش‌آموزان در هر استان، افتاد. آنها هم درباره متضاد بودن مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی با فرمایشات رهبر انقلاب و درخواست از نمایندگان مجلس برای رد این مصوبه تبعیض آمیز و ناعادلانه صحبت و اعلام کردند که تنها امیدشان برای عبور از زندگی سخت در مناطق محروم، از دست رفته. پولی شدن آموزش یک راه برایشان می‌گذارد، اگر بیسر باشند بی‌سواد بمانند و کارگری کنند و اگر هم دختر، تن به ازدواج‌های اجباری بدهند.

لینک: روزنامه همشهری

دکتر احد نویدی، دانشیار پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش

| ۷ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

مرثیه‌ای بر عدالت آموزشی در نظام آموزشی ایران

کنکور در ایران همچنان برگزار می‌شود؛ سیاست جداسازی دانش‌آموزان و کاهش تنوع با وجود مدارس به اصطلاح «استعدادهای درخشان» و انواع مدارس طبقاتی شده توسط حکومت اجرا می‌شود. آیا این تدابیر تربیتی به باز تولید طبقات اجتماعی منجر نمی‌شود؟ آیا مسئولان نظام آموزشی دچار «وابستگی مسیر» شده‌اند؟ آیا حکومت حاضر است مسیر گذشته را تغییر و گامی در جهت عدالت آموزشی بردارد یا همچنان شاهد تضعیف فزاینده مدارس عادی دولتی خواهیم بود؟

در مباحث مربوط به برابری و عدالت آموزشی، بسیاری از متفکران، نظیر مورتایمر ادلر [۹] پیشنهاد می‌کنند که همه دانش‌آموزان باید حداقل تا پایه ۱۲ دارای برنامه‌دستی یکسانی باشند (پاک‌سرشت، ۱۳۸۵). دیویی در این خصوص معتقد است: «آنچه بهترین و عاقل‌ترین والدین برای فرزند خودشان می‌خواهند باید اجتماع برای همه کودکانش بخواهد.» هر ایده دیگری برای مدارس ما کوتاه‌بینانه و غیر جذاب است و هر اقدامی در جهت خلاف آن دموکراسی‌ها را از بین می‌برد (نودینگ، ۲۰۰۵).

صدای معلم

سیاوش پورعلی

| ۷ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

خوب و بد بازگشت کودکان کار به مدرسه

فرشید یزدانی، فعال حقوق کودکان در واکنش به طرحی که توسط مشاور وزیر آموزش و پرورش و رئیس قرارگاه عدالت تربیتی و نصیب برابر آموزشی مطرح شده است، به «آرمان امروز» می‌گوید: «ابتدا باید به این موضوع بپردازیم که تشکیل چنین قرارگاهی برای حل چالش‌های اجتماعی می‌تواند مفید باشد یا خیر. تجربه نشان داده است که هر بار با نگاه سلبی به موضوعات اجتماعی نگاه کردیم نتهنها مشکلی برطرف نکرد بلکه خود چالش آفرین شده است. مسائل اجتماعی را با تکنیک‌ها و سرفصل‌های همین حوزه و از راه مختص به خودش باید پیگیری کنیم و نگاه بالا به پایین در حوزه اجتماعی غلط است. قطعاً چنین طرح‌هایی که از سوی این قرارگاه مطرح می‌شود نتهنها مشکلی را در حوزه کودکان کار برطرف نخواهد کرد بلکه چالش آفرین هم خواهد بود.»

لینک: آرمان ملی

خبرنگار تعلیم و تربیت خبرگزاری فارس

| ۷ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

همگرایی سیر تا پیاز بودجه آموزش و پرورش

اعتبارات دستگاه تعلیم و تربیت در سال ۱۴۰۱ کافی است؟

محمدحسن حسنی کارشناس و پژوهشگر حوزه آموزش و پرورش در گفت‌وگو با خبرنگار تعلیم و تربیت خبرگزاری فارس به بررسی بودجه آموزش و پرورش در سال ۱۴۰۱ پرداخت و اظهار کرد: بودجه آموزش و پرورش برای سال ۱۴۰۱، به مبلغ ۱۳۲۷۵۲۸۱۱۰ میلیون ریال تنظیم شده است که نسبت به بودجه آموزش و پرورش در سال ۱۴۰۰ که مبلغ ۱۰۷۴۱۰۲۵۲۶ میلیون ریال بود به میزان ۲۴ درصد افزایش یافته است.

وی ادامه داد: افزایش بودجه کشور در بخش منابع بودجه عمومی به نسبت سال ۱۴۰۰ به میزان ۶۲ درصد است. بن کارشناس آموزش و پرورش افزود: سهم بودجه آموزش و پرورش از منابع عمومی دولت در سال ۱۴۰۱ به میزان ۹۶ درصد است؛ در حالی که سهم بودجه آموزش و پرورش از منابع عمومی دولت در سال ۱۴۰۰، به میزان ۱۲/۷ درصد بود.

حسنی اظهار کرد: در بودجه دستگاه‌های تابعه ۱۴۰۱ و جدول مصارف دستگاه‌های اجرایی ملی، عنوان ردیف‌های بودجه به عنوان دستگاه تابعه/ برنامه تغییر یافته است به طوری که ۶۰ ردیف بودجه برای آموزش و پرورش اختصاص یافته است.

وی افزود: این در حالیست که در بودجه سال ۱۴۰۰، تعداد ۲۶۳ ردیف بودجه در نظر گرفته شده بود و به این معنی است که در بودجه ۱۴۰۱ به جزئیات انجام بودجه توجه نشده بلکه دست واحدهای آموزش و پرورش در هزینه‌کرد بودجه باز گذاشته شده است.

کارشناس آموزش و پرورش تصریح کرد: بر این اساس، ردیف بودجه در سال ۱۴۰۱ دارای انعطاف پذیری بالایی است اما در مقابل ممکن است از شفافیت بودجه کاسته شده است چون ممکن است عدم نظارت کافی بر عملکرد در اجرای بودجه باعث اتلاف منابع شود.

حسنی با بیان اینکه انعطاف‌پذیری بالای بودجه موجب افزایش کیفیت در راستای اجرای سند تحول بنیادین می‌شود، اظهار کرد: البته از سوی دیگر موجب کاهش شفافیت بودجه شده است به طوری که هزینه اختصاص یافته به حقوق و دستمزد در آموزش و پرورش با ۱۰۲۹۶۸۱۰۲۳۳ برابر است یعنی ۷۸ درصد بودجه صرف حقوق و دستمزد می‌شود که به ظاهر مبتنی بر راهکار ۴-۲۰ از سند تحول بنیادین مبنی بر «افزایش سهم هزینه‌های غیر پرسنلی در بودجه جاری آموزش و پرورش به میزان مناسب به منظور ارتقای آموزش و تربیت» است.

وی توضیح داد: به عبارت دیگر ۷۸ درصد بودجه به حقوق و دستمزد اختصاص پیدا کرده و ۲۲ درصد صرف هزینه‌های غیر پرسنلی می‌شود که این اتفاق بسیار ایده‌آل است چون مبتنی بر زیر نظام تأمین و تخصیص منابع مالی است اما در حقیقت از بخش‌های دیگر مانند جبران خدمت کارکنان، سایر هزینه‌ها، رفاه اجتماعی، استفاده از کالاها و خدمات و سایر می‌تواند برداشته شود و به هزینه‌های پرسنلی اضافه شود؛ بنابراین از ظاهر ۷۸ درصد حقوق دستمزد زیر نظام تأمین و تخصیص منابع مالی خارج می‌شود.

لینک: خبرگزاری فارس

علی ربیعی - احمد میدری

| ۷ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

همگرایی برای مقابله با فقر و نابرابری آموزشی

مقابله با فقر و نابرابری آموزشی يك هدف و يك وسیله است. هدف است زیرا کرونا بیشترین و عمیق‌ترین تأثیر خود را بر نظام آموزشی به جای گذاشته و فقر و نابرابری آموزشی پس از کرونا به شدت افزایش یافته است اگر برای مقابله با آن اقدام جدي صورت نگیرد وضعیت نیروی کار و نسل آینده در ایران و جهان، بدتر از نسل کنونی است. هنوز در ایران و جهان، آموزش مهم‌ترین ابزار خروج از فقر است. شاید برای ۵ درصد ثروتمند سرمایه‌های مالی عامل تعیین‌کننده باشد اما برای مابقی جمعیت سطح آموزش عامل مهم منزلت اقتصادی و اجتماعی است. عدالت آموزشی از آرمان‌های انقلاب مشروطه و قانون اساسی جمهوری اسلامی است. نابرابری آموزشی در حال افزایش است و موجب نگرانی همگان شده است. در دنیای دیجیتال شده امروز تنها با آموزش مستمر می‌توان از فقر نیروی کار جلوگیری کرد. اما جدا از هدف بودن مقابله با فقر و نابرابری آموزشی اقدام ملی برای تحقق این هدف يك وسیله است. جامعه ایران مانند همه جوامع دارای شکاف‌های سیاسی و اجتماعی است. شاید آنچه در ایران متفاوت است متأثر از انقلاب اسلامی شکاف‌های سیاسی بیشتر رخ می‌نماید. تغییر ساختارهای سیاسی نیازمند يك دوره زمانی طولانی برای همگرایی نیروهای سیاسی است. فعال بودن شکاف‌های سیاسی در ایران به يك واقعیت مسلم و پذیرفته شده سیاسی تبدیل شده است. واگرایی یا حتی فعال ماندن این وضعیت پرهزینه است و موجب بی‌ثباتی‌های مختلف می‌شود. جریان‌های سیاسی با همه اختلاف‌هایشان دردها و اهداف مشترک دارند. بدون تردید همه جریان‌های سیاسی نگران فقر و نابرابری آموزشی و سایر اشکال فقر و نابرابری هستند. اقدام مشترک برای مقابله با فقر و نابرابری سازوکار مهمی برای تبدیل واگرایی‌ها به همگرایی‌هاست. در بسیاری از کشورهای جهان احزاب مخالف دفا تر مشترک بین حزبی و مطالعات مشترک دارند. توافق در عین رقابت یا اختلاف امری رایج است و ما نیز راهی به جز آن نداریم.

لینک: روزنامه اعتماد

محمد مهدی سیدناصری

| ۳ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

نقش آموزش در حذف کار کودک

باتوجه به آهنگ پیشرفت سریع علم و تکنولوژی و با توجه به اینکه بشر وارد عصر دیجیتال و پدیده‌های تکنولوژیک شده است و به تبع انتظار این که کودکان از حق طبیعی خود که همان تحصیل است جا بماند بسیار دور از انتظار به نظر می‌رسد؛ اما با وجود همه امکاناتی که قرن جدید و بخصوص دنیای پسا کرونا (دنیای پدیده‌های تکنولوژیک مانند متاورس، هوش مصنوعی و...) در اختیار بشر قرار داده باز هم کودکانی هستند که متأسفانه به دلایلی از تحصیل جا مانده‌اند و نتوانسته‌اند به گونه‌ای که دوست دارند آینده خود را بسازند زیرا کودکان، برکت زندگی و سرمایه‌های آینده جامعه به شمار می‌آیند. پدیده کودکان کار یکی از معضلات گریبان گیر شهرهای بزرگ در جهان معاصر از پاریس و توکیو و واشنگتن و پکن گرفته تا دهلی نو و تهران است. گسترش پدیده کودکان کار به حدی است که امروزه شهرها را به یک اندازه به خود مشغول کرده است.

عواملی چون نارسایی نهادهای اجتماعی بخصوص نهادهای دولتی، تورم فزاینده و فقر اقتصادی خانواده‌ها که در دوران کرونا بسیار تشدید شد و ناتوانی در انطباق با شیوه‌های مدرن زندگی شهری، آسیب‌زا بودن محلات شهری کمبود حمایت کافی از سوی سازمان‌ها، الگوهای نادرست کنش متقابل شهروندان و این کودکان، برخورد غیر تخصصی مشاوران با این پدیده، عدم توزیع عادلانه امکانات کماکان به عنوان مشکل خود نمایی می‌کند. کودکان این طبقات غالباً کمتر از آموزش بهره می‌برند و نبود آموزش اولیه و فشار کار موجب عدم ادامه تحصیل این کودکان در مدرسه می‌شود. این کودکان غالباً تحصیلاتی ندارند یا از یک شبه تحصیلات غیر رسمی برخوردارند. به منظور حل معضل کودکان کار راهکارهایی وجود دارند که از آن جمله می‌توان به آموزش اجباری همراه با حمایت‌های دولت و مردم، تامین معاش، کاهش هزینه‌های تحصیلی و زیست محیطی، تشکیل سازمان‌ها و نهادهای رسمی متولی رسیدگی به وضع تربیت، اشتغال و تحصیل این کودکان و بررسی سطوح طبقات زیر خط فقر! بی‌شک به زودی شاهد تغییر و تحولات خاصی در این حوزه خواهیم بود.

لینک: اپلنا

لیلا جان قربان

| ۸ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

داستان یک معلم افغانستانی

سزاوار نیست بچه‌ها از تحصیل جا بمانند

فاطمه سجادی متولد سال ۱۳۶۶ در ایران و مشهد است. اینکه می‌گویم متولد ایران، دلیل دارد، زیرا یک مهاجر است، مهاجری که جنگ خانواده‌اش را به اجبار کوچ داده است. فاطمه دو لیسانس فقه و حقوق و علوم تربیتی دارد و دغدغه اصلی‌اش که آرزوی دوران کودکی‌اش هم هست معلمی و آموزش است. از سال ۸۶ بر این دغدغه جامه عمل پوشانده و سراغ بچه‌هایی رفته است که به دلایل مختلف از سوادآموزی جا مانده‌اند. او در کنار آموختن الفبا به دنبال پرورش خلاقیت و کارآفرینی نیز بوده است.

۱۰ میلیارد تومان به آموزش و پرورش در این سفرها را قدر می‌شناسند. از آنجایی که آموزش دغدغه او برای راه‌اندازی مؤسسه بوده است، برای پذیرش بچه‌های بازمانده از تحصیل از محدودیتی نمی‌گذارد و اجازه می‌دهد همه جاماندگان از تحصیل در هر سن و در هر پایه‌ای در مرکز او بیاموزند. «ما در این مؤسسه همه بچه‌های جامانده از تحصیل را در هر مقطع تحصیلی‌ای که باشند پذیرش می‌کنیم تا زمانی که مدارک آن‌ها درست شود و وارد مدرسه شوند. از ابتدایی تا هر مقطعی از تحصیل که باشد، به آن‌ها آموزش می‌دهیم حتی اگر برای یک مقطع از تحصیل از محدودیتی نمی‌گذارد و اجازه می‌دهد همه جاماندگان از تحصیل در هر سن و در هر پایه‌ای در مرکز او بیاموزند. «ما در این مؤسسه همه بچه‌های جامانده از تحصیل را در هر مقطع تحصیلی‌ای که باشند پذیرش می‌کنیم تا زمانی که مدارک آن‌ها درست شود و وارد مدرسه شوند. از ابتدایی تا هر مقطعی از تحصیل که باشد، به آن‌ها آموزش می‌دهیم حتی اگر برای یک مقطع از تحصیل که باشد»

لینک: رصد خانه مهاجرت ایران

| ۱۳ شهریور ۱۴۰۱ |

ستاره صبح آنلاین در گفت‌وگو با علیرضا رحیمی، پیامد طبقاتی شدن نظام آموزش و پرورش را بررسی کرد؛

گزارش‌های تحلیلی

تبدیل مدارس به بنگاه اقتصادی خلاف قانون و مصداق نابرابری است

متأسفانه هرچه از انقلاب دورتر شدیم، مساله آموزش رایگان و همچنین کیفیت آموزش در مدارس مورد بی توجهی قرار گرفت. به مرور افرادی به حوزه آموزش و پرورش ورود پیدا کردند که تخصص کمتری داشتند. معلمان که برعکس نظام استخدامی گذشته از دانشسرا های تربیت معلم و از رشته های مرتبط با آموزش جذب نشده بودند با امر تعلیم و تربیت مانوس نبودند و ضرورت ها و نیازهای دانش آموزان را درک نمی کردند. متأسفانه توجه به جنبه پرورش تنزل پیدا کرد.

متأسفانه سیاست گذاری های بعدی وضعیت غم انگیز تری را رغم زد. دو حوزه پر اهمیت آموزش و سلامت کالایی شد. اینکه افراد با مراجعه به بازار کالایی خاص تهیه کنند و با پرداخت پول بیشتر، جنس بهتری خریداری کنند، رویکرد اقتصاد سرمایه داری که به حوزه سلامت و آموزش و پرورش ورود کرد، بین ما و آرمان های انقلابمان فاصله انداخت.

با تبدیل شدن مدارس به بنگاه های اقتصادی دقیقاً برخلاف قانون عمل شد. و تحصیل با کیفیت را از دسترس عموم مردم خارج کردیم. امروزه باید گفت تحصیل در کشور طبقاتی شده است. خصوصی سازی و کالایی سازی آموزش و طبقه بندی دانش آموزان در مدارس براساس سطح هوش و میزان رفاه و اعتقاداتشان، اهداف والای نظام آموزشی کشور را در خدمت به قشری خاص و ساختن آینده معدودی از افراد جامعه تنزل داد.

وضعیت تاسف برانگیز تحصیل دانش آموزان و نتایجی که در کنکور دیده می شود، بعد از چهار دهه محصول این تعارض را به نمایش گذاشته است.

سهم دانش آموزان مدارس خاص در سطح برترین های کنکور سراسری به طور مشهودی افزایش یافت تا جاییکه دیگر در آن سطح جایی برای رقابت بچه های مدارس عادی، دولتی و دانش آموزان شهرستانی و روستایی وجود ندارد. اما زنگ خطر تشدید بی عدالتی آموزشی از مدت ها قبل به صدا درآمده بود که منافع عده ای مانع از بازنگری اساسی در این حوزه شد.

به طور کلی طبقاتی شدن آموزش و تولید نا برابری های اجتماعی و دور شدن از عدالت نتایج منفی خود را در کارنامه آموزشی کشور نشان داده است. که جز با بازنگری ساختاری در حوزه آموزش و بازگشت به قانون نمی توان اصلاح و بهبودی در این حوزه را تجربه کرد.

لینک: ستاره صبح آنلاین

گزارش یونسکو

| ۱۰ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

۴۴۲ میلیون کودک و نوجوان در جهان از تحصیل باز مانده اند

سازمان ملل با اشاره به داده های یونسکو اعلام کرد ۲۴۴ میلیون کودک و نوجوان ۶ تا ۱۸ ساله در سراسر جهان از رفتن به مدرسه بازمانده اند. بر پایه این داده ها، منطقه آفریقا با ۹۸ میلیون کودک و با داشتن بیشترین تعداد کودک و نوجوان بازمانده از تحصیل، تنها نقطه ای از جهان است که این تعداد در آن در حال افزایش است.

پس از آفریقا، منطقه آسیای مرکزی و جنوبی با ۸۵ میلیون کودک و نوجوان در رده بعدی قرار داد.

سازمان ملل همچنین با اشاره به آغاز سال تحصیلی جدید در اوکراین اعلام کرد که روند آموزش بیش از ۴۰ درصد از مدارس اوکراین به علت آسیب گسترده به فضاهای آموزشی و تغییر کاربری آنها، به صورت آنلاین خواهد بود.

به گفته سازمان ملل حدود ۵ میلیون کودک دانش آموز و معلمان آنها تا پایان سال نیاز به پشتیبانی و کمک دارند.

صندوق کودکان سازمان ملل (یونیسف) سال گذشته در گزارشی اعلام کرد، از آغاز بحران شیوع کرونا تاکنون، مدارس بیش از ۲۰۰ روز در نیمی از کشورهای منطقه آسیا و اقیانوسیه تعطیل بوده اند. همچنین در آمریکای لاتین و حوزه کارائیب که طولانی ترین تعطیلی مدارس را تجربه کرده، مدارس در ۱۸ کشور به طور جزئی یا کامل هنوز بسته اند. در شرق و جنوب آفریقا نیز ۴۰ درصد از کل کودکان در سن تحصیل، در حال حاضر محروم از رفتن به مدرسه هستند.

به گفته یونیسف، برای حداقل یک سوم دانش آموزان در جهان، آموزش از راه دور غیر قابل دسترس است.

بر اساس برآوردهای این آژانس سازمان ملل، بیش از ۸۰ میلیون کودک در شرق آسیا و اقیانوس آرام در دوران تعطیلی مدارس ناشی از همه گیری کووید-۱۹ به هیچ گونه آموزش از راه دور دسترسی نداشته اند. مدارس در جنوب آفریقا و اوگاندا به مدت ۳۰۶ روز تعطیل بوده، در حالی که فقط ۰.۳ درصد دانش آموزان به اینترنت خانگی دسترسی داشته اند.

بر اساس این گزارش، همچنین در سودان جنوبی مدارس به مدت ۲۳۱ روز تعطیل بوده اما فقط ۰.۵ درصد دانش آموزان به اینترنت خانگی دسترسی داشته اند. در آفریقای جنوبی، تعطیلی مدارس منجر به ترک تحصیل ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار دانش آموز در ۱۶ ماه گذشته شده است.

لینک: ایرنا

مهسا جورمند، کارشناس مهاجرت
در انجمن دیاران؛

| ۱۳ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

دایره‌تنگ عدالت آموزشی

تعلیم زردی برگ‌های بی‌جان کم‌کم زیاد و زیادتر می‌شود تا نوای رسیدن مهر را به گوش دوستداران فصل پیش‌رو برساند. اما حس و حال آمدن مهر می‌تواند برای ما نوستالژی دوران مدرسه، برای بچه‌ها شوق دیدن هم‌کلاسی‌ها و البته برای بچه‌های مهاجر افغانستانی ترسی از تداوم سیاهی گذشته باشد. با شروع سال تحصیلی جدید، هزاران کودک تازه رسیده از راه سخت و کشنده افغانستان به ایران، هنوز نتوانسته‌اند در مدارس دولتی ثبت‌نام کنند. این بازماندگی خلاف جریان است که پس از فرمان رهبری بر فضای آموزش و پرورش حاکم شد، حتی با وجود آنکه فعالیت مدارس خودگردان در این سال‌ها ادامه داشته است، در سال تحصیلی گذشته عده زیادی از کودکان نتوانستند شامل هیچ‌کدام از آموزش‌های دولتی یا مدارس خودگردان شوند. گزارش پیش‌رو مصاحبه‌ای است با سه مدیر فعال در حوزه‌هایی غیر از پایتخت که خود یا متولد ایران هستند یا از کودکی در مدارس دولتی تحصیل کرده‌اند.

قبل از شنیدن صدای اولین مدیر مدرسه خودگردانی که با او تماس گرفتم، گزارش‌هایی را می‌خوانم از مدرسه‌شان؛ مثل همه مدارس خودگردان دیگر، فضای کوچکی دارد که مانندش را در تهران هم دیده بودم. وقتی برای اولین بار پا در حیاط یکی از مدارس گذاشتم، منتظر رسیدن به ساختمان اصلی بودم که فهمیدم کل محوطه مدرسه همین خانه کوچک است. حیرتم از آن بود که چطور ۲۰۰ کودک در آن حیاط جا می‌شدند؟ چطور می‌دویدند و بازی می‌کردند؟ در مدرسی که من درس خوانده بودم، حیاط و ساختمان‌ها آن قدر بزرگ بود که گاه برای مواظبت از بچه‌ها دو، سه ناظم در حیاط می‌ایستادند. حالا اما تصور این مدرسه با دیدن نمونه‌هایش در تهران آسان‌تر بود. صدای جوان مدیر از پشت تلفن می‌آید؛ در جواب سؤال من که از تاریخ مدارس خودگردان می‌پرسم، می‌گوید:-- من ۱۵ ساله که در این حوزه مشغولم، از سال ۱۳۸۶ دبیر بودم تا سال ۱۳۹۳ که تصمیم گرفتم با همکارم این مدرسه را افتتاح کنیم. تا جایی که من اطلاع دارم مدارس خودگردان در این استان از سال ۱۳۶۱ فعال بودند که تا قبل از فرمان رهبری به سختی ادامه می‌دادند؛ چندین نفر از دوستان و آشنایان به‌خاطر فعالیت در این مدارس دیپورت شدند، زندان رفتند و مشکلات زیادی برایشان پیش می‌آمد تو اون سال. خود بچه‌ها از پشت‌بوم فرار می‌کردند، کتاب‌هاشون رو قانیم می‌کردند، وقتی مأمور می‌آمد توی مدرسه، کتاب قرآن می‌داشتن جلوشون تا نفهمن دارن درس یاد می‌گیرن. یا خود من جایی درس می‌دادم که به‌خاطر سرمای خیلی زیاد به بچه‌ها می‌گفتم هرچی پارچه به‌دردنخور دارن با خودشون بیارن که به شکل تشک زیرشون بپهن کنن. سال‌های اخیر خوشبختانه از این جهت‌ها بهتر شده؛ ما تونستیم نیکمیت پیدا کنیم برایشون. بعد از فرمان رهبری (۱۳۹۳) تعداد مدارس خودگردان کمتر شد چون بچه‌ها وارد مدارس دولتی شدن.

لینک: روزنامه شرق

دکتر محمدرضا محمدی، جامعه‌شناس

| ۱۳ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

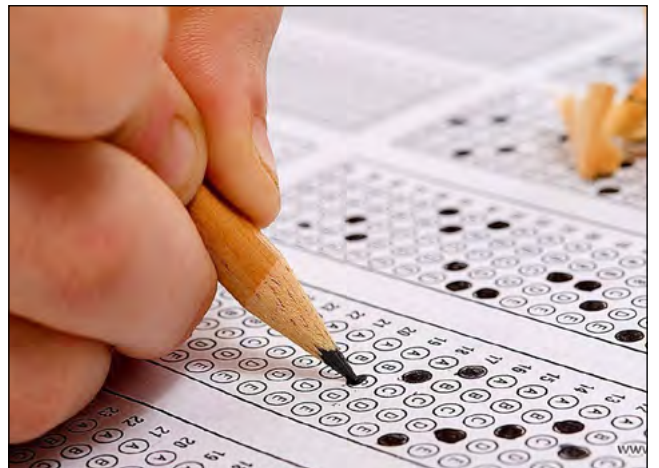
نقش مؤسسات کنکوری در نابرابری آموزشی

تعلیم نه به معنای آموزش علمی، بلکه تعلیم و تبدیل علم در قالب گزاره‌ها و تست‌های کنکور که رقابتی به‌غایت سخت برای همه طراحی و ترسیم می‌کنند و عبور از دژ مستحکم کنکور را منوط به گذراندن همه دوره‌ها و کلاس‌های مختلف آموزشی و کمک آموزشی در قالب کتاب، کتابچه، سی دی و ... می‌کنند و گویا همه خانواده‌ها هم به مدد تبلیغات محصولات آن‌ها در رسانه‌های چون صداوسیما متقاعد شده‌اند که این محصولات را در درب منزل تحویل بگیرند و قبولی فرزندان خود را با آن محصولات در کنکور بیمه کنند؛ اما آنچه از نتایج کنکور امسال به دست آمد در نوع خود تأمل‌برانگیز و قابل بحث است.

طبق برآوردها، دانش‌آموزانی که رتبه‌های بهتری در کنکور امسال داشته‌اند از معدل پایینی برخوردار بوده و این نشانگر این است که بدون فهم علم می‌توان پله‌های ترقی علمی را طی کرد و وارد دانشگاه‌های درجه یک کشور شد. در فرایند جذب و نگهداشت رتبه‌های برتر کنکور، وزارت علوم طرحی را پیش پای آن‌ها گذاشته است، به‌این ترتیب که این قبیل دانش‌آموزان را در سمت هیئت‌علمی در دانشگاه‌ها جذب و بورس نمایند. طرحی که خود نیازمند نیازسنجی و بررسی علمی است؛ این که آیا آن‌ها توانمندی و علاقه به هیئت‌علمی شدن دارند یا نه بحث دیگری است. البته ممکن است طرح این ایده، از خروج موقت این قشر در آینده جلوگیری کند.

نکته تأمل‌برانگیز دیگر این است که اکثریت رتبه‌های برتر کنکور امسال را کسانی تشکیل داده بودند که از مدارس غیرانتفاعی فارغ‌التحصیل شده بودند؛ مدارسی که پای مؤسسات کنکوری و کمک آموزشی به آن‌ها، همواره باز بوده و هست. این رزجیره موفقیت را به‌نوعی می‌توان حاصل حضور این مؤسسات در کنار مدارس غیرانتفاعی دانست.

لینک: ستاره صبح آنلاین

اقتصاد ۲۴ موضوع پولی شدن
آموزش را بررسی می‌کند

| ۱ شهریور ۱۴۰۱ |

ارقام نجومی برای مدارس غیرانتفاعی؛

از دبستان ۷۵ میلیون تومانی تا مقطع متوسطه ۲۰۰ میلیون تومانی

نیز حداقل به سه بخش تقسیم می‌شوند و هر کدام هزینه‌های متفاوتی از دانش آموزان دریافت می‌کنند و حتی در مدارس مدل اول هر دانش آموز ممکن است هزینه متفاوتی برای یک دوره یک ساله بپردازد.

دسته اول؛ مدارس درجه اول یا مدارس خاص؛ این مدارس در حالی قرارداد آموزش و پرورش را با خانواده‌ها امضا می‌کنند که نه فقط تا سی درصد بالای آن رقم را طبق مصوبه دریافت می‌کنند که حتی گاه تا ۳۰۰ درصد بیشتر از رقم قید شده را نیز دریافت می‌کنند. شهریه این مدارس با اردوهای خارج از کشور می‌تواند تا ۲۵۰ میلیون تومان در سال در مقطعه متوسطه و تا حدود ۵۰ تا ۸۰ میلیون در مقطع دبستان و پیش دبستان در نوسان باشد.

در حالیکه اکنون حدود ۲ میلیون دانش آموز در مدارس غیرانتفاعی تحصیل می‌کنند. در سال ۱۳۹۸ مرکز پژوهش‌های مجلس میانگین شهریه مدارس غیرانتفاعی در کل کشور را تنها ۵ میلیون تومان تخمین زده بود که قطعاً با رقم واقعی در همان زمان تفاوت داشته است و اکنون که مصوبه دولت به مدارس غیرانتفاعی اجازه می‌دهد بین ۲۵ تا ۴۰ میلیون تومان شهریه دریافت کنند نیز بسیار متفاوت است؛ اما حتی با فرض سهم تنها ۵ میلیون تومانی میانگین شهریه این مدارس از آمارهای رسمی بالاتر باشد، اما با فرض صحیح بودن پنج میلیون تومان برای میانگین شهریه مدارس غیرانتفاعی کل کشور می‌توان مجموع شهریه دریافتی سالانه مدارس غیردولتی در سال ۱۳۹۸ را رقمی حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان تخمین زد (که این رقم در سال ۱۴۰۱ می‌تواند تا ۳۰ هزار میلیارد تومان و یا بیشتر افزایش یابد).

لینک: اقتصاد ۲۴

پای پول از کی به آموزش باز شد؟ تاسیس مدارس خصوصی در ایران از دهه ۴۰ و با برنامه سوم عمرانی آغاز شد. این روند تا سال ۱۳۵۳ ادامه یافت. با جهش شدید قیمت نفت در دهه پنجاه در سال ۱۳۵۳ مدارس خصوصی دولتی شدند. این روند پس از انقلاب و تا پایان جنگ نیز ادامه یافت.

اما شاید بتوان خشت اول پولی شدن آموزش در این سرزمین را همزمان با تاسیس دانشگاه آزاد اسلامی در کشور دانست. سنگ بنایی که در سال ۱۳۶۱ نهاده شده و منجر به تاسیس دانشگاه آزاد در کشور شد را شاید بتوان شروعی بر روند پولی شدن آموزش حداقل در بخش‌هایی از سازوکار آموزشی کشور دانست. سنگ بنایی که البته آغاز ماجرا و نه پایان آن بود.

سنگ بنای نهاده شده در بخش آموزش عالی، اما از خرداد سال ۱۳۶۷ به برگی تبدیل شد که نخستین نمای آن تصویب قانون تاسیس مدارس غیرانتفاعی در مجلس بود. قانونی که برخلاف تصور عموم نه در دوران دوره ریاست جمهوری هاشمی رفسنجانی که پیش از آن تصویب و تایید شد و به این ترتیب آموزش در مقابل پول کاملاً رسمی شد.

این قانون نیز در حالی توسط مجلس تصویب شد که بر اساس اصل ۳۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران «دولت موظف است وسایل آموزش و پرورش رایگان را برای همه ملت تا پایان دوره متوسطه فراهم سازد و وسایل تحصیلات عالی را تا سرحد خودکفایی کشور به طور رایگان گسترش دهد.» و به این ترتیب نخستین انحراف از اصل سی قانون اساسی جمهوری اسلامی رقم خورد. انواع مدارس غیردولتی و برآورد حدود هزینه هر کدامساله این است که مدارس غیرانتفاعی خود

مهديه بهار مست، خبرنگار

۱۵ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

آغار مهر با کمبود معلم

علی‌اصغر سعیدی جامعه‌شناس حوزه آموزشی و اقتصادی با اشاره به اینکه پس از پاندمی کرونا وارد پاندمی نابرابری آموزشی شدیم و همه دنیا با فقر و نابرابری آموزشی روبه‌رو شدند به «جهان‌صنعت» گفت: براساس تحقیقات دوران پساکرونا همزمان با شروع نابرابری آموزشی هستیم. البته تمام دنیا با فقر و نابرابری آموزشی مواجه است ولی دولت‌ها به خصوص وزارت آموزش و پرورش باید با این موضوع مقابله کنند. در اروپا که بهترین وضعیت آموزشی را دارد، ضعف تحصیلی ۴۰ درصد افزایش یافته است. این موضوع در خاورمیانه به بیش از ۶۸ درصد افزایش یافته است. این در حالی است که مشکل اصلی ما در آموزش و پرورش با وجود چیزی که همواره می‌خواهند جا بیندازند، کمبود منابع مالی نیست. مشکل اصلی نیروی انسانی است. نیروی انسانی در آموزش و پرورش به بدترین شکل ممکن جذب می‌شود و به ضعیف‌ترین شکل ممکن روی آن نظارت می‌شود. به همین دلیل وزارتخانه باید به مشکل کمبود نیروی انسانی نیز ورود کند.

وی افزود: رفتار دانش‌آموزان و معلمان نیز در این دو سال کرونا به شدت تغییر کرده و حتی این روزها هزینه آموزش و لوازم آن افزایشی شده است. به همین دلیل نابرابری نیز در آموزش به وجود آمده است، زیرا تعداد زیادی از دانش‌آموزان به دلایل مشکلات مالی ترک تحصیل کردند. یکی از چالش‌های آموزش و پرورش بازگردانی ترک تحصیلان به محیط مدرسه است. نباید یک دانش‌آموز در گرداب فقر فرو رود. بر اساس اعلام یونسف، حدود ۲۱ هزار میلیارد دلار ثروت از بین می‌رود، اگر اثر کرونا بر نظام آموزش را جبران نکنیم. چه‌بسا دانش‌آموزان زیادی به دلیل هزینه‌های گزاف یا تعطیلی مدارس طی این دو سال ترک تحصیل کردند.

تبعات و آثار تارکان تحصیل بر جامعه خطرآفرین است. همچنین دولت و وزارت آموزش و پرورش باید فکری به حال دانش‌آموزانی کنند که در دو سال اخیر تحت تأثیر آموزش‌های غیرحضوری دچار افت تحصیلی شده‌اند. در غیر این صورت، کودکانی که در این دوران با افت تحصیلی مواجه شده‌اند، در مقاطع بالاتر با مشکلات بیشتری مواجه می‌شوند و این امر به جامعه ضربه وارد می‌کند.

لینک: جهان صنعت

۱۴ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

نگاهی به میزان شهریه و اختلاف سطح مدارس غیرانتفاعی و خاص؛

کنکور ۱۴۰۲؛ دانش‌آموزان مدارس دولتی چقدر شانس دارند؟

نعمت‌الله فاضلی -جامعه‌شناس- معتقد است «مدارس تیزهوشان باهوش‌ترین بچه‌ها را جدا می‌کنند، سطح آموزش با مدارس عادی دولتی متفاوت است و حمایت بیشتری از آن‌ها صورت می‌گیرد، اما آیا کنکور و رتبه‌های برتر برای مقایسه مدارس دولتی با تیزهوشان و غیرانتفاعی درست است یا خیر؟ باید گفت این نگاه، نگاهی نخبه‌گراست و باید دید درصد توزیعی دانش‌آموزانی که رتبه‌ی زیر هزار گرفته‌اند، با مدارس غیردولتی و تیزهوشان چگونه است و این مسئله می‌تواند ملاک بهتری برای چنین مقایسه‌ای باشد.»

پاسخ به این پرسش را می‌توان در هشدار خسرو ساکی -رئیس سابق مرکز سنجش وزارت آموزش و پرورش- یافت که گفته بود: «در آزمون سراسری سال ۹۸-۹۹، ۸۳.۹۴ درصد رتبه‌های زیر سه هزار از مدارس استعدادی درخشان، نمونه دولتی، غیردولتی و مدارس شاهد بودند، در حالی که این مدارس تنها ۳۱.۸۷ درصد دانش‌آموزان را تحت پوشش قرار می‌دهند.»

بنابراین نزدیک ۷۰ درصد جمعیت دانش‌آموزان کشور که در مدارس دولتی درس می‌خوانند کم‌ترین شانس را برای به دست آوردن رتبه‌های بالا و راهیابی به دانشگاه‌های درجه‌ی یک کشور دارند.

قطعاً نمی‌توان این مسئله را به هوش یا تلاش کمتر دانش‌آموزان مدارس دولتی ربط داد. طی سالیان متمادی و پیش از آن که روش‌های تست‌زنی، کلاس‌های فوق‌العاده، دوره‌های تابستانی و... روی کنکور متمرکز شوند، نه‌تنها دانش‌آموزان مدارس دولتی حتی بسیاری از کسانی که در مناطق دورافتاده‌ی روستایی و عشایری یا حاشیه‌ی شهرها زندگی می‌کردند، سهم خوبی از رتبه‌ها، رشته‌ها و دانشگاه‌های برتر داشتند. ولی طی چند سال اخیر دانش‌آموزان مدارس تیزهوشان، غیرانتفاعی و نمونه‌ی دولتی با پرداخت هزینه و شهریه‌ی مازاد بر شهریه‌ی مصوب، از سال دوم یا سوم دبیرستان در کلاس‌های تابستانی و فوق‌العاده شرکت می‌کنند و برای کنکور آماده می‌شوند.

لینک: فراذیلی

جای خالی عدالت در آموزش

نازنین افشار، خبرنگار

| ۱۵ شهریور ۱۴۰۱ |

جاماندن کودکان مهاجر از قطار تحصیل

نه تنها هنوز نمی‌توان کشوری مهاجرپذیر دانست بلکه نحوه مواجهه مدیران و تصمیم‌گیران کشوری هم در طی بیش از ۴۰ سال حکومت، هرگز یکسان نبوده و حتی در برابر مهاجرت‌های اجباری، پناهندگی و پناهجویی چالش‌های بسیاری علم شده است. علی‌اکبر اسماعیل‌پور، مدیر عامل موسسه مردم‌نهاد ندای ماندگار حامی توانمندسازی مادران و دختران محله دروازه غار و همچنین مهاجران افغان در خصوص وضعیت تحصیل کودکان مهاجر افغان در ایران گفت:

«از اوایل انقلاب تأیید از طرح فرمان رهبری و متأسفانه حالا همواره وضعیت مشابهی داشتند و برای تحصیل آنها موانع متعددی وجود داشته است. تا پیش از فرمان رهبری، آموزش و پرورش مسئولیت آموزش کودکان مهاجر را گردن نمی‌گرفت و سازمان‌های مردم‌نهاد بسیار تلاش کردند تا عدالت آموزشی بین کودکان ایرانی و افغانستانی ایجاد شود. سپس با دستور رهبر انقلاب در سال ۹۴ مبنی بر الزام آموزش همگانی همه کودکان در سنین دانش‌آموزی چه مهاجر و پناهنده قانونی و چه غیرقانونی، شرایط برای تحصیل مهاجران تسهیل شد. اما امسال با وجود اینکه هنوز هیچ نهادی در این خصوص موضع‌گیری خاصی نکرده و بدون اعلام کوچک‌ترین اطلاعی از پیش، مدارس به بهانه افزایش تعداد مهاجرین و ناکافی بودن امکانات مدارس و برخلاف تعهدات بین‌المللی و پیمان‌نامه جهانی حقوق کودک از ثبت‌نام دانش‌آموزان مهاجر افغان امتناع کرده‌اند. حتی بسیاری از دانش‌آموزان مهاجر که از مدارک معتبر و قانونی اقامتی نیز برخوردار هستند ولی از تحصیل آنها جلوگیری شده است، دلیل این برخوردها هنوز مشخص نیست.»

لینک: پیام ما

ایران با میزبانی ۳.۵ میلیون نفر افغانستانی تبدیل به یکی از بزرگ‌ترین کشورهای مقصد برای مهاجران کشور همسایه شده است. به خصوص با روی کار آمدن دوباره طالبان، کشور ما براساس گزارش جهانی مهاجرت در سال ۲۰۲۲، به یکی از ۱۰ مقصد محبوب افغانستانی‌ها شناخته شده است. با این وجود دغدغه تحصیل برای مهاجران افغانستانی ساکن ایران طی دهه‌ها سکونت و مهاجرت همچنان پابرجاست. طی روزهای اخیر با نزدیک شدن به سال تحصیلی و شروع مدارس، اخباری از سراسر کشور مبنی از ممانعت از حضور دانش‌آموزان افغان در مدارس به گوش می‌رسد.

براساس آخرین گزارش مرکز آمار ایران، مهر برای حدود ۹۷۰ هزار ۸۷۱ دانش‌آموز در سال تحصیلی گذشته (۱۴۰۰-۱۳۹۹) به معنای ترک و بازماندن از تحصیل بوده است. از این میان طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس در خردادماه سال جاری، تعداد ثبت‌نام دانش‌آموزان اتباع غیر ایرانی در مدرسه‌های ایران در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۳۹۸، به تنهایی ۵۰۳ هزار دانش‌آموز در بیش از ۲۸ هزار مدرسه در ایران را تشکیل می‌دهند. همچنین طبق گزارش آژانس پناهندگان سازمان ملل متحد، ایران در ۴۰ سال گذشته میزبان اصلی مهاجران افغان بوده و تا اردیبهشت سال جاری (۱۴۰۱)، ۳.۵ میلیون افغان در ایران زندگی می‌کنند که ۷۸۰ هزار نفر از آنها پناهنده و ۲.۱ میلیون نفرشان بدون مدارک رسمی در کشور، ساکن هستند. همچنین طبق گزارش جهانی مهاجرت زیر نظر اتحادیه اروپا سال ۲۰۲۲، ایران بین ۲۰ کشور مهاجرپذیر در سال ۲۰۲۰ به رتبه هفتم برای مهاجران افغانستانی رسیده است. یعنی جمعیتی بیش از ۳.۵ میلیون از افغانستانی‌ها، ایران را به عنوان کشور مقصد برای مهاجرت انتخاب می‌کنند. غدغه ثبت‌نام کودکان مهاجر افغانستانی در سنین دبستان و پیش دبستانی، نسبت به سال گذشته ۱۰۰ درصد افزایش یافته است با وجود همه این آمار و ارقام، ایران را

| ۱۶ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

جام جم آنلاین از بحران کمبود معلم در مدارس کشور گزارش

می‌دهد:

غیبت غیر موجه ۲۰۰ هزار معلم | عدالت آموزشی خاطر می‌شود

براساس گزارش اخیر مرکز پژوهش‌های مجلس در سال تحصیلی پیش‌رو مدارس کشور با کمبود حدود ۲۰۰ هزار معلم رو به رو هستند، مساله‌ای که پیامدهای زیادی دارد و دست‌کم کیفیت آموزش را در مدارس دولتی کاهش می‌دهد و سبب می‌شود دانش‌آموزان مدارس دولتی بیش از گذشته آرزوهایشان را پشت سد کنکور دفن کنند.

این در حالی است که وزیر آموزش و پرورش ادعا می‌کند در سال تحصیلی جدید مدارس با کمبود معلم رو به رو نیستند. اما کارشناسان نظر دیگری دارند. برای نمونه آخرین گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس که نهم شهریور امسال منتشر شده است از کمبود شدید معلم بخصوص در مقطع ابتدایی حکایت دارد.

مهدی اسماعیلی، نایب رئیس اول کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس نیز در گفت‌وگو با جام جم آنلاین کمبود معلم را تایید می‌کند و می‌گوید آمار را که در خصوص کمبود معلم مطرح می‌شود، می‌توان به دو شکل مطرح کرد؛ یک آمار فقط مربوط به کمبود معلمان است و دیگری شامل کمبود عناوینی مانند مدیر، معاون، مشاور و متصدی کارگاه و آزمایشگاه نیز می‌شود.

آن طور که اسماعیلی توضیح می‌دهد اگر فقط معلمان را در نظر بگیریم، آموزش و پرورش با کمبود حدود ۱۷۹ هزار معلم رو به رو است و اگر دیگر عناوینی را که به آن اشاره شد در آمار لحاظ کنیم با کمبود نیروی حدود ۳۰۰ هزار نفری در آموزش و پرورش مواجه خواهیم شد.

با توجه به اینکه کمبود در مدارس فقط به معلم محدود نمی‌شود باید تاکید کرد که آموزش و پرورش کشور با کمبود ۳۰۰ هزار نیرو مواجه است، کمبودی که آینده دانش‌آموزان را تهدید می‌کند و بیش از گذشته بحث عدالت آموزشی را به حاشیه می‌برد، زیرا دانش‌آموزانی که در کلاس‌های شلوغ و با معلمان بازنشسته مشغول تحصیل هستند، نمی‌توانند در کنکور با دانش‌آموزانی که در مدارس خاص از امکانات مناسب بهره می‌برند به رقابت بپردازند.

لینک: جام جم آنلاین

فریبا قلی‌زاده

| ۱۵ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

هزاران کودک مهاجر در آستانه باز ماندن از تحصیل

قمر تکاوران فعال اجتماعی مهاجران اما می‌گوید بسیاری از دارندگان برگه حمایت تحصیلی نیز نتوانسته‌اند در مدارس دولتی ثبت‌نام شوند و وقتی به مدارس مراجعه می‌کنند تنها پاسخی که می‌شوند این است که مدارس ظرفیت ندارند. به گفته تکاوران این اتفاق در سال‌های گذشته نیز برای بسیاری از دانش‌آموزان مهاجر رخ می‌داد و این کودکان یا مجبور به ترک تحصیل می‌شدند یا مدارس خودگردان را برای تحصیل انتخاب می‌کردند. او ضمن ابراز نگرانی از عدم ثبت‌نام کودکان مهاجر تازه وارد در مدارس می‌گوید: حدود دو هفته دیگر مدارس بازگشایی می‌شوند و این خیلی نگران‌کننده است که امسال گمان می‌رود کودکان بیشتری از تحصیل باز بمانند. این فعال اجتماعی می‌گوید: «حتی اگر مدارس دولتی ظرفیت پذیرش کودکان افغانستانی را نداشته باشند، می‌توان مدارس را مانند سال‌های گذشته چند شیفت کرد. علاوه بر این طبق فرمان رهبری هیچ کودکی در ایران نباید از تحصیل باز بماند. همچنین طبق پیمان‌نامه حقوق کودک که ایران نیز آنرا امضا نموده است، هر کودکی فارغ از ملیت و قومیت حق دارد از تحصیل رایگان برخوردار باشد و باید امکانات تحصیل آموزش برای تمامی کودکان مهیا باشد.»

تکاوران همچنین تاکید کرد که پیگیری‌ها برای حق آموزش کودکان افغانستانی در ایران به معنای نادیده گرفتن مشکلات تحصیلی کودکان ایرانی نیست و معتقد است که اگر کودک ایرانی دارای مشکلات تحصیلی است باید مشکلات آن‌ها را نیز پیگیری کرد.

چالش عدم ثبت‌نام کودکان افغانستانی در مدارس دولتی مربوط به امسال و یا سال گذشته نیست. سال‌های سال است که کودکان مهاجر زیادی نمی‌توانند به دلایل مختلف اعم از نداشتن مدارک کافی و نداشتن ظرفیت مدارس وارد چرخه آموزش شوند. این در حالی است که مقام معظم رهبری در سال ۱۳۹۴ دستور دادند که «هیچ کودک افغانستانی، حتی مهاجرانی که به صورت غیرقانونی و بی‌مدرك در ایران حضور دارند، نباید از تحصیل بازمانند و همه آنها باید در مدارس ایرانی ثبت‌نام شوند.»

دریافت خدمات آموزش عمومی حق بديهی هر انسان، فارغ از نژاد و ملیت آن است. محرومیت از تحصیل کودکان به ضرر جامعه و ظلم به کودکان محسوب می‌شود.

لینک: فرارو

| ۱۶ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

فرارو گزارش می‌دهد:

غول امتحان نهایی به جای غول کنکور؟!

پذیرش دانشجو سال‌هاست محل بحث بوده. آموزش و پرورش می‌گوید، کنکور اهداف آموزشی و تربیتی را گرو گرفته است و عملاً هم سایه کنکور از همان دوره ابتدایی در بسیاری از مدارس و میان خانواده‌ها دیده می‌شود.

با نگاهی به درصد رتبه‌های زیر سه هزار در کنکور می‌توان دریافت که قبولی در مدارس سمپاد در پایه ششم در واقع خیلی زود تضمین کننده قرار گرفتن در رتبه زیر سه هزار و ورود به دانشگاه‌های برتر است و این یعنی دانش‌آموزان با هدایت والدین از ابتدایی مشغول تست‌زنی می‌شوند چرا که آزمون ورودی مدارس سمپاد هم آزمون‌هایی استاندارد نیست و همین آزمون یک بازار مالی کلان کتاب‌های کمک آموزشی و کلاس‌های آمادگی ورود به مدارس سمپاد را ایجاد کرده است. آن سوی ماجرا هم مدارس برند غیردولتی است که تضمین کننده ورود به رشته‌های برتر دانشگاهی‌اند. در این میان عموماً دیگر وقتی به متوسطه دوم می‌رسیم، دروسی که برای «زندگی» طراحی شده‌اند یا دروسی که از تاریخ و ادبیات و جغرافیا و... می‌گویند از گردونه خارج می‌شوند تا جا برای تست‌زنی و آمادگی در دروس پرضرب کنکور مهیا شود.

در این میان خیلی مواقع نیز حرف از این شده است که چرا باید در دوران تحصیل و در مدارس بچه‌ها برای کنکور آماده شوند بلکه بهتر است دانشگاه‌ها مثل بسیاری از نقاط دنیا خودش برای جذب دانشجو سازگاری به راه بیندازد که همه این‌ها یک هدف دارد؛ حذف کنکور!

از آن سو، اما دو جریان جدی وجود دارد؛ جریان عدالتخواه و جریان مافیای کنکور. جریان عدالتخواهی که دنبال تحقق امکانات مساوی ورود به دانشگاه برای همه جوانان این سرزمین است. معتقد است اگر هم کنکور گزینه مناسبی نباشد باید سازگاری نزدیک‌تر به عدالت طراحی شود و بسیاری معتقدند رانت‌ها در صورت سپردن جذب دانشجو توسط دانشگاه‌ها بیش از حال حاضر فضا را غیرعادلانه می‌کند. جریان مافیای کنکور گرچه می‌گوید هر سازگاری طراحی شود بازار کتاب‌های کمک آموزشی و... خود را با آن تطبیق می‌دهد تا سود خود را داشته باشد، اما ترجیح‌اش به سازگاری‌هایی است که همچنان کتاب‌های درسی و آموزش و پرورش در کنکور سهم داشته باشند. در این میان، اما مصوبه کنکور ۱۴۰۲ که از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب شد و به امضای رئیس جمهور رسید، فصل دیگری از چالش‌ها پیرامون ورود به دانشگاه‌های برتر را کلید زد. پیش از آن مصوبه شورای سنجش و پذیرش که در مجلس شورای اسلامی تصویب شده بود، مبنای قرار داشت و قانون نیز می‌گوید مصوبات مجلس در صدر اجراست، اما حالا با وجود مخالفت بسیاری از نمایندگان مجلس شورای اسلامی، مصوبه کنکور قرار است عملی شود؛ مصوبه‌ای که در همین چندماهه چندین تجمع دانش‌آموزی و پشت کنکوری‌ها را به همراه داشته است.

لینک: فرارو

حبیب جباری، کارشناس اقتصادی

| ۱۶ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

کدام دانش‌آموزان در بزرگ‌سالی وارد چرخه شغل رسمی نمی‌شوند؟

حبیب جباری، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با پانا با اشاره به اینکه آمارها لزوماً نمی‌توانند گویای نبود تعادل در آموزش باشند، اظهار کرد: «در حوزه اجتماعی که آموزش نیز یکی از بخش‌های آن است اغلب آمارهایی که بیان می‌شود به صورت میانگین، میانه یا تجمیع در سطح کلان و ملی هستند، که به نظر می‌رسد اتکا به میانگین‌ها دام بزرگی برای برنامه‌ریزی عدالت‌محور محسوب می‌شود. آمارهایی که به صورت میانگین بیان می‌شوند دامی هستند که عدالت اجتماعی و عدالت فضایی را تحت الشعاع قرار می‌دهد.» به دام آمارهای بی‌سوادی نیافتیم. جباری با بیان مثالی عنوان کرد: «مثلاً بیان می‌شود که درصد باسوادها در کشور بالای ۹۰ درصد است. این عدد خوبی است و ممکن است احساس شود در این زمینه مشکلی وجود ندارد. اما از منظر عدالت، نکته‌ای که باید مورد توجه قرار گیرد این است که پراکندگی بی‌سوادان چگونه است و ۱۰ درصد بی‌سوادان در کدام مناطق و شهرها و سکونت‌گاه‌های انسانی بیشتر پراکنده‌اند. همین‌طور تجمع بی‌سوادان بیشتر در کدام گروه‌های سنی است. در برخی مناطق مانند سیستان و بلوچستان گروه‌های سنی بی‌سوادی به ۶۰ تا ۷۰ درصد می‌رسد. از این‌رو بهتر است بخشی از مدیریت آمارها به سمت مدیریت پراکندگی‌ها و انحرافات و برنامه‌ریزی فضایی سوق پیدا کند تا گرفتار دام میانگین‌ها نشویم.» مناطقی هستند که به لحاظ آموزشی باید خارج از برنامه‌ریزی‌های کلان در اولویت باشند و با اشاره به اینکه باید قدری از برنامه‌ریزی جامع کشوری فاصله گرفت و به برنامه‌ریزی منطقه‌ای پرداخت، اظهار کرد: «منظور مناطقی است که زنگ خطری از وضعیت نامساعد آموزشی نشان می‌دهند که باید خارج از برنامه‌ریزی کلان در اولویت قرار گیرند. اگر به سمت حل این عدم تعادل‌ها حرکت کنیم، شاید لازم باشد در توزیع سرانه‌ها تجدیدنظر شود. سرانه شهری و روستایی یا مناطق محروم و مراکز استان‌ها نباید یکسان باشند.»

جباری درباره دانش‌آموزانی که در بزرگ‌سالی وارد چرخه اقتصاد و شغل نمی‌شوند، گفت: «افرادی که به چرخه آموزش‌های رسمی و غیررسمی وارد نشوند، با آموزش باکیفیت لازم را دریافت نکنند، طبیعتاً کمتر فرصت و توان حضور در بخش‌های رسمی اقتصاد و اجتماع را خواهند داشت.»

لینک: پانا

حمید بوالی، معلم

| ۱۶ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

ماه مهر همیشه بوی مدرسه نمی‌دهد

اثر انگشت کارگر ایرانی و افغانستانی روی تک‌تک آجرهای این شهر پیداست. ما با هم زندگی کردیم. با هم انقلاب کردیم. با هم جنگ کردیم و شهید و جانباز ایرانی و افغانستانی دادیم. بعد جنگ تمام شد و به سرزمین‌ها و ساختمان‌ها برگشتیم و وقت ساختن بود و اثر انگشت کارگر ایرانی و افغانستانی روی تک‌تک آجرهای این شهر پیداست. باهم کار کردیم و لقمه نانی سر سفره‌مان بردیم. تاریخ و حافظه مشترکی پیدا کردیم. در همه چیز. از جزئی‌ترین چیزها. اصلاً با هم رفتیم جام‌جهانی. با هم به آمریکا گل زدیم و جشن گرفتیم. با هم طعم تلخ تحریم و فشار دلار مستکبران را چشیدیم. اگر وضعیت اقتصادی بد شد همه‌مان رنج کشیدیم. اگر سیل آمد همه‌مان را برد. زلزله خانه همه‌مان را ویران کرد. آوار پلاسکو روی کارگر افغانستانی هم ریخت و همان‌جا بی‌نام مدفون شدند. شادی‌ها و غم‌های ما مردم ایران و افغانستان مشترک بود و حالا که می‌خواهیم با هم درس بخوانیم نمی‌گذارند. مانع شده‌اند که کودکانمان مسیر نزدیکی و یکدلی‌مان را ادامه دهند. ما یکی بودیم و می‌خواستیم یکی بمانیم؛ اما حالا دیگر معلوم نیست پایان ماجرا چه می‌شود. نگذاشتند و جدایمان کردند و کودک افغانستانی را در کوچه و خیابان رها کردند و جایی که می‌توانست تبلور و تحقق این نزدیکی و ترسیم مسیر آینده مشترک سعادت هر دویمان باشد را بستند و گفتند نصف تان را راه نمی‌دهیم. حتما پاسخ تبعاتش را می‌دهند. هنوز دو هفته باقی است. آیا بالاخره متوجه می‌شویم که داریم درباره سرنوشت آینده یک جامعه، یک فرهنگ و یک تمدن تصمیم می‌گیریم؟

لینک: ایسنا

فضل الله عرب

| ۱۶ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

داوطلبان کنکور موش آزمایشگاهی نیستند

مصوبه کنکوری شورای عالی انقلاب فرهنگی پنج موضوع اصلی دارد:

یک. حذف دروس عمومی از کنکور دو. حذف زیرگروه‌ها

سه. برگزاری دو کنکور در سال که نتایج هر کدام بهتر بود برای داوطلب در نظر گرفته می‌شود و نتایج هر کنکور تا دو سال اعتبار دارد (شرکت در دو کنکور اجباری نیست) چهار. برگزاری کنکور فقط از دروس تخصصی پنج. اعمال تاثیر قطعی معدل (برای کنکور ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ به میزان چهل درصد از دروس دوازدهم، برای کنکور ۱۴۰۴ به میزان پنجاه درصد از دروس یازدهم و دوازدهم و برای کنکور ۱۴۰۵ شصت درصد از هر سه پایه دهم، یازدهم و دوازدهم)

این مصوبه سرشار از ایراد است و تک‌تک بندهای آن ایراد و اشکال دارد در این یادداشت به صورت مفصل به ذکر ایرادات آن می‌پردازیم. قبل از ورود به جزئیات مصوبه باید بگوییم شورای عالی انقلاب فرهنگی اساساً قانون‌گذار نیست و سیاست‌گذار است. قانون‌گذاری در حوزه کنکور توسط این نهاد، شأن مجلس شورای اسلامی (قوه‌مقننه) را زیر پا گذاشته است. و اما بررسی ایرادات مصوبه: طبق این مصوبه برای کنکور ۱۴۰۲، ۴۰٪ نتیجه آزمون را امتحانات کتبی سال دوازدهم که توسط آموزش و پرورش برگزار می‌شود و ۶۰٪ نتیجه داوطلب را کنکوری که توسط سازمان سنجش برگزار می‌شود تشکیل خواهد داد. برای کنکور ۱۴۰۳ هم به همین منوال خواهد بود.

امابرای داوطلبان کنکور ۱۴۰۴، ۵۰٪ نتیجه آزمون را نمرات امتحانات کتبی پایه یازدهم و دوازدهم تشکیل خواهد داد. اولین ایراد ریاضی مصوبه همین است که این درصد وزنی بر چه اساسی به دست آمده است؟ مثلاً چرا سوابق تحصیلی باید ۴۰٪ اهمیت داشته باشد؟ چرا ۳۸٪ نه و چرا ۴۲٪ نه؟ بر اساس کدام مدل ریاضی و کارشناسی به این نتیجه رسیده‌اید؟ برای کنکور ۱۴۰۴ که امتحانات کتبی یازدهم هم حائز اهمیت خواهد شد این درصد از میزان ۴۰٪ به ۵۰٪ افزایش یافته؛ شورای انقلاب فرهنگی باید توضیح دهد که چرا برای کنکور ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ امتحانات پایه دوازدهم ۴۰٪ تاثیر دارد اما برای ۱۴۰۴ که نمرات پایه یازدهم هم به آن اضافه می‌شود این درصد از ۴۰٪ به ۵۰٪ می‌رسد؟

لینک: الف

فاطمه امیرقورمان

| ۱۸ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

این ۴ نشانه حکایت از تضعیف شدید "مدارس دولتی" طی سالیان اخیر دارد

نشانگر نخست؛ "کمبود کلاس مدرسه" در کلانشهرها از جمله تهران است. به دلیل عدم انتشار آمار کامل و دقیق از سوی وزارت آموزش و پرورش و ۱۲ مجموعه اجرایی تابعه آن، آخرین آمار موجود مربوط به سال ۹۹ است. کلاس‌های درس مقطع ابتدایی غیردولتی در سال تحصیلی ۱۳۹۲-۱۳۹۳ تعداد ۳۵ هزار و ۱۸۶ و در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۳۹۸ به تعداد ۷۶۵۲۵ کلاس درس رسیده است.

در بخش دولتی ۲۷۴۳۷۶ کلاس درس در سال ۹۲ به ۲۷۵۶۰۱ کلاس در سال ۹۹ می‌رسد.

از مهر ۱۳۹۲ تا شهریور ۱۳۹۹ تنها ۱/۲۲۵ کلاس به ظرفیت مدارس دولتی این مقطع افزوده شده، در مقابل در مدت مشابه تعداد کلاس‌های مدارس ابتدایی غیردولتی ۴۱۳۳۹ واحد افزایش یافته است.

نشانگر دوم؛ افزایش تراکم جمعیت کلاس‌های درس مدارس دولتی به‌ویژه در دوره ابتدایی است؛ کمبود مدرسه در کنار نبود معلم باعث افزایش جمعیت دانش‌آموزان در کلاس‌های درس مدارس عادی دولتی شده است؛ زمانی که تراکم کلاسی از حد استاندارد (۲۰) و حد هنجاری (۳۵) فراتر می‌رود، بخشی از اولیا که تمکن مالی (نسبی) دارند برای دستیابی به حداقل کیفیت آموزش، ترجیح می‌دهند فرزندشان را به مدارس غیردولتی ببرند هر چند که کیفیت آموزش در بسیاری از مدارس غیردولتی نیز جای تأمل دارد اما همین نسبت کمتر دانش‌آموز به معلم سبب می‌شود، این مدارس جذابیت بیشتری برای اولیاء داشته باشند. نشانگر سوم؛ تنوع مدارس. دسته‌بندی مدارس در انواع مدارس غیردولتی، سمپاد، شاهد، نمونه دولتی و وابسته و جداسازی دانش‌آموزان با شاخص‌هایی همچون پول، استعداد و روابط در نهایت منجر به حاشیه رفتن و تضعیف مدارس عادی دولتی شده است.

علی‌اصغر فانی؛ وزیر اسبق آموزش و پرورش درباره تنوع مدارس گفته بود: تنوع مدارس دو خاستگاه دارد که یکی از آنها پول گرفتن از مردم است تا آنها با میل خودشان پول بدهند؛ وقتی وزیر شدم یک منطقه را دیدم که ۳۰ درصد دانش‌آموزان پایه ششم آن در مدارس سمپاد تحصیل می‌کردند، در حالی که استاندارد جهانی دو درصد است؛ علت دوم تنوع مدارس، تنوع دانش‌آموزان است.

بحران کیفیت در جذب معلم

نشانگر چهارم؛ کیفیت جذب و تربیت معلم. صرف‌نظر از انتقادات بسیاری که به شیوه تربیت معلم در دانشگاه فرهنگیان وجود دارد و در گزارش‌های بعدی به آن می‌پردازیم، هم‌اکنون وضعیت استخدام‌های اخیر برای جذب معلم در آموزش و پرورش با اشکالات بسیاری همراه است.

لینک: خبرگزاری تسنیم

| ۱۷ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

گزارشی از خراسان رضوی؛

این مدرسه بی کلاس

تاکنون بارها و بارها در مراسم متعدد، مدیران آموزش و پرورش در سطوح گوناگون از وزارتخانه گرفته تا مسئولان استانی در دولت‌های مختلف اعلام کرده‌اند که به‌زودی با مدارس کانکسی و مختلط خداحافظی خواهیم کرد، اما سال‌هاست همچنان دانش‌آموزان در برخی روستاها دل‌خوش به وعده‌هایی که هنوز عملی نشده، سال‌های تحصیلی را در کانکس و به‌طور مختلط آغاز و به پایان می‌رسانند. خشک‌مدارس مختلط که از همان ابتدا کج گذاشته شد، امروز به دغدغه جدی خانواده‌ها تبدیل شده و مسئولان برای رفع این مشکل فقط وعده می‌دهند. برخی از خانواده‌های روستایی هم به علت بافت فرهنگی و اجتماعی حاکم بر روستا تمایل به تحصیل دانش‌آموزان دختر خود در مدارس مختلط روستا ندارند و همین امر موجب ترک تحصیل دانش‌آموزان در برخی روستاهای منطقه ترشیز شده و در بسیاری از موارد موجب انزوا و افسردگی آن‌ها شده است. دبستان شهید نظریان و متوسطه شهید موسوی‌نژاد روستای کاهه از توابع شهرستان خلیل‌آباد، دو مدرسه از چندین مدرسه مختلط منطقه ترشیز هستند که با کمبود فضا، تجهیزات و فقر امکانات و ناعادلتی آموزشی دست‌وپنجه نرم می‌کنند.

در همین خصوص، دهیار روستای کاهه در گفت‌وگو با ایسنا با بیان این‌که والدین دانش‌آموزان روستا از مختلط بودن و کمبود فضا در دبستان شهید نظریان به شدت ناراضی هستند، گفت: این مدرسه با ۱۵۰ دانش‌آموز دختر و پسر در مقاطع ابتدایی دوره اول و دوم به صورت مختلط فعالیت دارند.

خانم موسوی افزود: هرچند مدرسه ۶ پایه است اما فقط پنج کلاس داریم و به دلیل کمبود فضا، دانش‌آموزان کلاس سوم ابتدایی، امسال در "کانکس" مشغول تحصیل شدند. وی عنوان کرد: امسال ۴۲ دانش‌آموز پایه اول در یک کلاس بودند که برای رفع کمبود فضا آن‌ها را دو شیفت کنیم و در ساعات‌های مختلف وارد کلاس شوند.

وی با بیان این‌که ۷۹ نفر از دانش‌آموزان این دبستان دختر هستند، اما سرویس بهداشتی دانش‌آموزان مشترک بوده که با پیگیری‌های صورت گرفته سه سرویس بهداشتی آماده در مدرسه تعبیه شد. دهیار روستای کاهه خاطرنشان کرد: متأسفانه عدالت آموزشی در این روستا اجرا نشده و دانش‌آموزان با کمبودها و مشکلات بسیاری مواجه هستند.

لینک: ایسنا

گزارش‌های تحلیلی

زهرا جعفری

| ۱۸ شهریور ۱۴۰۱ |

حدود ۲۰۰ هزار کودک مهاجر از تحصیل باز ماندند

پژوهش انجمن دیاران در این زمینه به خبرنگار شبکه شرق، گفت: «کسانی که در یک سال اخیر وارد ایران شده‌اند، نتوانسته‌اند در مدارس دولتی ثبت‌نام کنند. یعنی هرکسی که تا به حال از دانش‌آموزان اتباع و مهاجر توانسته در مدرسه‌ای ثبت‌نام کند جزء گروهی بوده که یا سال‌های گذشته در ایران مشغول به تحصیل بود یا مدرک قانونی اقامت و حضور در ایران دارد.» او همچنین درباره تعداد کودکان مهاجر در سن تحصیل افزود: «حدود ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر در سرشماری خرداد و تیرماه امسال وزارت کشور شرکت کرده‌اند اما از این تعداد مشخص نیست چه تعداد کودک و در سن مدرسه هستند. پیش‌بینی می‌شود جمعیت کودکان بازمانده از تحصیل حداقل ۱۰۰ هزارنفری و حداکثر ۲۰۰ هزارنفری باشند.»

لینک: شرق

آخرین آمار منتشر شده، توسط مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور وزارت آموزش و پرورش نشان می‌دهد، در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱، حدود ۵۶۰ هزار دانش‌آموز مهاجر در مدارس ایران درس خوانده‌اند. اما بعد از به قدرت رسیدن طالبان تعداد خانواده‌هایی که از ترس جان‌شان به ایران مهاجرت کردند، افزایش یافت. این خانواده‌ها امید داشتند که بعد از مهاجرت، فرزندان‌شان می‌توانند به راحتی در مدارس ایران، درس بخوانند. رقم دقیقی از تعداد کودکان در سن تحصیل وجود ندارد اما طبق برآورد مرکز امور بین‌الملل وزارت آموزش و پرورش، امسال باید تعداد ثبت‌نام دانش‌آموزان افغانستان باید به حدود ۶۶۰ یا ۶۷۰ هزار نفر برسد. اما شنیده‌ها حاکی از این است که بسیاری از کودکان مهاجری که به تازگی وارد ایران شده‌اند، نتوانسته‌اند در مدارس دولتی ثبت‌نام کنند.

حدود ۲۰۰ هزار کودک مهاجر از تحصیل بازماندند! پیمان حقیقت‌طلب، مدیر

گزارش‌های تحلیلی

زینب رجایی

| ۱۹ شهریور ۱۴۰۱ |

مجلس به دنبال رفع آسیب‌های مصوبه کنکور

جولان مافیای بیشتر می‌شود؟

روند اجرا برای سال آینده قرار گرفت، «مصوبه‌ای که به بهانه اجرای عدالت، خلق تبعیض می‌کند. حمایت از حقوق مستضعفان و برقراری عدالت، در کمال تعجب و به صورت همزمان، دغدغه و نقطه مشترک هم حامیان و هم منتقدان مصوبه کنکور است. نگاه شورای عالی انقلاب فرهنگی در تدوین و تصویب این مصوبه، برقراری عدالت آموزشی و ایجاد شانس یکسان برای داوطلبان در تمام نقاط کشور بوده است. بنا بر این مصوبه و با اجرای آن، در ارزیابی نتایج آزمون کنکور، دیگر تفاوتی بین دهک‌های مختلف اقتصادی وجود نخواهد داشت؛

ضعف مدارس دولتی عادی و رشد برخی مدارس غیردولتی دولت پای خود را از کمک به مدارس غیردولتی کنار کشیده است و تمام هزینه‌های آموزش بر عهده اولیای دانش‌آموزان است؛ مدارس غیردولتی با مشکل فضا و حقوق کارمندان مواجه هستند و با توجه به حضور حمایتی محدود دولت در بخش غیردولتی تعدادی از مدارس غیردولتی رشد کرده و نتوانسته‌اند خودشان را نشان دهند و مهمترین دلیلی که این مدارس به شدت دیده می‌شوند ضعف‌هایی است که در بخش مدارس دولتی عادی وجود دارد. حدود ۵۰ درصد استخدام‌های آموزش و پرورش خارج از استاندارد بوده و از سوی مجلس تحمیل شده است. خانواده‌ها نسبت به آموزش فرزندان‌شان حساس هستند، وقتی مدارس دولتی اینگونه جذب نیروی انسانی می‌کنند و کیفیت پایین است به سمت مدارس غیردولتی می‌روند و در چنین فضایی برخی مدارس رشد می‌کنند.

مدارس شاهد برای سفارشی‌ها اکنون چند درصد دانش‌آموزانی که در مدارس شاهد تحصیل می‌کنند از خانواده شهدا هستند؟ باید بگویم بیشتر دانش‌آموزان این مدارس فرزندان فرهنگیان و منتقدین شهر هستند زمانی که در استان خراسان رضوی مدیر بودم، رئیس اداره آموزش و پرورش فرزند فرماندار و مسئولان شهر را در مدارس شاهد ثبت نام می‌کرد!

لینک: مهر

وزیر علی‌رغم آنکه برطرف کردن کاستی‌ها و ایرادات آزمون کنکور، یکی از اصلی‌ترین چالش‌های چند سال اخیر حوزه آموزش کشور به شمار می‌رود و رسیدگی هرچه سریع‌تر به آن از اولویت‌های اصلی است؛ اما دوگانگی و عدم همسویی دستگاه‌های قانون‌گذار و سیاست‌گذار، نتیجه‌ای جز اضطراب و سردرگمی بیشتر داوطلبان نخواهد داشت. قطعاً نگاه یکپارچه سطوح مدیریتی و تصمیم‌گیران کشوری می‌تواند دست گروه‌های سودجو و مافیایی را از حوزه‌های مختلف کوتاه کند و این همان نکته‌ای است که گویا مسئولان این بار هم در ماجرای کنکور نسبت به آن غافل مانده‌اند. واضح آن است که آینده تحصیلی چند هزار جوان کشور که برای کنکور ۱۴۰۲ خود را آماده می‌کنند به تصمیم مسئولان درباره این مصوبه گره خورده و زمان زیادی هم برای اصلاح یا بهبود آن باقی نمانده است. یکی از مسائلی که مردم به ویژه داوطلبان کنکور ۱۴۰۲ را دل‌نگران کرد، تغییر اطلاعیه‌های سازمان سنجش درباره زمان اجرای مصوبه و تغییر در نحوه برگزاری و ارزیابی نتایج آزمون بود. «علی‌خضریان» سخنگوی کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی در تشریح ماجرای این تغییرات، از تلاش دولت برای آنکه مصوبه مذکور برای کنکور سال ۱۴۰۲ اجرایی نشود، می‌گوید: «ابتدا گفته شد اگر این مصوبه بعد از پانزدهم تیرماه ابلاغ شود، برای سال ۱۴۰۲ اجرایی نمی‌شود. به همین جهت رئیس‌جمهور این همکاری را به عمل آورد و مصوبه را ۱۰ روز بعد از موعد مذکور، یعنی ۲۵ تیرماه ابلاغ کرد، تا اگر امکان عدم اجرای آن برای سال ۱۴۰۲ وجود داشته باشد این اتفاق بیفتد و فاصله زمانی بیشتری تا اجرای آن داشته باشیم؛ در پی همین موضوع سازمان سنجش اطلاعیه اول را منتشر کرد، مبنی بر اینکه آزمون کنکور سال ۱۴۰۲ مطابق قوانین سال ۱۴۰۱ برگزار خواهد شد.» خضریان ادامه می‌دهد: «اما بررسی‌های حقوقی بعدی حاکی از آن بود که بنا بر قانون، ابلاغ مصوبه تا پیش از شهریور ماه به منزله اجرای آن است. بنابراین سازمان سنجش اطلاعیه قبلی را تغییر داد و اعلام کرد تغییرات مذکور برای کنکور سال ۱۴۰۲ رقم خواهد خورد. بر این اساس مصوبه مذکور در

«حجت الله بنیادی»، پژوهشگر حوزه آموزش و پرورش

| ۱۹ شهریور ۱۴۰۱ |

پیش شرط اساسی برای تحقق رتبه بندی واقعی، برقراری عدالت بیرونی است

نکاتی که در

رتبه بندی معلمان جا ماند

سراجم رتبه بندی معلمان پس از یک دهه بلاتکلیفی و سردرگمی و تغییرات و اصلاحات متعدد به مرحله اجرا رسید، اما همچنان نگاه معلمان به این طرح با نوع نگرش مدیران و مسئولان، متفاوت است. از نظر معلمان رتبه بندی بدون اجرای ماده ۲۹ قانون برنامه ششم، صرفاً یک نوع افزایش حقوق است که سایر کارکنان دولت بدون رتبه بندی چندباره آن را دریافت کرده‌اند. آنطور که شواهد نشان می‌دهد به جای اجرای درست و کامل تکلیف ذکر شده در ماده ۲۹ قانون برنامه ششم، موضوعات و مسائل جدیدی به نام «همسان سازی» مطرح شده اما اجرای درست همسان سازی باید منجر به برقراری عدالت شود که با آنچه تاکنون تحت عنوان قانون رتبه بندی اجرایی شده، تحقق نیافته است.

از سویی، بیشتر شاخص‌های تعریف شده برای تعیین رتبه معلمان، مبتنی بر شایستگی حرفه‌ای و عملکرد نیستند. بخش زیادی از شاخصها، غیر مرتبط با اهداف رتبه بندی و برخی از آنها اطلاعاتی است که هم اکنون در سامانه‌های آموزش و پرورش موجودند و بخشی از پرداختی‌های معلمان بر مبنای آنها انجام می‌پذیرد.

علاوه بر این، «رتبه بندی واقعی» هم از عبارتهای پرتکراری است که معلمان در گام نخست، آن را منوط به برقراری عدالت بیرونی می‌دانند. به این معنا که یک معلم نسبت به همتای خود در دستگاه‌ها و سازمان‌های دیگر حقوق و مزایای عادلانه و منصفانه‌ای داشته باشد. این‌ها بخشی از اظهارات «حجت الله بنیادی»، پژوهشگر حوزه آموزش و پرورش است که در گفت و گو با «رسالت» مطرح کرده و مشروح آن را در ادامه از نظر می‌گذرانید.

رتبه بندی واقعی معلمان چه مواردی را در برمی‌گیرد و آنچه اکنون مطرح است، چقدر با رتبه بندی به شکل واقعی آن فاصله دارد؟ رتبه بندی یکی از اجزاء نظام پرداخت حقوق و مزایا یا نظام جبران خدمات معلمان است و در صورتی به درستی محقق می‌شود که سایر اجزاء و کل نظام پرداخت معلمان به درستی طراحی شوند. دلیل اصلی کاهش انگیزه معلمان این نیست که آنها رتبه بندی نشده‌اند، زیرا معلمان سال‌هاست که رتبه بندی شده‌اند و قبل از این قانون جدید هم مطابق قانون مدیریت خدمات کشوری، رتبه‌های آنها تعیین شده بود. دلیل اصلی نارضایتی معلمان نامناسب بودن و ناعدالتی در نظام پرداخت و دریافتی تبعیض آمیز معلم نسبت به مشاغل مشابه است که متأسفانه این مسئله مهم و اصلی به رتبه بندی تقلیل و تحریف شد.

لینک: روزنامه رسالت

| ۱۹ شهریور ۱۴۰۱ |

کارشناسان از تکلیف دولت برای اصلاح تصمیم خود می‌گویند؛

اجرای بی‌مهری رتبه بندی به معلمان «مهر آفرین»

اسماعیل جعفری، مدرس هنرستان یکی از مناطق محروم استان قزوین و دانشجوی دکترای مکانیک دانشگاه تاکستان به ما می‌گوید: تبصره ۳ ماده ۲۹ برنامه ششم توسعه، دولت را مکلف کرده بود معلمان را با اعضای هیئت علمی هم‌تراز کند؛ اما قانون رتبه بندی معلمان به هیچ عنوان پاسخگوی خواسته قانونی معلمان نیست. برای همین قانون ضعیف در دولت، آیین‌نامه‌ای تهیه شد که در مرحله نخست ایرادهای عمده‌ای داشت به همین دلیل هیئت تصویب قوانین در مرحله نخست به قسمت‌هایی از آیین‌نامه ابلاغی دولت ایراد گرفت و برخی از آن‌ها اصلاح شدند. در اصلاحیه دولت در ماده ۳ تبصره ۴ اضافه شد که در این تبصره اجرای رتبه بندی برای افراد، منوط به گذراندن فرایند رتبه بندی است که از همین اصطلاح استفاده و ادعا کردند معلمان طرح «مهرآفرین» این فرایند را نگذرانده و مشمول رتبه بندی نمی‌شوند. آقای حاجی بابایی، وزیر وقت آموزش و پرورش که در تبدیل وضعیت نیروهای مهرآفرین نقش اساسی داشت به صراحت اعلام کرده بود «قرار بوده نیروهای مهرآفرین پنج سال بعد، یعنی در سال ۹۶ استخدام رسمی شوند» اما اکنون پس از گذشت ۱۰ سال هنوز این مهم تحقق نیافته است. با این حال با توجه به اعتراض‌هایی که در خصوص رتبه بندی معلمان مهرآفرین صورت گرفته؛ بار دیگر هیئت تطبیق مجلس ورود کرده و تبصره ۴ ماده ۳ را مغایر با قانون دانسته و قرار شده این تصمیم نسنجیده اصلاح و تجدیدنظر شود. وی می‌گوید: معلمان مهرآفرین در قالب معلمان حق التدریس و یا خرید خدمات با آموزش و پرورش همکاری داشته‌اند و اکنون برخی از آن‌ها ۱۷ سال سابقه همکاری با آموزش و پرورش را دارند اما هنوز «مهرآفرین» هستند که اگر در آن دوره با عنوان «مهرآفرین» استخدام نمی‌شدند، چه بسا سال‌های بعد همراه همکارانی با دو یا سه سال سابقه از طریق سایر طرح‌ها استخدام می‌شدند. متأسفانه معلمان آزاد، خرید خدمتی، حق التدریس و سایر نیروهایی که به دلیل کمبود معلم با آموزش و پرورش همکاری می‌کنند با توجه به نوع قراردادشان، با وجود نیاز شدید آموزش و پرورش به همکاری آن‌ها به دلیل کوتاهی وزارت آموزش و پرورش و دولت‌ها هیچ‌گونه امنیت شغلی ندارند. تدریس با حقوق ۱.۵ تا ۲ میلیون تومان به امید اینکه روزی تبدیل وضعیت شوند به دور از انصاف و عدالت و نوعی استثمار است. این افراد درحالی که قرار بود با توجه به مصوبات سال‌های گذشته از طریق کانال‌های قانونی تبدیل وضعیت شوند؛ اما متأسفانه جامعه آماری همکاران تبدیل وضعیت شده در مقایسه با تعداد آن‌ها بسیار اندک است.

لینک: قدس آنلاین

نسرین هزاره مقدم

۲۰ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

خانواده‌های کارگری چند میلیون تومان برای تحصیل در بخش دولتی می‌پردازند؟

بررسی رسانه‌ها نشان می‌دهد «یک خانواده برای راهی کردن فرزند خود به مدرسه باید حداقل بین ۸۰۰ هزار تا یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان برای خرید لوازم تحریر دست به جیب شود. البته این رقم به جز هزینه ثبت‌نام مدرسه، لباس فرم، هزینه سرویس، کتب درسی و کمک درسی است.» یعنی برای خرید کتاب، دفتر، مداد و خودکار و مدارنگی، کوله پشتی و جامدادی و... برای هر فرزند باید رقمی بین ۸۰۰ تا یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان هزینه شود؛ اگر یک خانواده دو فرزند در خانه داشته باشند، این هزینه به بیش از ۲ میلیون تومان می‌رسد که البته این ارقام، هزینه سرویس، ثبت نام و خرید کتاب‌های درسی را در برنمی‌گیرد. کارگران: حداقل دو تا سه میلیون تومان برای هر فرزند باید هزینه کنیم.

در آستانه‌ی مهرماه، این هزینه‌های سنگین، خانواده‌های کارگری را به شدت مستاصل کرده است؛ علی، یک کارگر قطعه‌سازی در تهران است که ماهی نزدیک به ۱۱ میلیون تومان حقوق می‌گیرد به عبارتی حداقل بگیر نیست و وضعیت کمی به اصطلاح بهتر است؛ او که فقط یک فرزند محصل در خانه دارد می‌گوید: بعد از پرداخت اجاره خانه و اقساط وام، فقط ۶ میلیون تومان برای هزینه‌های یک خانواده سه نفره باقی می‌ماند؛ از این پول چطور هزینه‌های سنگین باز شدن مدارس را بپردازیم؟ او در پاسخ به این سوال که برای فرستادن فرزندت به مدرسه چقدر باید هزینه کنی؛ می‌گوید: برای خرید لوازم التحریر، کیف و کتاب و لباس فرم، حداقل باید ۳ میلیون تومان بپردازیم؛ تازه همه چیز را معمولی و ساده می‌خرم؛ سه میلیون تومان برای من واقعاً سنگین است و این پول جدای هزینه‌های ریز و درشتی است که مدارس دولتی به شیوه‌های مختلف از خانواده‌ها می‌گیرند؛ تازه هزینه سرویس هم هست؛ وقتی من با داشتن کار و درآمد یازده میلیون تومانی نمی‌توانم راحت هزینه‌های تحصیل در بخش دولتی را فراهم کنم، خانواده‌های حداقل بگیر و کم درآمد، چه باید بکنند؟!

لینک: ایلنا

۱۹ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

تفکیک دانش آموزان کشور بر اساس پول، استعداد و روابط!

میزگردی در تسنیم با حضور سید علی جعفری دکترای سنجش و اندازه‌گیری و کارشناس مرکز سنجش وزارت آموزش و پرورش، سعید صالح مدیرکل سابق مدارس غیردولتی، مجید ترابی یکی از فرهنگیان که سابقه سال‌ها حضور به‌عنوان مدیر در مدارس دولتی عادی دارد و محمدرضا دهرویه مدیر مدرسه استعداد درخشان علامه حلی؛

بخش‌های از صحبت‌های سعید صالح مدیرکل سابق مدارس غیردولتی در پاسخ به سوال تسنیم؛

زنگ خطر برای مدارس دولتی عادی به عنوان یک زنگ خطر می‌گویم، در وزارت آموزش و پرورش با حدود ۷۵۰ هزار معلم حداقل ۱۰ درصد آن معلمانی هستند که آموزش و پرورش آنها را با کیفیت نمی‌داند اما نمی‌تواند با آنها خداحافظی کند، این معلمان حتماً به مدارس دولتی عادی می‌روند و این یک بی‌عدالتی بسیار بزرگ است که در شهرهای کوچکتر حاد می‌شود به عنوان مثال مگر تعداد معلمانی که فیزیک خوب درس می‌دهند، چقدر است؟

صالح: این‌ها به مدارس خاص می‌روند و اگر در فرآیند آموزش دانش‌آموزان، معلم بالاترین کیفیت و بیشترین نقش را داشته باشد هم‌اکنون مدارس دولتی عادی را از معلمان با کیفیت خالی کرده‌ایم. دویپینگ آموزشی با این مدل جداسازی و آموزش خاص به گروهی از دانش‌آموزان همراه با دریافت شهریه در حال آسیب زدن به جامعه هستند، گروهی از دانش‌آموزان در طول دوران تحصیل و از پایه‌های پایین‌تر دویپینگ آموزشی می‌شوند و از همان ابتدا به کلاس‌های آمادگی آزمون مدارس تیزهوشان رفته و در مدارس سمپاد پذیرفته می‌شوند.

مراکز پژوهشی باید به این موضوع پاسخ دهند، اگر مدارس سمپاد با همین پیمایش امکاناتی که دولت انجام می‌دهد، دانش‌آموز را آزاد بگیرند باز هم این نتایج را کسب خواهند کرد یا خیر. هم‌اکنون دولت به افرادی که تمکن مالی دارند و می‌توانند به کلاس کنکور بروند خدمات ویژه‌تر ارائه می‌دهند. درباره این موضوع که آیا مدارس غیردولتی خاص عاملی برای بی‌عدالتی شده‌اند؟

باید گفت در جامعه‌ای که دولت در اقتصاد و آموزش دست برتر را دارد، هنگامی که بی‌عدالتی در مدارس سمپاد، شاهد و نمونه دولتی وجود دارد بیشتر از همه مدارس غیردولتی برجسته می‌شود. نظام آموزشی دولتی متمرکز است یعنی دولت از صفر تا صد آموزش متمرکز اقدام می‌کند به همین دلیل کتاب‌های درسی از منطقه یک تهران تا دورافتاده‌ترین بخش استان سیستان و بلوچستان یکسان است همچنین روش جذب معلم، مدل و ساعت آموزش به یک شکل است. در چنین شرایطی طبق قانون بخش غیردولتی هم برای ایجاد تنوع و کیفیت فعالیت می‌کند همچنین قانونگذار گفته است مواد حمایتی تعیین می‌کنیم تا باعث کاهش هزینه دانش‌آموزان برای تحصیل در مدارس غیردولتی شود و در مناطقی که کمبود معلم وجود دارد موسسات غیردولتی به ازای جذب یک دانش‌آموز، سرانه در اختیارشان قرار بگیرد.

لینک: تسنیم

| ۲۰ شهریور ۱۴۰۱ |

میزگردی در تسنیم با حضور سید علی جعفری دکترای سنجش و اندازه‌گیری و کارشناس مرکز سنجش وزارت آموزش و پرورش، سعید صالح مدیرکل سابق مدارس غیردولتی، مجید ترابی یکی از فرهنگیان که سابقه سال‌ها حضور به‌عنوان مدیر در مدارس دولتی عادی دارد و محمدرضا دهرویه مدیر مدرسه استعداد درخشان علامه حلی؛

"تفکیک پولی و هوشی" دانش آموزان در نظام آموزشی کشور رسماً پذیرفته شده است!

دهرویه: شما سال قبل با مدارس درجه ۳ منطقه یک تماس می‌گرفتید من خودم تماس گرفتم کمتر از ۴۰ میلیون شهریه نمی‌گرفتند.

صالح: معتقدم که اول باید اولویت دولت مدارس دولتی باشد اما به یک موضوع به طور مصداقی اشاره دارم؛ در ماجرای معلمان خرید خدمات نقدهایی شده بود و در پاسخ گفته بودند در این خرید خدمات بار مالی از روی دولت برداشته می‌شود و نهاد سوال‌کننده در پاسخی که آمده بود گفته بودند اولاً آموزش و پرورش بار مالی نیست دوماً دولت باید همه اینها را تامین کند. دولت موظف است حداقل‌ها را فراهم بکند. فرضی که می‌گویم دولت در حوزه غیردولتی کمک کند این نیست که نیروهای دولتی را به غیردولتی بدهد باید شرایط مدارس دولتی را تا حد مناسب بالا بیاورد، نوع ساختمان و فضای فیزیکی را تامین کند. چرا باید به حدی فضای فیزیکی دولتی کم باشد که مردم مجبور شوند مدرسه غیردولتی بروند. دولت باید امکاناتی را برای همه افراد جامعه فراهم کند؛ یعنی حداقل‌هایی را فراهم بکند و یک بخش‌هایی هم به عنوان بخش غیردولتی برای ایجاد مشارکت و تنوع در خدمات فعالیت کنند. همچنین باید توجه داشته باشیم فردی که ۳۰ سال تجربه کار آموزشی دارد، چه کسی بهتر از او در حوزه آموزش و پرورش می‌تواند تجربیات را به جامعه مخاطب منتقل کند و مدرسه غیردولتی تاسیس کند؛ این فرد می‌تواند در منطقه محروم مدرسه‌داری کند؛ ضمن آنکه وقتی مدرسه دولتی با کیفیت باشد بیشترین استقبال از چنین مدرسه‌ای است.

دهرویه: یک فضای تاریک و روشنی در نظام آموزشی ایجاد شده است که ما بخش‌های روشن آن شامل مدارس سمپاد، غیردولتی و دولتی خاص را بر می‌داریم و مابقی تاریکی است که سهم دانش‌آموزان مدارس دولتی عادی می‌شود. چه تفاوتی است بین دانش‌آموزی که از تیزهوشان آمده با دانش‌آموزی که با یک تست نژده در مدرسه دیگر تحصیل کرده است، در یک فضای دیگری تنفس کرده و کنکور هم خراب شده است. آن دانش‌آموز هم می‌توانست در همین مدرسه موفق شود و رتبه کمتر از هزار بیاورد. مشکل اصلی استقلال مدیران، وقتی مدیر خوب و متخصص نباشد مشکلاتی ایجاد می‌شود؛ در مناطق بیبیند مدیران را چگونه انتخاب می‌کنند، روند انتخاب نامناسب است و هرکسی که ارزشیابی بیشتر، حکم و گواهی‌های ضمن خدمت دارد و هرکسی بیشتر تقدیرنامه دارد دارای اولویت است. برخی از این افراد فقط دنبال مستندسازی هستند و پیشنهادهای مختلفی را در سامانه برای کسب امتیاز کسب ثبت می‌کنند در حالی که مگر سامانه می‌تواند مدیر تشخیص دهد؟! وقتی به مدرسه و مدیر مدرسه استقلال بدهید بعد ببینید چه تعداد از معلم‌های متخصص تقاضای مدیریت می‌دهند؛ ضمن آنکه موارد حداقلی برای مدارس دولتی عادی در نظر گرفته نمی‌شود چه انتظاری می‌توان داشت. به عنوان مثال در منطقه جنوب شرق تهران گروهی از خیرین در کلاس اول ابتدایی تا ششم میان وعده‌های گرم در بین دانش‌آموزان توزیع کردند پخته و شاهد جهش آموزشی رخ داده در این مدرسه بودیم چون دانش‌آموزان سو تغذیه داشتند و درس را یاد نمی‌گرفتند؛ منظورم از بیان مثال این است که وقتی مدیر مدرسه کارهای ساده این چنینی انجام دهد در مسیر موفقیت مدرسه تاثیرگذار است.

تسنیم: روی این موضوع که دانش‌آموزان تیزهوش خدمات جدا بگیرند، اتفاق نظر داریم اما چرا مدرسه باید جدا بشود؟

ترابی: بله بحث بنده هم این است که ما خدمات ویژه را بدهیم اما حق نداریم مدرسه را جدا کنیم. هر چیزی در سر جای خودش و این معنای عدالت است. دانش‌آموزان مدارس سمپاد امکانات بیشتری در مدرسه دریافت می‌کنند؛ ولی از مدارس دولتی برای آنها مایه نگذارید.

صالح: بحث پایه آموزش حداقل‌هایی دارد، اساساً مفهوم آموزش را از اینکه نمره ۲۰ در فیزیک باید کنار بگذاریم، بنده هم در روستا هم در مرکز شهر مشهد و منطقه برخوردار درس دادم و براساس این تجربه کاری معتقدم مدرسه باید جایی باشد که به استعدادهای مختلف اجازه بدهد توسعه پیدا بکند. مدرسه محلی برای پرورش افرادی است که در جامعه بدون اینکه به مشکل بخورند بتوانند کنار هم نوعان خود زندگی کنند. تعریف مدرسه این است نه اینکه دانش‌آموز فقط رتبه یک المپیاد بیاورد، رتبه یک کنکور بیاورد.

بخش عمده امکانات نظام آموزشی ما باید به این سمت برود که مدارس حداقل‌هایی برای تفریح، پرورش، دویدن و ورزش کردن دانش‌آموزان داشته باشد، در این حوزه هرچقدر سرمایه‌گذاری کنیم، هیچ چیزی از دست نمی‌رود و هیچ چیزی هم اسراف نشده است و اینکه در یک جمع هزار نفره، ۱۰ دانش‌آموز از نظر فیزیک و ریاضی و ... وضعیت بهتری دارند، عده‌ای در حوزه تربیت بدنی و ... بنابراین مدارس باید فرصت‌هایی را ایجاد کند تا استعدادهای همه این دانش‌آموزان شکوفا شوند.

دهرویه: ببینید وقتی به دانش‌آموز من که وارد مدرسه سمپاد می‌شود، برجسب سمپادی می‌خورد، می‌گوییم غیر از اینکه مسئولیت در قبال خودت داری در قبال خدا، دیگران و طبیعت هم مسئولیت دارید بخاطر همین است که در مدرسه من پوییش بغل دستی راه می‌افتد. دانش‌آموز من به منطقه مرزی سیستان می‌رود. پشت این حرکت یک عقبه تربیتی خوابیده است.

تسنیم: راه‌حل شما برای این کار چیست؟

دهرویه: راه حل بنده، مدرسه‌محوری است؛ الان اگر به مدیران مدارس دولتی استقلال بدهند که نیروی آزاد بگیرند مدرسه می‌تواند با ارگان‌های مختلف قرارداد ببندد و کار اضافه تربیتی، مهارتی و پژوهشی کند.

صالح: پایه همه شرایط فعلی ما در اقتصاد آموزش و پرورش است. شهریه یک مدرسه سمپادی شما فرمودید ۱۴ میلیون تومان است. منطقه چند تهران؟ منطقه یک تهران. حداقل قضیه این است که ساختمان، حداقل ۵ معلم و مدیر و معاون و در مجموع حداقل ۱۰ نفر نیرو به شما داده اند. هزینه اداره یک مدرسه حدود ۵۰ درصد هزینه ساختمان است، اما یک مدرسه غیردولتی عادی که باید هزینه اش را خودش بدهد و به فکر صندلی، آب و برق و گاز و نوسازی و ... باشد توجه به نرخ مصوب سال گذشته در منطقه یک، ۲۰ میلیون تومان بود؛ اما در مدارس سمپاد بیشتر از این هزینه می‌کنند چون دانش‌آموز برای پذیرفته شدن در این مدارس در انواع کلاس‌های آمادگی برای قبولی در کنکور مدارس سمپاد شرکت می‌کند.

لینک: تسنیم

مهسا گریندی

۲۰ شهریور ۱۴۰۱ |

بی‌کلاسی در نسبت معلم و شاگرد

شود، چراکه برخی از مدارس روستایی در کشور به دلیل دوری راه از روستاهای دیگر یا شهر، فقط یک دانش‌آموز دارند و بدیهی است که باید یک معلم برای این کلاس یک نفره در نظر گرفته شود. به دلیل اینکه تعداد چنین کلاس‌هایی کم نیست، بنابراین اگر مسئله منطقه در آمارگیری تعداد کمبود معلمان در نظر گرفته نشود، این کلاس یک نفره در کنار یک کلاس ۵۷ نفره، چنین نتیجه‌ای را نشان می‌دهد که در ازای هر ۲۹ دانش‌آموز یک معلم وجود دارد! به همین دلیل نه‌تنها کمبود معلم به خوبی نشان داده نمی‌شود، بلکه حتی گاهی گفته می‌شود که آموزش و پرورش نیروی مازاد نیز دارد! مسئله‌ای که پیشتر از سوی مسئولان به دلیل انتخاب شاخص اشتباهی مطرح شده است.

در نتیجه به دلیل اینکه مبنای محاسبه کمبود معلم از سوی مسئولان، مبنای واحدی نیست و هر مسئولی براساس شاخص ذهنی خود آمارگیری می‌کند، تعداد کمبود معلم در کشور از ۷۰ هزار تا ۲۰۰ هزار نفر اعلام شده است. راهکارهای کوتاه‌مدت برای حل معضل کمبود معلم و همچنین راهکارهایی برای رسیدن به وضعیت مطلوب، مثل دو شیفته شدن مدارس یا استفاده از ظرفیت بازنشستگی با اصلاح قانون و همچنین لغو مأموریت معلمان مأمور به دستگاه‌های دیگر و مدارس غیردولتی که از جمله راهکارهای کوتاه‌مدت است؛ البته اگر وزارت آموزش و پرورش قصد داشته باشد وضعیت مطلوب در سیستم آموزشی کشور ایجاد کند.

از طرفی باید برآورد نیاز به نیروی انسانی آموزش و پرورش، حداقل در افق پنج ساله دیده شود تا به موازات برنامه پنجم توسعه، قوانینی برای آن تعریف شود و سازمان برنامه و بودجه و سازمان اداری و استخدامی کشور مکلف شوند تا برای اجرای قانون با وزارت آموزش و پرورش همراه گردند.

برای ترسیم چشم‌انداز نیروی انسانی در سیستم آموزشی کشور نیز باید یک داشبوردهای مدیریتی ایجاد شود که مثلاً چه تعداد معلم در کجا و به چه نسبتی و در چه مقطعی یا در چه جنسیتی وجود دارند و با بررسی و برآورد این آمار و همچنین برنامه‌ریزی متناسب با آن برای تربیت معلمان مورد نیاز در کشور تلاش شود تا کلاس‌های درسی به تعداد دانش‌آموزان مطلوب برسد و کیفیت آموزشی ارتقا یابد.

لینک: روزنامه جوان

ماجرای کمبود معلم گرچه جدید نیست و سال‌ها مورد توجه قرار گرفته است، اما طبق گزارش اخیر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، امسال میزان کمبود معلمان قابل توجه است و این زنگ خطری برای وزارت آموزش و پرورش خواهد بود. این در حالی است که آمار اعلام شده از سوی مسئولان در خصوص تعداد کمبود معلم در کشور، متناقض است و فاصله بسیار زیادی از یکدیگر دارد. همین مسئله به یکی از اصلی‌ترین چالش‌های موجود برای جبران کمبود معلم در کشور تبدیل شده است. در همین رابطه «جوان» با آقای دکتر موسی بیات، مدیر کل دفتر آموزش و فرهنگ مرکز پژوهش‌های مجلس گفتگو کرده است. آقای دکتر بیات! آمار منتشر شده در خصوص کمبود معلم در کشور متناقض است و اختلاف بسیار زیادی با هم دارد؛ چرا؟

در حال حاضر در وزارتخانه آموزش و پرورش، مرکزی که قوه عاقله و مغز متفکر حوزه نیروی انسانی آموزش و پرورش باشد، وجود ندارد تا مستقلاً در مورد نیروهای آموزش و پرورش و ساماندهی آن‌ها فکر کند. از نظر من اهمیت چنین مرکزی از بخش کارگزینی نیز بالاتر است، زیرا در حال حاضر شاهد تشتت در مسئله آمار کمبود معلم هستیم و هر فرد مسئول براساس معیار ذهنی خود آمار را اعلام می‌کند.

همچنین تا امروز سامانه شفاف و دقیقی در خصوص معلمان در هر سطح و هر منطقه ایجاد نشده است. متأسفانه در آموزش و پرورش از لحاظ آماری، چالش بسیار جدی وجود دارد، زیرا سامانه‌های آماری این وزارتخانه در حوزه‌های مختلف آموزش و پرورش با یکدیگر اشتراک ندارند و این یعنی اگر از آموزش و پرورش بخواهند که یک آمار کلی از معلمان مناطق و سطوح مختلف ارائه کند، به احتمال زیاد نمی‌تواند این کار را انجام دهد، زیرا این وزارتخانه دارای چندین معاونت و سازمان وابسته است و هیچ سامانه رصد و پایش برخطی ندارد که در لحظه برآورد کند، نیاز به نیروی انسانی‌اش چقدر است یا برعکس، چقدر نیروی مازاد دارد.

به علاوه، وزارت آموزش و پرورش، سازمان برنامه و بودجه و همچنین سازمان اداری استخدامی کشور هنوز بر سر یک شاخص صحیح برای مشخص کردن تعداد مورد نیاز نیروی انسانی در حوزه آموزشی به توافق نرسیده‌اند. یکی از مسئولان می‌گوید نسبت دانش‌آموزان به نسبت کارکنان آموزشی، ملاک مناسبی برای تعیین تعداد کمبود معلمان است و دیگری می‌گوید این شاخص به تنهایی کافی نیست و باید در کنار آن، مسئله سطح و منطقه‌ای معلمان نیز در نظر گرفته

سستن فرخه، خبرنگار

| ۲۱ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

انتظار بی سرانجام دانش آموزان مهاجر

حتی اگر همه مراحل هم انجام شود و کودک برگه حمایت تحصیلی را بگیرد، وقتی به مدرسه مراجعه می‌کند، مدیر مدرسه می‌گوید جا نداریم و نمی‌توانیم ثبت‌نام کنیم. ما حتی لیستی تهیه کرده بودیم تا با آموزش و پرورش قرار بگذاریم، چون در حال متولی این وضع آموزش و پرورش است، ولی موفق نشدیم ارتباطی برقرار کنیم. درخواستمان این است که سیستمی طراحی شود که بچه‌ها بتوانند بدون هیچ شرطی و به راحتی در مدرسه ثبت‌نام کنند. در حالی که تا الان سالانه حدود ۳۵ بار تلاش شده تا در طرح‌های مختلف کودکان کار را ساماندهی و جمع‌آوری کنند. در صورتی که می‌دانیم هر مرحله از این طرح‌ها چقدر هزینه‌بر خواهد بود. حالا ما می‌گوییم همین موانع برای ثبت‌نام نکردن کودکان باعث افزایش کار کودک خواهد شد، چه دختر و چه پسر، الان دخترچه‌هایی را می‌شناسیم که از شش صبح تا چهار عصر برای حقوق یک میلیونی قارچ بسته‌بندی می‌کنند. اگر به جای این طرح‌های جمع‌آوری، کودکان به مدرسه بروند، غیبت‌های آنها کنترل شود و مدرسه مددکار داشته باشد، بخش زیادی از معضلات جامعه حل خواهد شد. ما آمار دقیقی از کودکان کار نداریم، کمیساری پناهندگان هم در ۱۰ آوریل، گفته بود حدود ۸۰۰ هزار پناهنده افغانستانی در ایران داریم که رسمی هستند، در صورتی که شش میلیون و ۲۰۰ هزار نفر بدون مدرک و غیرقانونی در ایران حضور دارند، در حال این آمار هم دقیق نیست. اگر بچه‌ها را به مدرسه می‌فرستادیم، آمار دقیق‌تری به دست می‌آوردیم. در ۱۰ آوریل ۲۰۲۲ کمیساری پناهندگان، ایران را جزء کشورهای سیاست‌گذار مرفعی دانسته؛ در حالی که یک روز اسامی همین کودکان خارج از چرخه تحصیل منتشر خواهد شد و نباید به این گزارش دل خوش کنیم که قانون مرفعی داریم.

لینک: شرق

اعظم طیرانی، خبرنگار

| ۲۰ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

تاریک روشن‌های جداسازی تیزهوش‌ها

نفسیه ابراهیم‌زاده انتظام، کارشناس آموزش و پرورش نیز جداسازی دانش‌آموزان تیزهوش از دانش‌آموزان عادی را یک ضرورت می‌داند و به ما می‌گوید: تاکنون هرگاه آموزش و پرورش تصمیم گرفته خلاف این ساختار عمل کند دچار بحران شده است.

وی می‌افزاید: در گزارش ۱۰۰ روزه دولت یازدهم مدارس سمیاد و دانش‌آموزانی که در مدارس تیزهوشان تحصیل می‌کردند را رقیب بخش خصوصی و مانع سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در آموزش و پرورش عنوان کرده بودند. بر همین اساس وزیران این دولت تلاش کردند مدارس سمیاد را به نفع مدارس غیردولتی تعطیل کنند و برای همراهی افکار عمومی دو بهانه مطرح کردند: نخست اینکه تحصیل در مدارس سمیاد استرس‌زاست در حالی که مانند همان آزمون‌ها در مدارس غیردولتی برگزار می‌شد و بهانه دوم این بود مدارس سمیاد دانش‌آموزان تیزهوش را شناسایی می‌کند و آن‌ها طعمه‌ای می‌شوند برای مدارس و دانشگاه‌های خارج کشور. در حالی که در تمامی فرایندهای آموزش، از تحصیل در مدرسه تا المپیاد و کنکور در صورتی که والدین آن‌ها تصمیم بگیرند فرزندشان خارج کشور ادامه تحصیل دهد او را برای تحصیل به خارج می‌فرستند و ارتباطی با تحصیل در مدارس سمیاد ندارد. بنابراین نه تنها در کشور ما بلکه در همه کشورهای سرمایه‌انسانی سطح به سطح آموزش داده می‌شود و برای ما نیز جداسازی دانش‌آموزان تیزهوش از سایر دانش‌آموزان یک ضرورت است.

ابراهیم‌زاده انتظام اضافه می‌کند: لازمه جدا نبودن دانش‌آموزان تیزهوش از دانش‌آموزان عادی، داشتن معلمانی است که به طیفی از سطح هوشی دانش‌آموزان کلاس مسلط باشند؛ اما این اتفاق نمی‌افتد زیرا در حال حاضر آموزش و پرورش برای حداقل‌های معلمی با کمبود نیروی انسانی روبه‌رو است و سال‌هاست از طریق ماده ۲۸ و یا معلمان خرید خدمت این کمبود را جبران می‌کند و نمی‌تواند فرایند آموزشی برنامه‌ریزی شده‌ای برای استعدادهای درخشان در مدارس عادی پرورش دهد. اگر مدارس سمیاد نباشند، بازار مدارس غیردولتی و مؤسسات کنکور که با آموزش مهارت تست‌زنی تعداد قابل توجهی شبه‌نخبه پرورش می‌دهند داغ می‌شود و رتبه‌های بالای کنکور به شبه‌نخبگان متمول اختصاص می‌یابد.

لینک: قدس آنلاین

| ۲۱ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

گفتگو با پیمان حقیقت‌طلب؛

مشق قطار باز ماندگان تحصیل همچنان روی ریل است

فرآیند ثبت نام افغانستانی‌ها در سال‌های اخیر چه تغییراتی کرده است؟

دانش آموزان یا مدرک اقامت قانونی دارند که به صورت مستقیم به مدارس مراجعه می‌کنند و یا اینکه مدرک اقامتی آنها منقضی شده یا اصلاً مدرک اقامتی ندارند که در این صورت باید به دفاتر کفالت اداره اتباع وزارت کشور مراجعه کنند و مدرکی با عنوان برگه حمایت تحصیلی دریافت کنند این برگه در واقع معرفی نامه اداره اتباع به وزارت آموزش و پرورش است و بعد از آن است که مدارس آموزش و پرورش می‌توانند مجوز ثبت نام دانش آموزان را پیدا کنند. در سال‌های گذشته بسیاری از کودکان برگه حمایت تحصیلی گرفتند و با همان برگه در مدارس ثبت نام می‌شدند اما براساس شیوه‌نامه‌ای که امسال منتشر شده است این دسته از کودکان مهاجر بازهم امکان تحصیل در مدارس ایران را دارند اما گلوگاه ماجرا مهاجرانی هستند که در طول یکسال اخیر به ایران آمدند پس از روی کار آمدن طالبان و وخیم شدن شرایط سیاسی و اقتصادی افغانستانی تعداد زیادی از خانواده‌ها به علل مختلفی به ایران مهاجرت کردند به هرحال طالبان تحصیل دختران را ممنوع اعلام کرد و من فکر می‌کنم اکنون افغانستان تنها کشوری است در دنیا که تحصیل دختران را بعد از کلاس ششم ممنوع اعلام کرد. انگیزه یکسری از خانواده‌های افغانستانی همین بود.

یعنی اکنون مشکلات بیشتر سد راه کودکانی است که در یک سال اخیر به ایران آمدند، اما سرشماری چه تاثیری در حق تحصیل کودکان داشت؟

خانواده‌ها یا با پاسپورت و ویزا به ایران آمدند و گاه به صورت غیرقانونی به ایران آمدند به هرحال تمام اینها در خرداد و تیرماه سرشماری شدند و مدرکی به نام برگه سرشماری به آن‌ها داده شد این برگه سرشماری تنها فایده‌اش این بوده که مانع از رد مرز این افراد شده و هیچ خدمات خاص دیگری به آن‌ها ارائه نشده است، از جمله تحصیل کودکان این خانواده‌ها که هنوز در حاله‌ای از ابهام است در شیوه‌نامه‌ای که اداره اتباع اوایل مرداد منتشر کرد درباره کودکانی که مدرک قانونی دارند یا سالها پیش در ایران اقامت کردند، تکلیف را معین کرده بود اما درباره افرادی که تازه به ایران آمدند و برگه حمایت تحصیلی هنوز دریافت نکردند، اعلام کرد که این افراد باید منتظر اعلامیه‌های بعدی بمانند. اما الان بیش از یک ماه از اطلاعیه گذشته است و درحالی‌که مهلت ثبت نام بچه‌ها در مدارس به پایان رسیده است هنوز اداره اتباع اطلاعیه و شیوه‌نامه‌ای برای ثبت نام این دسته از کودکان مهاجر برای ثبت نام منتشر نکرده است.

لینک: اکو ایران

| ۲۱ شهریور ۱۴۰۱ |

گزارش‌های تحلیلی

شرق گزارش می‌دهد؛

چالش‌های تحصیل کودکان مهاجر در ایران

وضعیت تحصیل کودکان مهاجر به ویژه اتباع افغانستانی در طول دهه‌های گذشته همواره با سیاست‌های متفاوت و متناقضی روبه‌رو بوده است. این مسئله به صورت ویژه متأثر از سردرگمی سیاست‌های تابعیت در ایران بوده و به دلیل همین آشفتگی، کودکان بسیاری از حق تحصیل محروم مانده‌اند. کودکان مهاجر به‌ویژه افغانستانی در مسیر تحصیل خود با چالش‌های قانونی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و امنیتی روبه‌رو هستند که هر یک از این موارد با توجه به اقامت دائمی این کودکان در کشور فرایند ادغام اجتماعی ایشان را به تأخیر می‌اندازد و تنها مسیر ورود آنها را به ورطه آسیب‌های اجتماعی همچون کودکان کار، دستفروش و زباله‌گرد و اقسام بزهکاری‌های اجتماعی تسهیل می‌کند. این در حالی است که طبق فرمان صریح رهبری درخصوص حق تحصیل این کودکان باید به وضعیت تحصیل این کودکان و رایگان شدن آن سرعت بخشیده می‌شد.

وضعیت مهاجران در ایران از سه حالت خارج نخواهد بود:

۱. حضور میلیونی آنان در ایران مستمر خواهد شد و ما شاهد کاهش جمعیت آنان در کشور نخواهیم بود.

۲. شرایط بازگشت مهاجران به کشور افغانستان مهیا می‌شود و بخشی از جمعیت آنان به این کشور باز می‌گردند و در حداقلی‌ترین شکل، مهاجرت‌های جدید به ایران صورت نمی‌پذیرد.

۳. اروپا بار دیگر سیاست جذب مهاجر را در پیش می‌گیرد و عده‌ای از مهاجران حاضر در ایران، کشور را به قصد مرزهای اروپا ترک می‌کنند.

در حقیقت استمرار حضور مهاجران در ایران، بازگشت آنان به افغانستان یا عزیمت به کشورهای دیگر به بسیاری عوامل سیاسی، اقتصادی و امنیتی خارج از اراده حاکمیت ایران (همچون شرایط سیاسی، اقتصادی و امنیتی حاکم بر کشور افغانستان، سیاست‌های مهاجرتی کشورهای اروپایی و...) باز می‌گردد، اما به نظر می‌رسد در چشم‌انداز پنج سال آینده و با توجه به موج مهاجرتی برآمده پس از استقرار طالبان و شرایط وخیم اقتصادی کشور افغانستان و با توجه به هرم رشد جمعیت کشور ایران و سابقه گذشته، در حداقلی‌ترین شکل هر سال حدود ۵۰۰ هزار نفر کودک و نوجوان لازم‌التعلیم مهاجر در کشور حضور داشته باشند. این رقم برابر با تعداد دانش‌آموزان ثبت‌نام‌شده در سال‌های تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ و ۱۴۰۰-۱۴۰۱ است و همان‌طور که در بخش آمار و ارقام ذکر شد، اکثر آنان در مقطع ابتدایی مشغول به تحصیل هستند. از سوی دیگر، توسعه آموزش مجازی در شرایط پسا کرونا به عنوان یک فرصت برای جاماندگان از تحصیل و یک تهدید برای دانش‌آموزان نیازمند توجه ویژه شناخته می‌شود. دانش‌آموزان مهاجر تحت تأثیر نوسان این فرصت و تهدید قرار دارند...

لینک: شرق

| ۲۳ شهریور ۱۴۰۱ |

و نام‌نویسی‌شان در مدارس غیرانتفاعی می‌کنند با وجود انواع کتاب‌های کنکور، افزایش ساعات درسی، متمرکز شدن بر رتبه بالای کنکور و بهره‌گیری از معلمان که به شکل حرفه‌ای و کنکوری با دانش‌آموزان کار می‌کنند، شانس ورود به دانشگاه را پیدا می‌کنند. این کارشناس آموزشی، افزود: «بنابراین اگر از بعد آموزشی به مساله نگاه کنیم مصوبه اخیر به لحاظ کیفی به عدالت نزدیک‌تر است. هرچند که باز هم حاکمیت سرمایه را نمی‌توانیم کتمان کنیم به این دلیل که خانواده‌های پولدار می‌توانند به جای یک سال، سه سال برای بچه‌هایشان هزینه کنند. علاوه بر این با اجرای مصوبه اخیر تفاوت‌چندانی در وضعیت ناعدالانه موجود آموزشی کشور به وجود نمی‌آید نمونه بارز آن ۴۰ هزار تا رتبه اول امسال است که تنها یک نفر موفق به قبولی در دانشگاه دولتی شد که نوع آن هم هنوز مشخص نیست. سه هزار رتبه پایین سال گذشته هم نشان می‌داد که ۶۴ درصدشان جز سه دهک بالای جامعه بودند.» طرحی که شاید مقابل طبقاتی شدن دانشگاه‌ها قرار بگیرد.

لینک: آرمان ملی

کارشناسان حوزه آموزش مطرح کردند؛

به عدالت آموزشی نزدیک می‌شویم؟

محمدرضا نیک‌نژاد، آموزگار، فعال صنفی و پژوهشگر عرصه آموزش، نظری متفاوت با مخالفانی دارد که این روزها صدای اعتراضشان را به گوش می‌رسانند. این عضو کانون صنفی معلمان درباره مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی، به «آرمان ملی»، گفت: «به نظر می‌آید حتی اگر به‌طور نسبی هم مصوبه اخیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در ارتباط با افزایش سهم معدل در کنکور اجرا شود به عدالت نزدیک‌تر است اما نه به این مفهوم که بتواند بی‌عدالتی را در فضای آموزشی کشور ریشه کن کند بلکه تنها به عدالت نزدیک‌تر است. زیرا کنکور به یک کسب و کار پولساز در فضای آموزشی کشور تبدیل شده است. چرا که ممکن است بچه‌ها استعداد لازم را در یادگیری نداشته باشند اما به دلیل هزینه‌های هنگفت خانواده‌ها و شیوه‌هایی که آموزگاران در تست زنی به بچه‌ها می‌آموزند دانش‌آموزان ضعیف اما با پایگاه اقتصادی بالا هم در کنکور قبول شوند. برخی از بچه‌ها در طول دوران تحصیلی زمان لازم را برای درس خواندن صرف نمی‌کنند در دو سال پایانی مانده به کنکور به دلیل هزینه‌های هنگفتی که والدین‌شان صرف کلاس‌های آموزشی

| ۲۴ شهریور ۱۴۰۱ |

فعالان حوزه آموزش مطرح کردند؛

برپایی کلاس‌های درس سرچهارراه‌ها، اتوبوس‌های آموزشی در دی از کودکان کار دوامی کند

بهتر است به جای صرف هزینه‌های هنگفت برای استقرار اتوبوس‌های آموزشی سرچهارراه‌ها ثبت‌نام بی‌قید و شرط کودکان را در مدارس قبول کند. طاهره پژوهش با اشاره به قوانین موجود در خصوص ادامه تحصیل تمام کودکانی که در چارچوب خاک ایران زندگی می‌کنند، می‌گوید: «طبق قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تمام کودکانی که به سن مدرسه می‌رسند باید در فضای دولتی و رایگان امکان آموزش و ادامه تحصیل را داشته باشند علاوه بر این کنوانسیون حقوق کودک و فرمان رهبری در سال ۹۴ هم بر این مهم تأکید دارند. این در حالی است که متأسفانه هر سال در ابتدای مهرماه ما تعدادی از دانش‌آموزان روبه روییم که شرط حضور در مدرسه را ندارند.»

پژوهش می‌گوید: «متأسفانه کودکان کاری که امروز از آنها سخن می‌گوییم همه از حاشیه شهر تهران برای کار کردن خود را به مناطق مختلف پایتخت نمی‌رسانند، بسیاری از این کودکان، ساکنان مناطق حاشیه در متن هستند یعنی ساکنان مناطق ۱۲، ۱۵ و... محله‌های متراکمی که بخش عمده ثبت‌نام نکردن مدارس ریشه در تکمیل ظرفیت مدارس دارد.» او در ادامه پیشنهاد می‌دهد آموزش و پرورش به جای استقرار اتوبوس‌های آموزشی بهتر است در مدارس حاشیه در متن شهر که اغلب بچه‌ها تجربه کار بیرون از خانه را دارند از مددکاران اجتماعی کمک بگیرد و با استقرار مددکار اجتماعی بستری را فراهم کند که این کودکان در کنار تأمین نیازهای اقتصادی خانواده به درس و ادامه تحصیل‌شان هم پایبند باشند. به اعتقاد مدیرعامل انجمن حمایت از حقوق کودکان برای ساماندهی کودکان کار مهم‌تری مسئله شناخت وضعیت آنهاست تا بتوان برای هرکدام متناسب با وضعیت خانواده نسبت به تدوین برنامه‌ای مشخص اقدام کرد. پژوهش در ادامه تأکید می‌کند: «اگر واقعا دل‌نگران وضعیت کودکان کار در جامعه هستیم باید تلاش کنیم مقوله‌نامه ۱۸۴ را که آیین‌نامه‌اش سال ۸۴ نوشته شده اجرایی کنیم.»

لینک: روزنامه همشهری

کمبود فضاهای آموزشی و موانع قانونی برای ثبت‌نام این بچه‌ها باعث شده تا موضوع ثبت‌نام آنها امسال چالش مهم پیش‌روی تشکل‌های مردمی شود. حالا با وجود این چالش‌ها آموزش و پرورش از پیشنهاد استقرار اتوبوس‌های آموزشی در چهارراه‌ها برای بهره‌مندی کودکان کار از برنامه‌های تقویتی آموزشی خبر می‌دهد؛ موضوعی که به‌گفته معاون آموزش متوسطه اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران اگر عملیاتی شود، اتوبوس‌ها ساعت‌هایی از روز را سر چهارراه‌ها توقف می‌کنند و به کودکان کار آموزش می‌دهند. البته با وجود مشکلاتی که در زمینه ثبت‌نام کودکان کار در مدارس وجود دارد و آموزش و پرورش هم به خوبی به آنها واقف است شرط استفاده از مزایای آموزشی اتوبوس‌های سرچهارراه ثبت‌نام کودکان در مدارس است.

علیچانی می‌گوید: «اگرچه این طرح در حد پیشنهاد است و هنوز نهایی نشده اما در صورت اجرا باید دانش‌آموزان در مدرسه ثبت‌نام کرده باشند و بعضاً در این اتوبوس‌ها رفع اشکال کنند.» به‌گفته معاون آموزش متوسطه اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران در ۲ سال کرونا که آموزش‌ها به‌صورت مجازی دنبال شد آمار ترک‌کنندگان تحصیل در حد قابل‌قبولی کاهش یافته بود این یعنی ترک‌کنندگان تحصیل که عمدتاً کودکان کار هستند چون به‌صورت مجازی ادامه تحصیل داده‌اند نیازی به ترک تحصیل نداشتند. حسین صابری از فعالان حوزه حقوق کودکان می‌گوید: طرح استقرار اتوبوس آموزشی سرچهارراه‌ها اگر در حد ایده و طرح است بهتر است دیگر جدی گرفته نشود، چرا که این طرح عایدی برای کودکان کار نخواهد داشت. بچه‌هایی که سرچهارراه مشغول کار کردن و نان درآوردن هستند قطعاً یا وقت مدرسه رفتن را ندارند یا چون به مدرسه راه پیدا نکرده‌اند الان اینجا هستند بنابراین اتوبوس‌های آموزشی که در حد رفع اشکال قرار است به این کودکان کمک کند دردی از کودکان کار دوا نمی‌کند و بیشتر این طرح نمادین است. مدیرعامل انجمن حمایت از حقوق کودکان نیز با موضع‌گیری در برابر این پیشنهاد آموزش و پرورش می‌گوید: «آموزش و پرورش

گزارش‌های تحلیلی

۲۴ شهریور ۱۴۰۱

کودکان مهاجر بازمانده از تحصیل، در بین آمار و ارقام گم شدند؛

نابرابری آموزشی مهاجران کوچک را بلعید

مهر برای ما که فرصت آموزش و تحصیل را داشتیم با سرود خاطره‌انگیز «باز آمد بوی ماه مدرسه» گره خورده است. اما براساس آخرین گزارش مرکز آمار ایران، مهر برای حدود ۹۷۰ هزار ۸۷۱ دانش‌آموز در سال تحصیلی گذشته (۱۳۹۹-۱۴۰۰) به معنای ترک و بازماندن از تحصیل بوده است. از این میان طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، تعداد ثبت‌نام دانش‌آموزان اتباع غیرایرانی در مدرسه‌های ایران در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۹، به تنهایی ۵۰۳ هزار دانش‌آموز در بیش از ۲۸ هزار مدرسه در ایران است.

همچنین طبق گزارش سازمان حقوق بشر اتحادیه اروپا، ایران در ۴۰ سال گذشته میزبان اصلی مهاجران افغان بوده و تا اردیبهشت سال جاری (۱۴۰۱)، ۳/۵ میلیون افغان در ایران زندگی می‌کنند که ۷۸۰ هزار نفر از آنها پناهنده و ۲/۱ میلیون نفرشان بدون مدارک رسمی در کشور، ساکن هستند. نداشتن مدارک معتبر به تفسیر دیگر برابر ترک تحصیل و بازماندن از حضور در مراکز آموزشی برای کودکان مهاجر است، چراکه عمده این مهاجران یا به دلیل ورود غیرقانونی یا به دلیل بوروکراسی‌های اداری، در مسیر تقاضای دریافت شناسنامه و کد ملی رسمی و دریافت مدارک شناسایی، بارها به بن‌بست می‌خورند. این در حالی است که رئیس سازمان ثبت احوال در ۱۳ شهریور سال جاری در مراسم رونمایی از درگاه خدمات یکپارچه ثبت احوال، وعده داد که برای هشت هزار نفر از افراد فاقد شناسنامه، به زودی کد شناسه صادر خواهد شد. در این بین البته روشن نیست که جایگاه مهاجران افغان و سایر اتباع میان این اعداد کجاست؟ پژوهشگر مؤسسه رحمان مهم‌ترین دلایل بازماندن از تحصیل و ثبت‌نام‌نشدن مهاجران در مدارس را چنین برشمرد: «عدم اطلاع‌رسانی، قانون اقامت حداقل دو سال مهاجران در ایران و سال‌های طولانی بازماندگی از تحصیل که فرد از نظر سنی بزرگ‌تر از آن است که مدرسه را شروع کند. دومین گروه کودکان بدون شناسنامه است، کودکانی که یا پدر و مادر آنان مشخص نیست یا پدر غیرایرانی دارند. و در نهایت پیش‌دستان است که حدود ۵۰ درصد از جمعیت آموزش پیش‌دستانی را دریافت نمی‌کنند». به علاوه درخصوص اینکه چرا با وجود حجم زیاد مهاجران بازمانده از تحصیل، آنها در نظام آموزش مغفول مانده‌اند؛ توضیح داد: «شکاف درونی شاخص‌های نابرابری است. زیرا این گروه‌ها به حاشیه رانده شده و از چشم طبقه متوسط شهری دور مانده‌اند. از طرفی دیگر شکاف جنسی در این بین وجود دارد که پسران بیشتر از دختران بازمانده از تحصیل هستند. براساس داده‌های وزارت رفاه این نسبت ۵۳ به ۴۷ است. شکاف دیگر نیز شکاف سنی است به این ترتیب که هرچه به مقاطع بالاتر حرکت می‌کنیم، میزان بازماندگی از تحصیل نیز بیشتر می‌شود. شکاف چهارم هم شکاف استانی است. براساس این شکاف، میزان بازماندگی از تحصیل در استان‌های محروم بیشتر از استان‌های دیگر است.»

لینک: سایت خبری تحلیلی ساعت ۲۴

گزارش‌های تحلیلی

۲۴ شهریور ۱۴۰۱

چالش‌های ثبت‌نام دانش‌آموزان اتباع در مدارس ایران؛

افزایش ۴۰ درصدی جمعیت دانش‌آموزان افغان

رئیس مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور با بیان اینکه ۴۰ درصد به جمعیت دانش‌آموزان افغان در ایران اضافه شده است، گفت: برخی از مهاجران اطلاعات خود را در سامانه ثبت نکرده و حتی برگه حمایت تحصیلی را نگرفته‌اند. به گزارش اقتصادسرمآمد، مهدی فیاضی در درباره برخی چالش‌های ایجاد شده در ثبت‌نام دانش‌آموزان اتباع در مدارس توضیح داد: باتوجه به دستور طلایی مقام معظم رهبری، همه دانش‌آموزان مهاجر افغان قانونی و غیرقانونی که در کشور ما حضور دارند، باید میزبانی شوند و تسهیلات عمومی را دریافت کنند. وی افزود: وزارت آموزش و پرورش براساس بیانات مقام معظم رهبری، خود را موظف به ارائه خدمات به دانش‌آموزان اتباع می‌داند اما مشکل ایجاد شده به افزایش ۴۰ درصدی دانش‌آموزان افغانستان در یک مقطع زمانی چند ماهه برمی‌گردد. معاون وزیر آموزش و پرورش ادامه داد: سالانه معمولاً حدود ۵۰۰ هزار دانش‌آموز افغان در مدارس داشتیم که به دلیل استقرار حاکمیت جدید در افغانستان، موج جدیدی از مهاجرت رخ داد و در مدت چند ماه، ۴۰ درصد به تعداد دانش‌آموزان افغان مهاجر در ایران اضافه شد که ما را غافلگیر کرد. فیاضی خاطرنشان کرد: در واقع جمعیت نیم میلیون نفری دانش‌آموزان افغانستانی به حدود ۸۰۰ هزار نفر رسیده است همچنین برخی از آنها اطلاعات خود را در سامانه ثبت نکرده‌اند؛ بنابراین آمار دقیقی از آنها و تراکم جمعیتی در برخی از مناطق نداریم. وی اضافه کرد: برخی از مهاجران افغان در طرح جامع آمارگیری شرکت نکرده‌اند و این موضوع باعث شده در برخی مناطق، ازدحام و تراکم بسیار افغان‌ها را داشته باشیم که ظرفیت پذیرش ندارند. معاون وزیر آموزش و پرورش یادآور شد: باید برای این تعداد دانش‌آموز در نزدیک‌ترین مکان ممکن جایابی صورت گیرد؛ برخی از مهاجران افغان حتی برگه حمایت تحصیلی را هم نمی‌گیرند و به طور مستقیم به مدارس مراجعه می‌کنند که موجب ایجاد چالش می‌شود. فیاضی افزود: در حوزه آموزش و پرورش آمادگی استقبال از دانش‌آموزان افغان را داریم اما اولیا باید محل اسکان خود را در حاشیه کلان شهرها نگذارند. اکنون ظرفیت در استان‌های قم، شهرستان‌های تهران و خراسان رضوی اشباع شده است. وی ادامه داد: در نتیجه آمایش سرزمینی مهاجران افغان، حضور در سامانه آمارگیری و دریافت برگه حمایت تحصیلی از وزارت کشور در جایابی این افراد کمک می‌کند و باید دقت شود که ۴۰ درصد در چند ماه به این ظرفیت اضافه شده است، درحالی که خود آنها هم تلاش نکردند که آمار دقیقی از خود ارائه دهند. رئیس مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور افزود: با این حال، سازمان نوسازی مدارس در جاهایی که تراکم جمعیت افغانستانی‌ها بالا است، طرح‌های ناتمام را با سرعت بیشتر تمام می‌کند تا اینکه ظرفیت فیزیکی رخ دهد و امکان حضور دانش‌آموزان در مدارس فراهم شود.

لینک: روزنامه اقتصاد سرمآمد

علی ربیعی

| دبیر همایش |

پرونده ویژه

آموزش قربانی فقر خوراکی و معیشتی

فقر به طور کلی فقر محصول نابرابری است و نابرابری ریشه در فقدان آموزش مناسب در هر جامعه‌ای دارد. دستاوردها و تجربه‌های بشری به خصوص در جوامع امروزی، نشان می‌دهد بدون سیاستگذاری صحیح و موثر قادر بر غلبه بر مشکلات و بحران‌ها نخواهیم بود. هر چند فقر مسئله جهانی دیرین و چالش همه جوامع است، اما فقر در جامعه ایران امروز علی‌رغم خیرخواهی که همه دولت‌ها در کاهش فقر داشتند و آرمان و آرزوی کاهش فقر داشتند، مسئله‌ای جدی است. سوال این است، چرا موفقیت حاصل نمی‌شود؟ چرا وضع ایران از جهات مختلف به خصوص در حوزه فقر قابل قبول نیست؟ پاسخ ساده اولیه این است: سیاست‌گذاری غیرموثر در درآمدت و سیاست‌های صرفا توده ستایانه موقتی از علل اصلی عدم دستیابی به حل مسئله بوده است. سیاستگذاری غلط به مثابه دام مسیر طی شده عمل خواهد کرد و اثرات میان نسلی داشته و اصلاحات را شوار می‌کند. آموزش هرچند معلول فقر و نابرابری است، اما همزمان راه کار مقابله با نارسایی‌های بزرگ و کوچک هم محسوب می‌شود. آموزش هم به مثابه معلول و هم به مثابه علت نابرابری و فقر و هم به مثابه راهکار مقابله با فقر است. بازماندگی از تحصیل و مهارت یعنی بازماندن از قرار گرفتن در استفاده فرصت‌های اجتماعی برابر. همبسته تحریم و کرونا باعث عمیق شدن، فقر در ایران شد. مطالعات نشان می‌دهد در دوران تحریم و کرونا در سید هزینه خانوار آموزش قربانی فقر خوراکی و معیشتی شده است. در سال ۱۳۹۸، ۲۹ درصد و در سال ۱۳۹۹، ۲۳ درصد از هزینه آموزش در سید خانوارهای ایرانی کاسته شده است. آمار بازماندگی از تحصیل در ابتدای ۱۴۰۰ هزار نفر پیش از کرونا، به ۳۱۰ هزار نفر در مقطع ابتدایی و به ۷۶۰ هزار نفر در مقطع متوسطه در دوران پس کرونا رسیده است.

کاظم اکرمی

| وزیر آموزش و پرورش ۶۷-۱۳۶۳ |

پرونده ویژه

آموختن انسانیت و عدالت ضروری است

ما فقط دانشمند نمی‌خواهیم در کنار آن آدم می‌خواهیم

درباره نابرابری‌های آموزشی بسیار بحث شده است، اما درباره نابرابری پرورشی کمتر بحث می‌شود. یعنی علاوه بر اینکه همه مردم حق دارند تحصیلات داشته باشند، اما جامعه بشری به دلیل ضعف پرورشی دانشمندان با این همه چالش مواجه است: گرمایش زمین، صنایع ضدبشری. در کنار آموزش، آموختن انسانیت و عدالت ضروری است. ما فقط دانشمند نمی‌خواهیم، در کنار آن آدم می‌خواهیم. این مورد غفلت است. انگشت شمار بودند دانشمندی که اعلام کردند ما در مسیر تحقیقات دیدیم تحقیقات ممکن است به زبان جامعه شود و به این دلیل آن را متوقف کردیم.

درباره برابری آموزشی سه دیدگاه وجود دارد. یک دیدگاه این است که مدارس باید بازتاب شرایط اجتماعی و فاصله‌های طبقاتی باشد. که مورد نقد جدی است. دیدگاه دیگر این است که انسان‌ها حق برابر دارند. این ظاهر خوبی دارد، اما عقب ماندگی و مشکلات خانوادگی را چگونه می‌توان جبران کرد؟ شرایط خانوادگی تأثیر زیادی بر یادگیری دانش‌آموزان دارد. دیدگاه سوم، دیدگاه جبران‌کنندگی است. آنها که دارند باید به محرومان رسیدگی کنند. ورودی‌ها دانشگاه چقدر از مدارس عادی دولتی هستند؟ امروز آموزش و پرورش ما مبتنی بر دیدگاه بازتاب اجتماعی است یعنی شکاف‌های اجتماعی و طبقاتی در مدرسه بازنمایی می‌شود.

رضا امیددی

| عضو شورای علمی و اجرایی همایش
فقر و نابرابری آموزشی |

نظام آموزشی باید نابرابری‌های ناشی از پایگاه طبقاتی و اجتماعی افراد را نیز در حوزه آموزش جبران کند

تبدیل آموزش از یک حق طبیعی به یک امتیاز طبقاتی

و ترک تحصیل و وضعیت نامناسب و روند منفی کیفیت آموزشی مواجهیم. این در حالی است که سنوات تحصیل ایرانیان هم روبه افزایش است که بیشتر ناشی از گسترش بی‌رویه مؤسسات آموزش عالی در گونه‌های متفاوت است که بیشتر به مشغولیت آموزشی نسل جوان توجه دارند تا وضعیت کیفی آموزش. این رویکرد در غیرنرمال بودن آزمون کنکور هم نمود بارزی دارد. همین نخبه‌گرایی یکی از مؤلفه‌های مهم در تجاری‌سازی آموزش و شکل‌دادن به انواع بازارهای سایه در این حوزه بوده است. روند دوم مربوط به کالایی‌سازی آموزش در ایران است. پژوهش‌گران دانشگاهی سال‌ها در تلاش بودند تا با شواهد مختلف این روند را توضیح دهند، اما امروزه می‌بینیم که برخی از مقامات عالی آموزش و پرورش صراحتاً این امر را طبیعی می‌دانند که کسی که پول بیشتری بدهد از آموزش باکیفیت‌تری برخوردار خواهد بود.

در ایران طی سال‌های اخیر بسیاری از شاخص‌های کمی آموزش نظیر نسبت دانش‌آموز به معلم، نسبت دانش‌آموز به کلاس، سهم آموزش از بودجه عمومی دولت، سرانه دانش‌آموزی، و غیره روند منفی داشته است. به لحاظ خروجی‌های کیفی نظام آموزشی نیز براساس یافته‌های آزمون‌های بین‌المللی تیمز و پرلز، ایران وضعیت مناسبی ندارد. می‌توان گفت ما طی حدوداً ۳ دهه اخیر با دو روند در نظام آموزشی‌مان مواجه بودیم: یکی روند نخبه‌گرایی است. ما با یک وضعیت متناقضی در کلیت نظام آموزشی مواجهیم. از یکسو در همین روزها اخبار درخشش و موفقیت‌های دانش‌آموزان ایرانی را در المپیادهای جهانی داریم، و از سوی دیگر براساس آخرین سرشماری‌ها بالای ۹ میلیون بیسواد و نزدیک به ۲۰ میلیون از جمعیت بزرگسال با تحصیلات در سطح متوسطه اول (سیکل) داریم. همچنین با آمار بالای بازماندگی

پرونده ویژه

گزارش یک نشست:

چالش‌های نظام آموزش و پرورش در ایران از نمای نزدیک

علی اصغر فانی

| وزیر سابق آموزش و پرورش |

پرونده ویژه

آموزش و پرورش مطلوب در جمهوری اسلامی چیست؟

در سال‌های گذشته آموزش و پرورش کوچک انگاشته شده و می‌شود و به نوعی در اولویت نیست. این معضل اصلی نظام آموزش و پرورش ایران است. یعنی مقوله سهل و ممتنعی دانسته می‌شود. می‌توان گفت مسئولان اهمیت آموزش و پرورش نفهمیده‌اند.

چنین رویکردی به آموزش و پرورش تبعاتی به دنبال دارد. ۱. کسری بودجه ۲۵ تا ۳۰ درصدی در هر سال، ۲. دخالت نهادهای حقیقی و حقوقی، ۳. تنوع بیش از حد مدارس. ما هفت نوع مدرسه در ایران داریم: دولتی عادی، هیئت‌امانی، شاهد، نمونه دولتی، تیزهوشان، استثنایی، غیردولتی. این تنوع دو خاستگاه دارد. یکی پول گرفتن از مردم است. یکی از وزرای سابق در جلسه‌ای گفته بود باید راهکاری پیدا کنیم که خانواده‌ها به میل خود پول بپردازند. مثلاً در دوره حضور من در وزارت آموزش و پرورش، در یک منطقه مدرسه‌ای داشتیم که ۳۰ درصد دانش‌آموزان کلاس ششم منطقه در مدرسه تیزهوشان ثبت‌نام کرده بودند. استاندارد جهانی ۲/۷ درصد است. اینها برای پول گرفتن است. خاستگاه دوم تنوع مخاطب است: تیزهوشان، استثنایی، ...، ۴. حذف سرانه مدارس دولتی (برای مثال برای پرداخت هزینه‌های آب و برق و گاز و ...)، ۵. بی‌انگیزی معلمان و کادر آموزش و پرورش. معیشت و منزلت معلم زیر سؤال است. معلم، اولیا، مسئولان، دانش‌آموزان همه ناراضی هستند. ۶. بی‌ثباتی مدیریتی. میانگین عمر مدیریتی وزرا دو سال است. در دو سال هیچ کاری در آموزش و پرورش نمی‌توان انجام داد. ۷. تبعات ناشی از کرونا که باعث ترک تحصیل دانش‌آموزان زیادی شده است. کمترین برآورد حدود ۹۶۰ هزار دانش‌آموز است. بازگرداندن هر یک از این دانش‌آموزان بسیار دشوار است. ۸. افت تحصیلی در دوران کرونا، ۹. افزایش نارسایی‌های رفتاری و تربیتی و حتی قامتی (ناشی از کم‌حرکی و استفاده مفرط از موبایل و تبلت) در دانش‌آموزان در دوره کرونا.

با چنین شرایطی نهادهای مردمی بی‌تردید می‌توانند بالاترین اثرگذاری را داشته باشند. به دلیل ماهیت فعالیت داوطلبانه‌ی آنها، هزینه‌های نظام آموزش و پرورش برای حل هر یک از چالش‌هایی ۹ گانه برشمرده شده بسیار کاهش می‌یابد. به نوعی دولت ناگزیر است برای رفع مسائل مذکور بالاترین میزان همکاری را با نهادهای مردمی داشته باشد.

احمد میرزی

| اقتصاددان و استاد دانشگاه |

پرونده ویژه

تله بزرگ عدم هماهنگی

نظام آموزش و پرورش چند ذینفع اصلی دارد که قادر به هماهنگ نمودن منافع آنها نمی‌باشد: (۱) دانش‌آموزان و خانواده‌ها، (۲) معلمان و کارکنان آموزش و پرورش، (۳) سیاست‌گذاران و مدیران آموزشی کشور مانند مجلس و شورای انقلاب، و (۴) بهره‌برداران یعنی بخش‌هایی که از خروجی نظام آموزشی استفاده می‌کنند، از جمله آموزش عالی و واحدهای اقتصادی یا همان کارآفرینان. تمام مشکلات نظام آموزش و پرورش را می‌توان در عدم تحقق منافع این چهار گروه قرار داد. به عبارت دیگر مشکلات نظام آموزش و پرورش در عدم تحقق منافع این گروه‌ها نمودار می‌شود.

دانش‌آموزان و خانواده‌ها از هزینه‌های سنگین آموزشی، از کیفیت نامناسب، از عدم مشارکت در اداره امور مدرسه، و از نیافتن شغل مناسب پس از فارغ التحصیلی شکایت دارند. معلمان از حقوق ناکافی، عدم مشارکت در اداره نظام آموزشی، تبعیض و بی‌ثباتی در قوانین و مقررات گلایه دارند. بهره‌برداران نظام آموزشی مانند کارآفرینان از عدم مهارت کافی، بروز نبودن دانش فارغ التحصیلان و عدم مشارکت در طراحی نظام آموزشی ناراضی هستند. مدیران آموزش و پرورش نیز از اموری مانند بودجه ناکافی و مداخلات نیروهای سیاسی مانند مجلس شکایت دارند.

برای گریز از این تله بزرگ عدم هماهنگی، گروهی معتقدند باید نظام سیاسی جایگاه آموزش و پرورش را ارتقا بخشد و نظام خوبی را طراحی کند (سازوکار سیاسی)، گروه دیگر بر این باورند که باید نظام اداری آموزش و پرورش بازنگری و اصلاح شود (سازوکار اداری) و گروه دیگری طرح‌های اقتصادی مانند کوپن آموزشی یعنی سازوکار اقتصادی را پیشنهاد می‌کنند. به عبارت دیگر عده‌ای موتور تحول را تعهد سیاسی و عده‌ای دیگر نظام اداری، و دیگر اقتصادی می‌دانند. بدون انکار نقش مهم هر یک از این سازوکارها باید پذیرفت که نقطه آغاز، سازوکار اجتماعی است.

محسن حاجی میرزایی

| وزیر سابق آموزش و پرورش |

نظام آموزش و پرورش ایران بد طراحی شده و نمی‌توان آن را خوب مدیریت کرد

ما مرتبط با این مسئله نیست. منابع هیچ درگیری با ارکان دیگر این نظام ندارد. با اطمینان می‌گویم اگر منابع آموزش دو برابر هم شود، تأثیری بر کیفیت نظام آموزشی ما ندارد. چون منابع و این نظام با هم پیوند سیستمی ندارند. برای من عجیب بود که وزارت آموزش و پرورش برنامه‌پایش اهداف خودش را نداشت. گزارشی نیست در این زمینه. اصلاً این سؤال در نظام آموزش و پرورش وجود ندارد که این حجم از منابع و ۱۴-۱۵ میلیون دانش‌آموزی که بهترین دوران عمر خود را در آن می‌گذرانند، بنا است به کجا برسند؟ اساساً شاخصی برای این کار تعریف نشده است؟ اگر آزمون‌های تیمز و پرلز نبود که وضعیت ما را نشان دهد، خود ما چنین ارزیابی‌هایی از خودمان انجام نمی‌دهیم. عناصر آموزش و پرورش خوب با هم ترکیب نشده، مفصل‌بندی‌های آن درست نیست.

علت‌العلل نظام آموزش و پرورش ایران این است که این نظام بد طراحی شده و نمی‌توان آن را خوب مدیریت کرد. این دعوی بزرگی است اما مصداق‌های زیادی برای اثبات این دعوی دارم. ما منابع انسانی، برنامه‌درسی، منابع مالی، نظام سنجش، و ... داریم. اینها قطعات پازلی هستند اما چگونگی ترکیب اینها با هم دچار مسئله است. منابع مالی مثل خون جاری در سیستم است. اما منابع مالی در نظام آموزش و پرورش در خدمت سیستم نیست. آموزش و پرورش در ۹۶ درصد منابع هیچ دخالتی ندارد، در کیفیت معلم هیچ دخالتی ندارد، بلکه مستقیماً از طرف خزانه در ازای ساعاتی که افراد اختصاص می‌دهند به حساب آنها واریز می‌شود. در قالب یک طراحی هوشمند است که این منابع در تمام ارکان گردش پیدا می‌کند. امروز اینگونه نیست. برنامه‌درسی ما از منابع مالی ما تغذیه نمی‌شود، نظام تربیت نیروی انسانی

طاهره نقیئی

| دبیرکل سازمان معلمان ایران |

پرونده ویژه

گونه‌شناسی چالش‌های نظام آموزش و پرورش

در پینل چالش‌های نظام آموزشی در ایران که در همایش فقر و نابرابری آموزشی با هدف بررسی شاخص‌ها و ابعاد فقر و نابرابری آموزشی برگزار می‌گردد اینجانب دبیر ریاضی بازنشسته با بیش از ۳۰ سال سابقه خدمت در آموزش و پرورش و دبیرکل فعلی سازمان معلمان ایران، برداشت‌های خود را براساس مشاهدات و تجربیات و مطالعات اندک از چالش‌های آموزش و پرورش در دو سطح تقدیم می‌کنم. در ابتدا ضروری است توضیح دهم مرور این ۴۰ مورد از دید بعضی از دوستان ممکن است تکرار مکررات باشد ولی برای آنکه به یک توافق جمعی و نگاه مشترک برسیم لازم می‌دانم در این گونه نشست‌ها با هم به تعدادی از آنها بپردازیم تا به زوایای مختلف موارد مطرح شده آگاه و با مسئله به صورتی عمیق تر آشنا و توافق کلی در جمع ایجاد شود. در پی این نگاه مشترک کلی، احتمالاً همکاری‌هایی در جمع شکل خواهد گرفت و به سمت حل مسئله حرکت خواهیم کرد.

در سطح اول چالش‌های کلان آموزش و پرورش و سپس در سطح دوم چالش‌های متوسط و خرد را برمی‌شمارم.

۱. چالش‌های کلان آموزش و پرورش:

۱. ایدئولوژیک بودن نظام آموزشی

۲. تعدد اهداف نظام آموزشی
۳. نظام سلسله‌مراتبی متمرکز
۴. بی‌توجهی به اصل ۳۰ قانون اساسی
۵. بی‌توجهی به انتظارات منطقه‌ای و محلی
۶. یکسان بودن دروس برای دانش‌آموزان در سراسر کشور و...

۲. چالش‌های متوسط و خرد آموزش و پرورش:

۱. سیستم غیرکارشناسی تعیین مدیران، ناظران، مشاوران، و به‌ویژه معلمان
۲. سرانه ناچیز مدارس
۳. فقدان آزمایشگاه، کتابخانه، و مرکز سمعی بصری مناسب
۴. تراکم بالای دانش‌آموزان در کلاس
۵. کمبود معلم
۶. آموزش ضمن خدمت کم و نامناسب و ...

در روز هفتم شهریور همایش «فقر و نابرابری آموزشی» در خانه اندیشمندان برگزار شد. مرکز علمی کاربردی خانه کارگر، انجمن جامعه‌شناسان، انجمن مطالعات تطبیقی آموزش و پرورش، انجمن اقتصاد ایران و ده موسسه خیریه برگزارکنندگان این همایش بودند. در اینجا سخنرانی کاظم اکرمی؛ وزیر آموزش و پرورش در سال‌های ۶۷-۱۳۶۳ و در ادامه میزگرد چالش‌های نظام آموزش و پرورش که یکی از چهار میزگرد به اختصار آمده است.

■ آموزش ضرورت توجه به عدالت پرورشی؛ کاظم اکرمی؛ وزیر آموزش و پرورش ۶۷-۱۳۶۳

■ تله بزرگ عدم هماهنگی؛ احمد میدری

■ آموزش و پرورش مطلوب در جمهوری اسلامی چیست؟ علی اصغر فانی

■ مسئله نظام آموزش درست فهم نشده است؛ محسن حاجی میرزایی

■ «نابرخورداری از آموزش کیفی» شکل پنهان فقر و نابرابری آموزشی؛ محمدرضا نیک نژاد

■ گونه‌شناسی چالش‌های نظام آموزش و پرورش؛ طاهره نقیئی

لینک: دریافت گزارش کامل همایش

خبرنامه فقر و نابرابری آموزشی (مشق ما) تلاش دارد:

دغدغه‌مندان این حوزه را به یکدیگر معرفی کند.
اخبار مرتبط با مسائل مرتبط با فقر و نابرابری آموزشی را تجمیع و در اختیار
علاقه‌مندان قرار دهد.
راهکارهای مقابله با این مسئله مهم را مورد بحث و گفت‌وگو قرار دهد.
زمینه‌ساز همکاری نیروهای مردمی با دولت برای تامین عدالت آموزشی باشد.
از طریق سایت روزنامه پیام ما می‌توانید مشترک این خبرنامه شوید.

۰۲۱ - ۸۸۰۱۹۸۴۶

نشانی: خیابان شریعتی، ابتدای شهید بهشتی، پلاک ۲۶ (ساختمان ۳۵۳) واحد ۵

۰۲۱ - ۲۸۴۲۱۹۱۰

فاطمه صمدیان ۰۹۱۹۲۷۶۹۸۳۹

زهرة فرسنگی ۰۹۳۹۱۹۹۹۱۶۱

۰۲۱-۲۸۴۲۱۹۱۰ داخلی ۱

تماس مدیرمسئول
دفتر تهران

بازرگانی
روابط عمومی
سرپرستی استان‌ها